ԱԶԴԱԿ
ՕՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTERAIRE أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - المديرة المسؤولة: إيشا درويشيان

1000 Լ.Ո. 71ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 209 (19509) ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 11 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1996 10 ԷՋ

Pas besoin d'aller en Europe

tapirama

NOUVEL ARRIVAGE DE LA PLUS GRANDE COLLECTION DE TAPIS EUROPEENS

Crédit sur 10 mois sans intérêt à partir de 30$ par mois

Tapis: Persan - Chinois - Européen - Moquettes - Papiers peints

Ouvert les Dimanches toute la journée

ԹԵՀՐԱՆ - ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԸՆ ՏԻԱԼՈԿԻ ՆԱԽԱՆՇԱՆ

ԹԵՀՐԱՆ, 10 (ՌԷՈԹԸՐ).- Իրանի արտաքին գործոց նախարար Ալի Աքպար Վիլայէթի Կիրակի օր յայտարարեց, որ Թեհրան անպատասխան պիտի չձգէ ամերիկեան որեւէ պատգամ, որ փոխանցուի անոր շաճեռուն պաշտպան գրասենեակին կողմէ (Զուիցերիոյ Թեհրանի դեսպանատունը):

Վիլայէթի կ'ակնարկէր Ռոյտըրզ փելեթրոյի անցեալ ամիս կատարած մէկ յայտարարութեան, ուր ան յոյս կը յայտներ Թեհրան - Ուաշինկթընի տիալոկի բացման:

ՀԱՐԱՒԸ ՀՐԱԲՈՒԽՈՒ ՎՐԱՅ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳՈՐԾԻ Կ'ԱՆՑՆԻ ՓՈԹՈՐԿԱԼԻ ՄԹՆՈԼՈՐՏԻ ՄԷՋ

Նորակազմ կառավարութիւնը այսօր պիտի անցնի աշխատանքի եւ իր անդրանիկ նիստը պիտի գումարէ Պապպտայի Պալատին մէջ: Կը նախատեսուի, որ այսօրւան նիստին կազմուի յանձնախումբ մը, որ պիտի պատրաստէ կառավարութեան քաղաքական յայտարարութիւնը, որուն հիմամբ, կառավարութիւնը պիտի ներկայանայ խորհրդարան՝ վստահութեան քուէի համար:

Այսօրուան նիստին նախօրեակին, Լիրանան ապրեցաւ տաք չարաթավերջ մը, թէ քաղաքական եւ թէ Հարաւի բեմերուն դիտանկիւնէն:

Քաղաքական բեմը տաք էր, որովհետեւ նոր կառավարութեան կազմն ու պաշտօններու բաշխումը սուր բանավէճ ստեղծած է եւ մինչեւ իսկ կը սպառնայ նախորդ կառավարութեան օրով գոյութիւն ունեցող դաշնակցութիւններու: Ամէնէն ուշագրաւ գարգացումը կ'արձանագրուի Հարիրի - Ժոմպլաթ գիծին վրայ, տիւրզի ղեկավարը երկրորդ անգամ ըլլալով սուր քննադատութիւններ ուղղեց Հարիրիի կառավարութեան հասցէին, այլ մինչեւ իսկ «կուժը կոտրած» յայտարարեց (տեսնել նաեւ 2րդ էջ):

Հարաւի գարգացումները այլապէս մտահոգիչ կին: Արդարեւ, Շարաթ օր եւ երկկ, Իսրայէլ ընդամէնը մէկ գոհ եւ 5 վիրաւոր տուաւ Հարաւի մէջ, Դիմադրութեան իրերայաջորդ գործողութիւններուն վրայ, որոնց հակադարձեց ցամաքային եւ օդային յարձակումներով:

8

ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱԼԻՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒԹԵԱՆ

ԱՅՆՓԱՌԻ ՊԱՐՏԷԶՆԵՐՈՒ ՃԱՄԲՈՒՆ ԵՒ ԼՈՒՍԱՒՈՐՄԱՆ ՑԱՆՑԻ ԲԱՑՈՒՄ

Այնփառ Շաբաթ յետմիջօրէին ապրեցաւ տօնական օր մը, աւանդին բարգաւաճման եւ բարեվարդման երկու ծրագիրներու իրագործման առիթով: Արդարեւ, պետական, կրօնական պատասխանատուներու եւ այնփառցիներու ներկայութեան, տեղի ունեցաւ բացումը բերդէն դէպի պարտէզները տանող կուպրապատ նոր ճամբուն, ապա նաեւ փողոցներու լուսաւորման նոր ցանցին:

Թէեւ ճամբուն բացման արարողութիւնը նախատեսուած էր ժամը 16ին, սակայն ատկէ աւելի քան ժամ մը առաջ, բերդին մուտքին տօնական մթնոլորտ ստեղծուած էր, վարմանք պատճառելով հնութիւնները այցելող օտար զբօսաշրջիկներու, որոնք պահ մը կարծեցին, թէ սովորական երեւոյթի մը ներկայ կ'ըլլան, որովհետեւ տաւուղն ու վուռնան կը հնչէին արդէն:

Ճամբուն բացումը եւ լուսաւորման ցանցին գործի լծումը տեղի ունեցան ի ներկայութեան նախարարներ Յակոբ Տեմիրճեանի (որ հովանաւորն էր), Նիքոլա Ֆաթթուշի, երեսփոխաններ ընկ. տոքթ. Սեպուհ Յովնանեանի, Ժորժ Գասարժիի, Սամի Խաթի-

2

ՀԱՐԱԻԱՅԻՆ ՕՍԵԹԻԱ ՆԱԽԱԳԱՀ Կ'ԸՆՏՐԷ

ՅԱՆԵՎԱԼԻ, 10 (ՌԷՈԹԸՐ) - Վրաստանի Հարաւային Օսեթիոյ անջատողական չրջանին մէջ Կիրակի օր տեղի ունեցան նախագահական ընտրութիւններ, որոնք, ըստ վրացական կառավարութեան, խաղաղութեան քայլերուն դիտանկիւնէն նահանջ կր նշանակեն:

4 անձնաւորութիւններ իրենց թեկնածութիւնը դրած կին նախագահութեան պաշտօնին: Կր նախատեսուէր, որ ներկայ ղեկավարը՝ Լիւտվիկ Ջիպիրով մարտահրաւէր դիմագրաւէ նորաստեղծ պաշտօնին համար «վարչապետ» Վլատիսլաւ Կապարաեւի կողմէ:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԵՒ ՊԻՏԻ ՓԱՍՏԷՔ

DROP 8 ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

ԱՆՀԱՒԱՏԱԼԻ ԳԻՆԵՐԸ

ԱԲԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐՈՅԹ ՀԱԳՈՒՍՏԵՂԷՆՆԵՐ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ՍԱԿԵՐՈՎ

ՋԱԼՋԱ, ՍԻԹԷ ՄՈՒՍԱ, Ա. ՅԱՐԿ

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԴԵՐԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԼՈՒՍԱՐՁԱԿԻ ՏԱԿ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՍԱՏ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ԵՌԵԱԿԻ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Սուրիոյ նախագահ Հաֆէզ Ասատ երէկ Դամասկոսի մէջ տեսակցութիւն մր ունեցաւ Եւրոպական Միութեան եռանդամ մէկ պատուիրակութեան հետ, գոր կր գլխաւորէ Իրլանտայի արտաքին գործոց նախարար Տիք Սփրինկ, արար-իսրայէլեան խաղաղութեան բանակցութիւնները վերակենդանացնելու առաջադրութեամբ: Եռանդամ պատուիրակութիւնը աւելի ուշ անցաւ Ամման:

Սուրիոյ արտաքին գործոց նախարար Ֆարուք Շարէհ, որ ներկայ եղած է տեսակցութեան, Շարաթ օր արդէն հանդիպում մր ունեցած էր պատուիրակութեան հետ: Հոլանտայի, Իտալիոյ եւ Եւրոպական Միութեան բանագնացներէն բաղկացած պատուիրակութիւնը չորրորդ անգամ ձեռնարկած է Միջին Արեւելքի խաղաղութեան բանակցութիւնները յառաջ մղելու եւ բանակցութեանց մասնակցող Եւրոպական Միութեան պատուիրակի մր նշանակումր քննարկելու համար:

Շարէհ Շարաթ օր փարիզի մէջ տեսակցութիւն ունեցած էր նախագահ Ժաք Շիրաքի հետ եւ կոչ ուղղած Իսրայէլի, որպէսզի խաղաղութեան մասին իր արտայայտութիւնները գործնական քայլերով հաստատէ:

Նախագահ Շիրաք հաստատեց, որ Ֆրանսա պիտի չարունակէ մեզի հետ գործակցիլ՝ խաղաղութեան գործընթացը յառաջ մղելու, գայն դարձեալ ընթացքի մէջ եւ ուղիղ ճամբու մէջ դնելուհամար, րսաւ Շարէհ, տեսակցութենէն ետք:

Իսրայէլեան դեկավարները չատ յայտարարութիւններ կ'ընեն. անոնք գրեթէ բոլորովին դրական են, սակայն կարեւորը գանոնք գործնականի վերածել, խաղաղութեան գործընթացին կառչիլ եւ կանգ առած տեղէն վերսկսիլն է, աւելցուց սուրիացի նախարարը:

Ան րսաւ նաեւ, որ Ամերիկահայ նախագահ Պիլ Քլինթըն «քաջալերական պատգամ մր» յղած է նախագահ Ասատի: Պատգամը կ'ողջունէ նախագահին վճռակամութիւնը՝ խաղաղութեան գործընթացը չարունակելու մէջ, գայն յառաջ մղելու եւ գործակցելու՝ արդար եւ մնայուն խաղաղութիւն մր իրագործելու համար, րսաւ Շարէհ:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՊԱՇՏՕՆԱՏՈՒՆ ՄԵՂԱՎԱՅՈՒԹԻՒՆ ԴԻՄԱՑ

ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ ԲԱՆԱԿԸ ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻ ՄԸ ՍՊԱՆՆԵՑ

Իսրայէլեան ուժերը երէկ պաղեստինցի մը սպաննեցին եւ 11 ուրիշներ վիրաւորեցին, Այսրյորդանանի Տէյր Քրտոս գիւղին մէջ, հողերու գրաւման դէմ պաղեստինցիներու կողմէ բողոքի ցոյցի մը րնթացքին: Պաղեստինցիք կ'րսեն, թէ իսրայէլացիք 500 հեքթար հող գրաւած են հրէական բնակեցման վայրի մր կառուցման համար:

Ականատեսները րսին, թէ վայրագութիւնը ծայր տուած է, երբ իսրայէլացի գինուորներ 4 գիւղերէ եկած չուրջ 200 պաղեստինցիներու ցոյցը կասեցուցածեն: Անոնք կ'ուղղուէին դէպի գրաւուած հողը: Ցուցարարները մերժած են կանգ առնել եւ բանակր կրակ բացած է:

Բանակային բանբեր մր յայտնեց, թէ դէպքին չուրջ քննութիւն բացուած է:

ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԿԸ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՆ

Միւս կողմէ, հագարաւոր պաղեստինցի աշխատաւորներ երէկ Իսրայէլի մէջ իրենց աշխատանքներուն վերադարձան, Իսրայէլի կողմէ Այսրյորդանանի եւ Կազայի պաչարումը մեղմացնելէ ետք:

Հիւսիսային Կազայի ապահովութեան պատասխանատու Մաչպ Աժէկ րսաւ, թէ Կազայէն 8 հազար հոգի առաւօտուն Իսրայէլ անցած են:

Այլ կիծի վրայ, պաղեստինցի պաշտօնատարներ յոյս յայտնեցին, որ Գահիրէի մէջ, Միջին Արեւելքի տնտեսական գերպստիճանին ընթացքին, համաձայնութիւն մր ապահովեն Հեպրոնէն իսրայէլեան ուժերուն հեռացման հարցով:

Պաղեստինցի նախագահ Եասէր Արաֆաթի խորհրդական՝ Նապիլ Ապու Ռտայնէ րսաւ. որ թէեւ Արաֆաթ գերաստիճանին պիտի չմասնակցի, սակայն ան Հեպրոնի հարցով տեսակցութիւն պիտի ունենայ նախագահ Հիւսնի Մուպարաքի եւ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Ուորրըն Քրիսթաֆըրի հետ:

(ՌԷՈԹԸՐ)

ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ ԹԷՈԿՏԻՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ Կ'ԽՈՆԱՐՀԻ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԶՈՀԵՐՈՒՆ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ռումանիոյ Թէոկտիս պատրիարքը եւ Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը Ուրբաթ օր այցեյած են Միջեռնական երկրներ եւ ծաղկեպսակ դրած 1915 թուականի Ցեղասպանութեան նահատակներու յուշարձանին: Ռումանիոյ պատրիարքը, որ անցեալ չարաթ Հայաստան հասած էր, վչտակցութիւն յայտնած է 20րդ դարու սկիզբին Հայ ժողովուրդին հասած ողբերգութեան համար եւ յոյս յայտնած է, որ այլեւս տեղի չունենան նման ցեղասպանութիւններ:

ԸՆԴԴԻՄԱԴԻՐ ՇԱԿԱՍՏԻ ՀԱՆՐԱՀԱՒԱՔԻՆ

Լ. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ԵՐԴՈՒՄԸ ՎԵՐՋ ՊԻՏԻ ՁԴՆԷ ՊԱՅՔԱՐԻՆ

ԿԸՍԷ ՊԱՐՈՅՐ ՀԱՅՐԻԿԵԱՆ

Հակառակ այն իրողութեան, որ Նոյեմբեր 11ին տեղի պիտի ունենայ նախագահի երդման արարողութիւնը՝ պայքարը պիտի չարունակուի, յայտարարեց ԱԻՄի ղեկավար Պարոյր Հայրիկեան, Ուրբաթ օր, «Ագատութիւն» հրապարակին վրայ ընդդիմութեան յետ-ընտրական Գ. հաւաքին:

Պ. Հայրիկեան րսաւ, որ երդման արարողութիւնը ինքնախարխութիւն է, որովհետեւ ինչպէս ցոյց կու տան քննութիւնները՝ Լեւոն Տ. Պետրոսեան չէ ապահոված քուէներու մեծամասնութիւնը եւ գոնէ արժանապատուութիւն պէտք է ունենար հրաժարական ներկայացնելու: Ըստ Պ. Հայրիկեանի, Լ Տէր Պետրոսեան Երեւանի մէջ չահած է քուէներու 30 առ հարիւրը, իսկ րնդհանուրին՝ միայն 20 առ հարիւրը:

Անդրադառնալով Սահմանադրական Դատարանին, ան նշեց, թէ չի հաւատար, որ Սահմանադրական Դատարանը պիտի չհաստատէ ԿԸՅ արդիւնքները, եւ այդ պարագային միայն կր վարկաբեկէ ինքզինք: Ան նաեւ րսաւ, որ կառավարութեան անձնակազմային փոփոխութիւնը չատ բան չի կրնար փոխել: Պարոյր Հայրիկեան հաստատեց, թէ յառաջիկայ չարաթը վճռական չարաթ է եւ համոզում յայտնեց, որ Նոյեմբեր 15ի հանրահաւաքը ժողովուրդը դուրս պիտի բերէ սպասողական վիճակէն:

Խօսք առաւ նաեւ Հ. Յ. Դ. Հայաստանի Գերագոյն Մարմինի անդամ Արտաշէս Շահպազեան, որ անդրադարձաւ րնկ. Վահան Յովհաննիսեանի հացադուլին եւ

2

ԱԺՄ ԱՌԱՅԺՄ Չ'ՈՒԶԵՐ ՏԵՍԱԿՑԻԼ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻՆ ՀԵՏ

Հայաստանի վարչապետ Արմէն Սարգսեան ցանկութիւն յայտնած է հանդիպում ունենալ ԱԺՄի խորհրդարանական Ֆրակցիայի կամ վարչութեան հետ, յայտնեց ԱԺՄի վարչութեան անդամ Շաւարչ Քոչարեան, մամլոյ ասուլիսի մր րնթացքին: ԱԺՄ պատասխանած է, որ սկզբունքով դէմ չէ այս առաջարկին, բայց ներկայ պայմաններուն մէջ չի տեսներ հանդիպումի նպատակահարմարութիւնը:

8

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԱՔՈՒ ԵՒ ԵՐԵՒԱՆ Կ'ԱՅՑԵԼԷ

Նոյեմբեր 14ին Պաքուն Երեւան կր սպասուի ամերիկեան բարձրաստիճան պատուիրակութիւն մր՝ նորանկախ պետութիւններու հարցերու պատասխանատու Ճէյմս Քոլինզի գլխաւորութեամբ:

2

ՊՈՅՔՈԹԻ ԿՈՉ

Տեղական մարմիններու ընտրութիւններուն նախօրեակին, Գորիսի քաղաքապետութեան թեկնածու Հ. Յ. Դ-ի անդամ րնկ. Սամուէլ Յարութիւնեան յետս կոչած է իր թեկնածութիւնը:

Երեւանէն տրուած հեռագրալուր մր կր հաղորդէ, որ ան հրապարակած է յայտարարութիւն մր, որուն մէջ կոչ ուղղած է գորիսցիներուն, որ րնդառաջեն Ագգային Համաձայնութեան Դաշինքի Հոկտեմբեր 25ի հաւաքէն րխած կոչին, պոյքոթի ենթարկեն տեղական մարմիններու ընտրութիւնները եւ «ոչ» րսեն «հակագգային վարչախումբին եւ անոր Գորիսի ծառաներուն»:

Մինչ այդ, Երեւան հասած են Եւրոպայի Խորհուրդի ներկայացուցիչ 11 դէտեր՝ տեղական մարմիններու ընտրութեանց հսկելու առաքելութեամբ: Ըստ Կ. Ը. Յ-ի նախագահ Խաչատուր Պէգիրճեանի, կազմր պիտի ամրողջացուի դեսպանատուներուն դիւանագիտական ներկայացուցիչներու կողմէ: Դէտերը պիտի գործեն Կոտայքի, Արագածոտնի, Շիրակի, Արմաւիրի եւ Երեւանի մէջ:

ԱՔԻԼ ԵՂԲԱՐՔ

Կը յայտարարէ իր նոր մասնաճիւղին

ԲԱՑՈՒՄԸ ՊՈՒՐԾ ՀԱՍՈՒՏԻ ՄԷՋ, Libancelի չէնք

Այս առիթով կը ներկայացնէ 1996 – 97 ձմրան եղանակի ամէնէն ճոխ հաւաքածոն:

ԱՔԻԼ ԵՂԲԱՐՔ՝ Ամբողջ Լիբանանի տարածքին

Բոլոր մասնաճիւղերը բաց են Կիրակի օրերը

●Համրա ●Ղըպէյրի ●Քասլիք ●Թրիփոլի ●Սայտա ●Սուր ●Նապաթիէ ●Պաալպէք

Պուրճ Համուտ, Սեմիրամիս, Libancelի չէնք:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՏԵՍԱԿՑԵՑԱՒ ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ ՊԵՏԱԿԱՆ ԵՒ ԿՐՕՆԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒՆԵՐՈՒ ՀԵՏ

Արամ Ա. Կաթողիկոս Ուրբաթ, 8 Նոյեմբերի առաւօտուն հանդիպում մը ունեցաւ Նորվեկիոյ արտաքին գործոց նախարարին հետ: Աւելի քան ժամ մը տեւած հանդիպումին, որուն ներկայ եղան նաեւ երկու փոխ նախարարները, արծարծուեցան Միջին Արեւելքի եւ Ղարաբաղի կապուած շարք մը հարցեր (Վեհափառ Հայրապետը չկրցաւ տեսակցիլ թագաւորին հետ, երկրէն ներս բացակայութեան պատճառով):

Ապա Վեհափառ Հայրապետը այցելեց Օսլոյի Համալսարանին Աստուածաբանական Բաժանմունքը, ուր դասախօսութիւն մը տուաւ, ներբ ունեցաւ «Եկեղեցիներու դիմագրաւած նոր մարտա-

2

ԿՈՒԺԸ ԿՈՏՐԵՑԱՒ

Կ'ԸՍԷ ՈՒԱԼԻՏ ԺՈՄՊԼԱԹ

Գաղթականներու հարցերու նախարար Ուալիտ Ժոմպլաթ երեկ յայտարարեց, որ վարչապետին եւ իր միջեւ յարաբերութիւնները «կոտրուած են»:

«Կուժը կոտրուեցաւ եւ կարելի չէ վերականգնել. նոյնիսկ եթէ կացութիւնը դարմանուի, հետք պիտի ձգէ», ըսաւ Ժոմպլաթ, պատկերասփռուած զրոյցի մը պանուն, բացայայտ դարձնելով, որ դըժգոհ է Մարուան Համատեի կառավարութեան կազմէն դուրս ձգուելեն եւ անոր փոխարէն Թալալ Արսլանի կառավարութեան անդամակցութենեն:

Ժոմպլաթ խիստ ոճով քննադատեց նոր կառավարութեան կազմութեան ձեւն ու կարգ մը նախարարութիւններուն մէջ ի յայտ եկած գայթակղութիւնները: Անդրադառնալով ելեւմուտքի նախարարութեան մէջ ի յայտ եկած գայթակղութեան, ան ըսաւ, որ Ֆուատ Սինիորայեն կը սպասուեր հրաժարիլ նոր կազմին անդամակցելէ: Ան ըսաւ, որ Ռաֆաթ Սլէյմանի ծանօթ գայթակղութիւնը վըստահաբար նովաճաւորուած էր երկար ատենէ, այլապէս, ան պիտի չկարենար այսքան մեծ իւրացում կատարել:

Ժոմպլաթ նաեւ զօրակցութիւն յայտնեց կաթոլիկէ նամայնքին եւ ձայնակցեցաւ անոր արտայայտած դժգոհութեան:

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՀԱՄԱՅՆՔԸ ԴԺԳՈՀ՝ ՆՇԱՆԱԿՈՒՄՆԵՐԷՆ

Ցոյն կաթողիկէ համայնքի քաղաքական եւ կրօնական դեկավարները այսօր ժողով մը պիտի գումարեն Ռապուէյի մէջ, Մաքսիմոս Ե. պատրիարքին նախագահութեամբ, քննարկելու համար նոր կառավարութեան կազմութենէն ետք ստեղծուած վիճակը: Համայնքը բաւարարուած չէ Նետիմ Սալէմի եւ Նիքոլա Ֆաթթուչի նշանակումով եւ անոնց վստահուած պաշտօններով:

Համայնքին Պէյրութի առաջնորդը՝ Հապիպ Պաշա, Շարաթ օր երկարօրէն անդրադարձաւ համայնքին դրժգոհութեան պատճառներուն եւ ըսաւ, որ կարելի է մինչեւ իսկ հասնիլ կաթողիկէ նախարարներու հրաժարման քայլին:

Մանօթ է, որ համայնքի մէկ ներկայացուցիչն է Նետիմ Սալէմ, որուն վստահուած է ճարտարարուեստի պետական նախարարի պաշտօնը: Պաշա եպիսկոպոսը գարմանք յայտնեց, որ ոմանք մէկէ աւելի պաշտօններ կը ստանձնեն, մինչդեռ այլ համայնքներու գաւակներուն կը տրուին միայն խորհրդանշական պաշտօններ: Այժմու կառավարութեան մէկ միայն վարչապետ Հարիրի 2 պաշտօն ունի:

ՃՋԱԿ ԿԸ ԳՈՐԾԱԾԷ՞Ք

Ինքնաշարժներու վարորդները այսօրուընէ սկըսեալ պէտք է շատ ուշադիր ըլլան, թէ ո՛ւր եւ ինչպէ՛ս կը գործածեն իրենց ճչակները:

Երթեւեկի հսկող ոստիկաններ տուգանքի պիտի ենթարկեն այն վարորդները, որոնք անտեղի, աղմկարար եւ շրջապատի անդորրութիւնը խանգարող ձեւով կը գործածեն իրենց ճչակները:

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ...

խաւորութեամբ: Պատուիրակութեան մաս կը կազմէ Մինսկի Խմբակի մօտ Միացեալ Նահանգներու ներկայացուցիչ Ճոզէֆ Փրեսէլ:

Պատուիրակութիւնը հանդիպումներ պիտի ունենայ Հայաստանի նախագահին, վարչապետին եւ արտաքին գործոց նախարարին հետ: Պիտի քննարկուին Ղարաբաղի հարցին եւ հայ - ամերիկեան գործակցութեան աւրնչուող հարցեր:

ԻՐԱՆի արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտարարութեամբ մը ըսած է, որ չի կրնար ճանչնալ Լ. Ղ. Հ. նախագահական ընտրութիւնները, կը յայտնէ «ապրպկ-ճանական մէկ պաշտօնաթերթը, ըստ որուն, Իրանի արտաքին գործոց նախարարութիւնը կը նկատէ, որ ներկայ պայմաններուն մէջ նման քայլ չի նպաստեր հակամարտութեան լուծման, այլ կրնայ սպառնալ գինադուլին պահպանման:

ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ...

հրաւէրները Միջին Արեւելքի մէջ»: Վեհափառը անդրադարձաւ Միջին Արեւելքի մէջ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան առաքելութեան:

Կեսօրէ ետք, Վեհափառ Հայրապետը Նորվեկիոյ եկեղեցւոյ կեդրոնին մէջ դասախօսութիւն մը տուաւ, նիւթ ունենալով *«Էքիւմենիք շարժումը՝ աշխարհի նոր համակարգին մէջ»*:

Ապա, Վեհափառ Հայրապետը առանձին հանդիպում մը ունեցաւ միջ-եկեղեցական զանազան պատասխանատուներու հետ:

Երեկոյեան, Նորվեկիոյ Ազգային Եկեղեցւոյ Պետը հաշկերոյթ մը տուաւ ի պատիւ Վեհափառ Հայրապետին: Ներկայ էին պետական ու եկեղեցական պատասխանատուներ: Ճաշկերոյթի ընթացքին խօսք առին Նորվեկիոյ եկեղեցւոյ պետը եւ Վեհափառ Հայրապետը:

ՆԱՆՍԷՆԻ ԿԻՍԱՆ'ՒՐԻՆ

Շաբաթ առաւօտ, Վեհափառ Հայրապետը այցելեց Նորվեկիոյ պետութեան կողմէ կազմակերպուած՝ մեծ հայասէր Ֆրիտճոֆ Նանսէնի յիշատակին նուիրուած ցուցահանդեսին: Իբրեւ երախտագիտական արտայայտութիւն Ֆրիտճոֆ Նանսէնի մեր ազգին մատուցած մեծ ծառայութեան եւ յանուն Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան, Վեհափառը ցուցահանդեսին նուիրեց հանրածանօթ հայասէրի կիսանդրին, պատրաստուած լիբանանահայ երիտասարդ քանդակագործ Մովսէս Կիւլոյեանի կողմէ: Ցուցահանդեսին հրաւիրուած էին Գարեգին Ա. եւ Արամ Ա. Կաթողիկոսները: Բացման հանդիսութեան, 10 Հոկտեմբերին, ներկայ եղած էր Գարեգին Ա. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, սակայն Արամ Ա. Կաթողիկոսը չէր կրցած ներկայ գտնուիլ:

24 ԺԱՄՈՒԱՆ ՄԷՋ

ԻՍՐԱՅԷԼ ՍՊԱՆԵԱԼ ՄԸ ԵՒ 5 ՎԻՐԱՒՈՐ ՏՈՒԱՒ ՀԱՐԱՒԻ ՄԷՋ

Հարաւի ապահովութեան վիճակը վտանգաւոր նահանջ արձանագրեց չարաթավերջի 2 օրերուն, իսրայէլեան իրերայաջորդ յարձակումներու եւ Դիմադրութեան կատարած գործողութիւններուն լոյսին տակ:

Իսրայէլեան հրետանին երէկ յետմիջօրէին սաստկօրէն ռմբակոծեց Հարաւի սահմանամերձ գիւղերը, իսկ օդանաւեր յարձակումներ գործեցին Թրֆֆահի կարգ մը դիրքերուն վրայ: Այս յարձակումները վերջին օրերէն կապակցին Դիմադրութեան քոմանտոյական մէկ յարձակումին, որ տեղի ունեցած էր Պշաթի շրջանին մէջ եւ իսրայէլեան բանակին արժած էր 3 վիրաւորու «Միրքաւա» տիպի հրասայլ մը:

«Ամալ», իր կարգին, յայտնեց, որ իր ուժերը յարձակումներ գործած են Պարաաշիթի եւ Շաքրայի մօտ իսրայէլեան ու «Հ. Լ. Բանակ»ի դիրքերու վրայ:

ՍՊԱՆԵԱԼ ՄԸ ԵՒ ՎԻՐԱՒՈՐՆԵՐ՝ ՇԱԲԱԹ ՕՐ

Շարաթ օր, իսրայէլեան բանակը սպանեալ մը եւ 3 վիրաւոր տուած էր «Հըզպուլլա»ի մէկ գործողութեան: Հակադարձելով այդ յարձակումին, իսրայէլեան բանակը յայնածիր գործողութիւններ կատարած էր Եաթէրի եւ ափրայի ուղղութեամբ եւ կուրօրէն կրակած էր պարտէզներուն ուղղութեամբ: 61 տարեկան լիբանանցի պարտիզպան մը, որ կ'աշխատէր ձիթենիի իր պարտէզին մէջ, ծանրօրէն վիրաւորուած է:

«Հըզպուլլա»ի դեկավար չէյխ Հասան Նասրալլա երէկ քննադատեց Ապրիլեան գինադուլի յանձնախումբին դանդաղկոտութիւնը եւ հարցերուն մօտենալու եղանակը: Ան ըսաւ, որ Իսրայէլ ահագանգի մատնուած է Հարաւի մէջ եւ յոյս յայտնեց, որ լիբանանեան լրատու աղբիւրները առաջնահերթ կարեւորութեամբ արձագանգեն Հարաւի իրադարձութեանց:

Շէյխ Նասրալլա անդրադարձաւ նաեւ իսրայէլեան քարոզչական մեքենային գործունէութեան եւ հակաճառելով՝ չեշտեց, որ Հարաւի տագնապին անյոյս մնալը նոյնինքն Իսրայէլի կողմէ Հարաւի գրաւման չարունակումն է եւ ոչ թէ Դիմադրութեան գործողութիւնները: «Հըզպուլլա»ի պետը նկատեց, որ Իսրայէլի կողմէ Հարաւի դէմ ամենօրեայ թշնամանքները յաճախ կ'անտեսուին եւ լուսանցքի վրայ կը պահուին:

ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԸ ԿԸ ԽՍՏԱՑՆԵՆ ԲՈՂՈՔԻ ՈՃԸ

Թրիփոլիի ոչ-պետական վարժարաններու սենտիքան երէկ որդեգրեց ուսուցիչներու սենտիքայի որոշումները, ըստ որոնց, 14 Նոյեմբերը պիտի ըլլայ միօրեայ գործադուլի օր:

Ամսականի յաւելման եւ այլ պահանջներ հետապնդելու համար, ուսուցիչները որոշած են 14 Նոյեմբերը յայտարարել «գործադուլի գործադուլ»ի օր: Ցաջորդ քայլը պիտի ըլլայ չորսօրեայ գործադուլ մը՝ 4, 5, 6 եւ 7 Դեկտեմբերին: Եթէ պահանջներուն անտեսումը մնայ անփոփոխ, ուսուցիչները կը սպառնան Դեկտեմբերի կէսերուն բաց գործադուլ յայտարարել:

Կրթական նախարար Ժան Օպէյտ երէկ տեսակցութիւն ունեցաւ ուսուցիչներու սենտիքայի ներկայացուցիչ Մոհսէն Եամմինի հետ եւ խոստացաւ հետապնդել ուսուցիչներուն պահանջները:

ՔՆՆԱԴԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ, ՆԱԵՒ՝ ԱԿՆԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վարչապետ Ռաֆիք Հարիրիի նորակազմ կառավարութեան պատկերն ու պաշտօններու բաժանումի դրութիւնը թեր ու դէմ կարծիքներու այիքներ ստեղծեցին չարաթավերջին:

• ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ նախարար Մոհսէն Տալլուլ յոյս յայտնեց, որ կառավարութեան կազմութեան ուշացումը առիթ տուած ըլլայ որ կառավարութիւնը ըլլայ երկրի դիմակայած հարցերուն ուշադրութեամբ:

• ՓՈԽԱԴՐԱԿԱՆ հարցերու նախարարը պահանջեց որդեգրել դրութիւն մը, որ հաստատ, թէ իշխանութիւնը միջոց է եւ ոչ թէ նպատակ: Ան ըսաւ, որ աւելի լաւ պիտի ըլլայ, եթէ վարչապետը այսուհետեւ ընտրուի խորհրդարանին կողմէ, որովհետեւ այդպէսով, աւելի ազատ պիտի ըլլայ նախարարները ընտրելու մէջ: «Թակֆր երկնատուր չէ», ըսաւ Միսքաուի:

• ԹԱՒԼԱԼ ԱՐՍԼԱՆ ըսաւ, որ կառավարութեան տարագր հաւասարակշռուած չէ եւ յոյս յայտնեց, որ անոր գործունէութիւնը ըլլայ ներդաշնակ: Արսլան հաւաստեց, որ վարչապետին հետ իր յարաբերութիւնները «լաւ են»:

• ԻՍԱՄ ՖԱՐԷՍ քննադատեց կառավարութեան կազմութեան ձեւն ու կազմը: Ան ըսաւ, որ կառավարութեան կազմութեան պահուն պէտք չէ մտածել չահերու բաժնեկցութեան մասին, այլ պէտք է ականջ տալ ժողովուրդին:

• ԱԼԻ ՕՍԷՅՐԱՆ յոյս յայտնեց, որ կառավարութիւնը ունենայ պատասխանատու մօտեցում եւ դիմագրաւէ հարցերը:

• ՄԻՇԷԼ ԱՊՏԷԼ ԱՄԻՐ Քապայան ըսաւ, որ կառավարութեան աշխատանքին դիմաց խոչընդոտներ պիտի չբարձրացուին, սակայն նաեւ պահանջեց, որ կառավարութիւնը առաջնահերթութիւններ տայ ժողովուրդին ծառայութեան եւ չորդեգրէ յայտարարութիւն մը, որ անգործադրելի մնայ:

• ԱՊՏԷԼ Լաթիֆ Զէյն յոյս յայտնեց, որ կառավարութիւնը անհրաժեշտ հոգածութեամբ մօտենայ Հարաւին, որ մնացած է Իսրայէլի հարուածներուն տակ:

ԱՅՆՓԱՌԻ ՊԱՐՏԷԶՆԵՐՈՒ...

պի. Այնձարի հայկական 3 համայնքներու հոգեւոր հովիւներուն, Պուրճ Համուտի եւ Այնձարի քաղաքապետներ ընկ. Յոլակ Թիւթելեանի եւ ընկ. Գաբրիէլ Հաւաթեանի, Հ. Մ. Ը. Մ.ի սկաուտներուն եւ գայլիկ-արեւնոյշներուն եւ խանդավառ այնձարցիներուն:

Պարտէզներու ճամբուն բացումի արարողութեան ընկերացան աւանդական պարեր եւ, բնականաբար, ոչխարի կէնում: Ապա, պետական անձնաւորութիւնները բերդէն քաղաքամէջ ուղղուեցան հետիոտն, ծանօթանալու համար աւանին վիճակին: Անոնք ժամը 17ին հասան Ս. Պօղոս եկեղեցւոյ առջեւ, ուր տեղի ունեցաւ լուսաւորման ցանցին բացումը: Խօսք առին Այնձարի քաղաքապետն ու Սամի Խաթիպը: Առաջինը յոյս յայտնեց, որ այս իրագործումները շարունակուին աւանին բարգաւաճման այլ ծրագիրներով: Սամի Խաթիպ, իր կարգին, յոյս յայտնեց, որ ճամբաներու լուսաւորումով վերջ չգտնէ երթը, այլ Լիբանանի երթը շարունակուի միտքերու լուսաւորումով:

Լ. ՏԷՐ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ ...

ըսաւ, որ անոր բողոքին միացած են 13 հայորդիներ: Ան նշեց, որ թէեւ ընկ. Վահան Յովհաննիսեանի առողջական վիճակը, բժիշկներու իսկ գնահատումով, շատ ծանր էր, բայց ան պատրաստ էր մինչեւ վերջ չարունակելու, սակայն յարգելով կուսակցութեան որոշումը, դադրեցուց հացադուլը: Ան աւելցուց, որ իշխանութեան հիմքերը սասանած են եւ այլեւս ան չի կրնար չարունակել այնպէս, ինչպէս կ'ընէին մինչեւ Սեպտեմբեր 22:

Խօսք առաւ նաեւ ԿԸՓի մօտ Աժմի ներկայացուցիչ Վոփա Հախվերդեան, որ նշեց, թէ յառաջիկայ օրերը պիտի ըլլան վճռական եւ թէ՝ յաղթանակի համար հարկաւոր է ժողովուրդին խրոխտ կեցուածքը:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ՀԵՏ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ կը հրաւիրէ Հայ Համալսարանական Ուսանողները, ինչպէս նաեւ հայկական վարժարաններու բարձրագոյն կարգերու աշակերտները, հանդիպում-վրոյց մը ունենալու (հարց-պատասխան), մեր ժողովուրդի կեանքը յուզող հիմնական հարցերուն եւ հայ համալսարանականին դիմագրաւած դժուարութիւններուն շուրջ, ինչպէս նաեւ հայ համալսարանականին մեր կեանքէն ներս ունենալիք կարեւոր դերակատարութեան մասին:

• ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՅԱՅՏԱԳԻՐ
• ՀԻՒՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ

Տեղի կ'ունենայ Կիրակի, 17 Նոյեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 11ին, Կաթողիկոսարանի Վեհարանի դահլիճին մէջ, Անթիլիաս, Լիբանան:

ՇԱՆՕԹ.- Հրաւիրուած են նաեւ վերջին 10 տարիներու համալսարանականները:

• Մոյն հանդիպման, Վեհափառ Հայրապետը պիտի կատարէ կարեւոր յայտարարութիւն մը:

ԻՍՐԱՅԷԼ ԿԸ ՊԱՏԺԷ «Հ. Լ. ԲԱՆԱԿ»ԷՆ ԴԱՍԱԼԻՔԻ ՄԸ ԸՆՏԱՆԻՔԸ

Որովհետեւ «Հ. Լ. Բանակ»էն դասալիք ըլլալը «անների յանգանք»է, Իսրայէլ Հուլա գիւղէն արտաքսած է գինեալի մը ընտանիքը...

Հասան Ալի Նասրալլա մօտաւորապէս 2 ամիս առաջ խոյս տուած է «Հ. Լ. Բանակ»ի ծառայութենէն: Անկեալ Ուրբաթ, «Հ. Լ. Բանակ»ի մէկ ներկայացուցիչը եկած է անոր բնակարանը եւ մօրն ու ընտանիքին միւս անդամներուն ըսած է, որ պէտք է անմիջապէս հեռանան Հարաւի «սահմանային գօտի»էն եւ թէ՝ իրենց վերադարձր կախեալ է Ալի Նասրալլայի «Հ. Լ. Բանակ» վերադարձին:

Դասալիք գինեալին մայրը՝ Եուսրա Քանսօ այս մանրամասնութիւնները պատմեց Շարաթ օր, լիբանանեան մամլոյ ներկայացուցիչներուն հետ կրոյցի մը պահուն: Իսրայէլի գործակալները մինչեւ իսկ թոյլ չեն տուած, որ Նասրալլա ընտանիքը կարեւոր պիտոյքներ իրենց հետ տանին: Այժմ, արտաքսեալները ապաստանած են ընտանիքին մօր քրոջը տունը՝ Սուր:

«Ռէօթըր», որ երէկ արձագանգ եղաւ այս դէպքին, յիշեցուց, որ իր վերջին ժողովին, անցեալ Շարաթ, Ապրիլեան գինադուլի յանձնախումբը քննած էր «սահմանային գօտի»էն նախկին արտաքսեալներու հարցը բայց չէր կրցած եզրակացութեան մը յանգիլ: Այդ նիստէն ետք էր որ տեղի ունեցաւ վերջին արտաքսումը...

ՀԱՐԻՐԻ ՆԵՐԿԱՅ ԵՂԱՒ *ՌԱԿ 75ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ*

*Ռ*ԱԿը երէկ նշեց իր հիմնադրութեան 75րդ տարեդարձը:

Էչրեֆիէի մէջ տեղի ունեցած հանդիսութեան ներկայ եղան վարչապետ Հարիրի (որ հանդիսութեան հովանաւորն էր) եւ քաղաքական ու կուսակցական ներկայացուցիչներ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

•ՆԱԽԱԳԱՀ Իլիաս Հրրաուի 3 Դեկտեմբերին բացումը պիտի կատարէ «Քազինօ Տիւ Լիբան»ին, որ յաջորդ օրը պիտի բացուի հանրութեան առջեւ: «Քազինօ»ն պիտի ունենայ բախտախաղի բաժիններ, 5 ճաշարան, 2 թատրոնի եւ այլ սրահներ: Հետագային, անիկա պիտի ունենայ նաեւ արդիական պանդոկ մը:

•ԹԻ. ԷՄ. ԷՅ. ընկերութիւնը յայտարարեց, որ իր պաշտօնեաները աշխատանքի կը հրաւիրէ այսօր երկուշաբթիէն սկսեալ, ամրողջացնելէ ետք իր վարչական եւ այլ վերադասաւորումները:

•ՇԹՕՐԱՅԻ մուտքին, Շարաթ արեւածագին ինքնաշարժի ծանր արկած մը գոհ մը խլեց: Բեռնատար մը բախած է փոքր ինքնաշարժի մը, որուն վարորդը մեռած է, իսկ բեռնատարին վարորդը փախած է:

ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԸ ՓԱՍՏԷ...

սակայն ատիկա «գուգադիպութիւն էր»:

Փոխ վարչապետ Թանսու Ճիլէր չարաթավերջին ինքնապաշտպանութեան դիմեց իր հրաժարականին պահանջներուն հակադրելով: Ան խոստովանեցաւ, թէ տագնապը խոր է, ըսելով, որ «մաֆիայի կապուած չղուկները օրկնքին եւ պետութեան հանդէպ հանրային վստահութիւնը կը ցնցեն»:

Խորհրդարանը Երեքշարթի օր պիտի քննարկէ այս գայթակղութիւնը:

Քաղաքական մեկնաբան Պիւլայ Ջեթին կ'ըսէ, թէ ներքին գործոց նախարարին հրաժարումը կարեւոր է այն դիտանկիւնէն, թէ անիկա բացայայտ փաստ է, որ «պետութեան մէջ պետութիւն մը» գոյութիւն ունի:

Ջեթին եւ այլ մեկնաբաններ կը յայտնեն, որ այս գաղտնի ուժը հակակշիռ դուրս կը գտնուէր եւ պաշտօնական իրաւասութիւն օգտագործելով՝ ներոյին կը մաքսանենգէր, գլնքի առեւտուր կ'ընէր, քաղաքական «նուիրատուութիւններ»է եկած գումարներ «կը լուար եւ մաֆիայի եւ անձնական վրէժխնդրութեան արարքներու կը դիմէր:

«Էմնըսթի Ինթըրնեշընըլ» անցեալ ամիս ապահովութեան ուժերը եւ անոնց ծայրայեղ աջակողմեան դաշնակիցները ամբաստանած էր աւելի քան հազար քաղաքացիներու մահուան պատասխանատուութեամբ, «առանց դատավարութեան սպանութեանց աննախընթաց ալիքի մը» մը մասին խօսելով:

Անիկա ըսած էր, թէ աւելի քան 100 հոգի ոստիկանատուներէ «անհետացած են» 1993էն ի վեր:

Կառավարութիւնը տեղեկագիրը կողմնակալ որակած էր, սակայն խոստացած էր բարեկարգումներու դիմել:

ԱՐՑԱԽԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՆ ՓՈՆՏԻՆ

•Վերամուտի առիթով,
Արամ Գրաճեան եւ Վարանդ Եափուճեան 25$
•Ստեփան Սարաֆեանի մահուան առիթով,
Տիկին Մարի Սարաֆեան 25.000 լ. ո.
Տէր եւ տիկին Րաֆֆի Սարաֆեան 25.000 լ. ո.

Լ. Օ. ԽԱՉԻ ԱՌՈՂՋԱՀԱՊԱԿԱՆ ՓՈՆՏԻՆ

•Ստեփան Սարաֆեանի մահուան առիթով,
Տէր եւ տիկին Սիմոն Գայթանճեան 50.000 լ. ո.
Կիրակոս Թճճուկեան 50.000 լ. ո.

ՊԱՆՔ ՕԹՈՄԱՆԻ 100 ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Կազմակերպութեամբ՝ Հ. Յ. Դ. Լեմի
Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ, 15 Նոյեմբեր 1996,
ժամը 8.30ին Յակոբ Տէր Մելքոնեան
թատերասրահին մէջ:

ԿԱՇԽԱԿԵՐՆԵՐ ԿԸ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԻՆ...

Նիւթին գործոց նախարարութեան աշխատակիցները ձերբակալած են Երեւանի Քաղաքապետարանի մշակոյթի եւ մարմնամարզութեան բաժնի վարիչ Յովիկ Միւնասեանը եւ ասոր անդրանիկ Անդրանիկ Բեգլարեանը, երբ այս վերջինները կաշառք կը վերցնէին Երեւանի բնակիչներէն մէկէն:

Արդարեւ, կին մը նախապէս կապ պահած է Ն.Փ. նախարարութեան աշխատակիցներուն հետ եւ յայտնած, որ Միւնասեան 50 հազար տոլարի կաշառք պահանջած է վարձակալական պայմանագիրներ վաւերացնելու եւ տարածքներ տրամադրելու համար: Աշխատակիցները, քանի երեւոյթին, բեմադրած են ամբողջ խաղը եւ կնոջ ուղղութիւններ տալով՝ յաջողած են ձերբակալել կաշառակերները:

Ահա երկու կաշառակերներ կը ձերբակալուին: Այս գործողութիւնը ողջունելի է, երբ անիկա կ'իյնայ երկրին մէջ բնակող վիճակի վերածուած եւ բոլոր մակարդակներու վրայ կատարուող կաշառակերութեան եւ իւրացումներու դէմ պայքարի ծիրին մէջ: Իսկ երբ այս ձերբակալութիւնը աչքի փոշի ցանել է, թէ՝ «ահա ահաւասիկ, ամէն ինչ կը կատարուի բերափոխելու համար կացութիւնը», ապա անիկա շատ աւելի վտանգաւոր հետեւանքներ կրնայ ունենալ, որովհետեւ նման արարքներ ախտը ծածկելու կը ծառայեն...

ԲԱՆՈՒՇԱ ԳԵՏԻ ԿԱՄՈՒՐՋԸ ԲԱՑՈՒԵՑԱՒ

Վրաստանի Մառնէուլի շրջանին մէջ գտնուող Բանուշա գետին վրայ կառուցուած կամուրջը բացուեցաւ, ինչ որ առիթ կու տայ գործածելու երկաթուղին, որ Եւրոպան եւ Ասիան կիրարկապող ցամաքային ամէնէն կարճ ճամբան է:

Կամուրջը՝ կառուցուած է ՄԱԿի համաշխարհային պարէնային ծրագիրի, Հայաստանի, Վրաստանի, Գերմանիոյ, Յունաստանի, Զուիցերիոյ, Մեծն Բրիտանիոյ եւ Միացեալ Նահանգներու գործակցութեամբ: Հայաստան եւ Վրաստան չինութեան աշխատանքներուն տրամադրած են 150 հազարական տոլար, իսկ մնացեալ երկիրները՝ 420 հազարական տոլար:

Հայաստանի փոխադրական միջոցներու եւ հաղորդակցութեան նախարար Հենրիկ Քոչինեան յայտնեց, որ կամուրջը մեծ նշանակութիւն ունի Հայաստանի համար, որովհետեւ անոր օգտագործմամբ կարելի կ'ըլլայ բեռներու արագ եւ ապահով փոխադրութիւնը դէպի Հայաստան:

ԱՌԱՆՑ ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ...

«ԱՐԳԱՐՈՒԹԻՒՆ» ՀԱՅԱԳՈՒԼԻ Է ՆՈՏԵԼՈՒ ՅԱՆՈՒՆ ԱՐԳԱՐՈՒԹԵԱՆ

Երկ միւթիւններու շրջանակին մամուլի ասուլիս կրաւիրած «Արդարութիւն» Ոսամնոդական Արհմիութեան տագնիները, չնայած պիտնիերական կարմիր վկայականներ չէին կապել, բայց դրա փոխարէն ոգեւորութիւնից պապդում էին նրանց աչքերը, դէմքերը կարմրած էին, ճանկի վերսին հաւամուել էին հացադուլի կազմակերպման մասին տեղեկութիւններ յայտնելու: Պարզուեց, որ Ա.Ժ.Ի դարպասնիերը ընդդիմութեան հետ համատեղ գրաւելու մէջ մեղադրելու են նաեւ «Արդարութիւն» արհմիութեան տղաները, որոնցից երկուսը՝ Միխայէլ Սուրէնեանցը եւ Վահէ Վարսամեանը Սեպտեմբերի 28ին ձերբակալուել էին եւ միւնչեւ հիմա գտնուում են Նորզարաշէնի բանտում, իսկ մնացորդ՝ Սուրէն Սուրէնեանցը եւ Գեղէ Գնչեանը, անցկացնելով մէկ օր ոստիկանական ոսպիտանութիւնում, ազատ են արձակուել նրանց հետ այդպէս էլ նա չերեկոյեան անձնագրերը, երեք հատ օրագրերը եւ այլն: Ինչպէս, որպէս բողոք ներկայ իշխանութիւնների վարած բաղաքականութեան, «Արդարութիւն» արհմիութեան տղաները Հոկտեմբերի 17ին հանդգնում են հրաւիրել, որտեղ Ս. Սուրէնեանցը կամովին ազատուել է նախագահի պարտականութիւնից եւ այդ պարտականութիւնների կատարումը յանձնել Եղբօրը՝ Միխայլին: Ձիշդն ասած, հաւաստի աղբիւրներից տեղեկացանք, որ իշխանութեան ներկայացուցիչները այդ գիշեր չեն քնել. նրանց վրայ շատ ծանր է ազդել «Արդարութեան» բողոքը՝ նախագահներ փոփոխելու: Այնուհետեւ «Արդարութեան» արհմիութեան տղաները մի անգամ եւս վերյիշեցին ապրիլեան ուսանողական բուռն օրերը, երբ կազմակերպուած միաբնակների, դասադուլի, իսկ վերջում նաեւ հացադուլի շնորհիւ կարողացան հասնել այն բանին, որ ներից համալսարանի ուսանողներին արուեցին կրթաթոշակներ: Ինչպէս, այսօր «Արդարութիւն» արհմիութեան նախագահի պաշտօնակատարը՝ Վահագն Թէլոսեանը միացել է Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան կազմակերպած հացադուլին, իսկ երկ ժամը 14ին իրենց ընկերոջը միացան նաեւ Սուրէն Սուրէնեանցը եւ Գեղէ Գնչեանը: Ազատութեան հրապարակում հացադուլի նստելով՝ երիտասարդները ցանկանում են լուծել հետեւեալ խնդիրները. Հայաստանում Դաշնակցութեան վերարացում, արդար վերաբերմունք ցուցաբերել «Վահան Յովհաննիսեան + 30» դատավարութեան, այնուհետեւ բաղաքական գործիչներ՝ Միխայէլ Սուրէնեանցի եւ Վահէ Վարսամեանին շուտափոյթ արձակումը: «Երիտասարդ բաղրանատարկեալների նկատմամբ երէ չկայ հանդուրժողականութիւն, ապա այդ դէպքում մեր հացադուլն էլ կը լինի անժամկէտ», ասաց Ս. Սուրէնեանցը: Ի դէպ, չմոռանամ նշել, որ Հոկտեմբերի 17ին ստեղծուած Հայաստանի ազգային կուսակցութեան անդամների երդման արարողութիւնը, որը որոշուած էր անցկացնել Մովսէս Գորգիսեանի շիրիմի մօտ, տեղի կ'ունենայ Ազատութեան Հրապարակում՝ երիտասարդ հացադուլաւորների ներկայութեամբ:

ԱՆՈՒՇ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ

(*«Մոլորակ»*)

ՎԱՐԿՆ ՈՒՂԱՐԿՈՒՄ ԵՆ, ԵՏԵՒԻՑ՝ ՄԱՍՆԱԳԷՏՆԵՐԻՆ

«Արմենիա» հիւրանոցային համալիրը այս օրերին թիրախաւորուած է: Առկայ 700 տեղերից այս օրերին զբաղմնիր 150 տեղն է գրաւուած: Հետաքրքրական է այն փաստը, որ այստեղ բնակուող 150 արտասահմանցիների 95 տոկոսը Համաշխարհային Դրամատան, Միջազգային արժութային հիմնադրամի, Կարմիր Խաչի եւ զանազան արտասահմանեան կազմակերպութիւնների մասնագէտներն են, ովքեր Հայաստան են ժամանել մէկ կամ մի քանի շաբաթով աշխատանքային այցով:

Մեր ունեցած հետաքրքրութիւնների համաձայն, այս եւ ընդհանրապէս Հայաստանում աշխատող արտասահմանցիների հոգսերը հոգում են միջազգային կազմակերպութիւնների կողմից Հայաստանին արուող վարկերի հաշուին: Իսկ մէկ օրուայ հիւրանոցային ծախսերը, ինչպէս նաեւ սնունդը հոգալու համար, անհրաժեշտ է մօտ 200 տոլար: Ու դժուար է ասել, թէ ովքեր են աւելի շատ օգտւում Հայաստանին արամադրուած վարկերից: Մեր կառավարական վերնախաւը, թէ մեզ «օգնութեան» հասած միջազգային մասնագէտները:

Ն. Փ.

(*«Մոլորակ»*)

ՆԱԽԻՋԵՒԱՆԻ ՀԱՄՑԵՐԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԻՐԱՆ – ԱԶՐՊԷՅՃԱՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

Հայրենի «Ժամանակ» օրաթերթը կը հաղորդէ, որ վերջերս Ագրպէյճանի եւ Իրանի միջեւ կնքուած է գործակցութեան համաձայնագիր մը, ըստ որուն, Նախիջեւանի հիմնական տագնապները պիտի լուծուին Իրանի օժանդակութեամբ: Համաձայնագիրը ստորագրած են Ագրպէյճանի նախագահ Հայտար Ալիեւ եւ Իրանի փոխ նախագահ Հասան Հապիպի:

Իրանի փոխ նախագահը յայտնած է, որ յատուկ անցագիրներ պիտի տրուին նախիջեւանցիներուն, որպէսզի անոնք դիւրութեամբ մուտք գործեն Իրան: Ան նաեւ անհրաժեշտ նկատած է նուազեցնել մաքսային տուրքերը եւ գործի դնել Թաւրիզ-Նախիջեւան երկաթուղին:

ԼՐԱԳՐՈՂՆԵՐՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ ՄԱՂԿԱՁՈՐԻ ՄԷՋ

Մաղկաձորի Գրողներու Ստեղծագործական Տան մէջ տեղի ունեցաւ Երեւանի Մամուլի Ակումբի կազմակերպած ԹԱՒ-ԱԻՄ ծրագրին առնչուող խորհրդաժողովը, որ ընդգրկած էր նախագահականընտրութիւններու ընթացքին լրատուական միջոցներու գործունէութեան ու դերին:

Խորհրդաժողովին ընթացքին յատկապէս շեշտուեցաւ, որ զանգուածային լրատուական միջոցներու կողմէ նախագահական թեկնածուներու նախընտրական արշաւի լուսաբանական հաղորդումները ոչ մէկ ազդեցութիւն ունեցան ընտրութիւններու արդիւնքներուն վրայ:

Խորհրդաժողովի աւարտին, լրագրողներու հետ առանձին հանդիպում մը ունենալով, Երեւանի մէջ Մ. Նահանգներու դեսպան Փիթըր Թոմսըն ընդգծեց ազատ մամուլի դերը Հայաստանի մէջ, ժողովրդավարութեան զարգացման եւ ամրապնդման ծիրին մէջ: Ան Ամերիկայի անունով խոստացաւ աջակցիլ Հայաստանի ազատ մամուլին:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՀԵՌԱՁԱՅՆԻ ԹԻՒԵՐԸ

«Ազդակ»ի հեռաձայնային կապ պահելու համար, կը խնդրուի հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն.- 260115, 260780 եւ 583026:

ՀԱՍԱՌՕՍ ՎԷՃ...

Անցեալ շաբաթ, այս սիւնակներուն վրայ ուղղագրական անճաշ պատկեր մը ուրուագծող երեւցաւ պզտիկ նշմար մը, որուն ընդլայնուած նմոյշները շատ մեծաս հոսեցուցած ըլլալով հանդերձ, չեն կրնար ցուցած իրենց այժմէութիւնը, ինչպէս չեն կրնար իրենց այժմէութիւնը կորսնցնել ժողովուրդի մը միտքն ու հոգին խոռվող հիմնահարցերը:

Ինչպէս ծանօթ է, ներսի եւ դուրսի մեր մտաւորականութեան ամէնէն հանգամանաւոր ներկայացուցիչները, առաջին օրէն ծառացան դասական ուղղագրութիւնը վերածելու այդ ձեռնարկին դէմ, գրաւոր թէ բերանացի ելոյթներով հայոց լեզուի համակարգին մէջ անհամատեղելի համարելով աւելորդ կամ անհարկի գիրերու այդ խաժամուժը, բայց մեկուկէս տասնամեակ տեւած պայքարը քառասնական թուականներուն տուաւ մասնակի արդիւնք մը միայն, կարգ մը ձայնաւորներուն վերադարձուեցան իրենց բնիկ արժէքները եւ ընթերցողը սկսաւ ճիշդ կարդալ ամօթալի տեսք ստացած կարգ մը բառեր ու առանց շփոթի մատնուելու դիտել ուրիշներ: Սրինակները աւելորդ են:

Դասականին վերադառնալու այս գեղեցիկ սկիզբը, սակայն, սկսաւ «տեղում դոփել» ու այնուհետեւ առ այդ բնաձեւուած մտածումներն ու բաղձանքները մնացին ձայն բարբառոյ յանապատի:

Հիները, հինին վարժուած հին մարդիկ, մեծանուններ Աճառեան, Մալխասեան, Եղիշէ Դուրեան պատրիարք, Մանանդեան եւ նոյնպէս անուանի ուրիշներ, բնական է, պիտի ըսուի, որ ընդվզէին թոյլ տրուած խախտումներուն դէմ, բայց մեր օրով ապրած, ապրող մտաւորականները իրենք եւս մորմոքեցան ու կը մորմոքին ուղղագրական այդ «նորաձեւութեանց» առթած նոյն ցաւով ու տեսանելի ու անտեսանելի այն վնասներով, որոնք ուղղակի աւեր գործեցին անփորձ հոգիներուն մէջ:

Քովի սիւնակին մէջ արտագրուած խորհրդածութիւններն ու եզրակացութիւնները նոյն հարցին կապակցութեամբ պերճախօս վկայութիւններ են:

Բայց հակառակ այս բարեդէպ ներդաշնակութեան, երբեմն ականջալուրկ կ'ըլլանք երկուութիւններու կամ կը կարդանք իրաւախոհութեան դրսեւորումներ, որոնք, հող գտնելու պարագային կարմիր խոչընդոտներուն չափ ու պէս կրնան դժուարացնել ճիշդին անխուսափելի վերադարձը:

Ահա այդ իրաւախոհութեան մեկ արձանագրեալ նմոյշը, հայրենի գրագետ Զօրայր Խալափեանի անունով, Մոնրէալի «*Հորիզոն*»ի էջերուն:

Այն հարցումին, թէ իրար հասկնալու տեսակէտէն, Հայրենիքի եւ Սփիւռքի զանգուածներուն յարաբերութեանց մէջ ի՞նչ դեր ունին լեզուն եւ ուղղագրութիւնը, հիւր գրագետը, ի միջի այլոց, կը պատասխանէ.

«Հին ուղղագրութեան վերականգնման կրքոտ ջատագովներ տեսայ այստեղ: Սակայն եկէք մի պահ մտածենք հետեւանքի մասին: Վերջին 70 տարում Հայաստանում տպագրուել է այնքան գիրք, որքան չի տպագրուել 1500 տարում: Փոխել ուղղագրութիւնը, կը նշանակի ազգային մեծագոյն այդ հարստութիւնը վերածել մեռեալ թղթակոյտի կամ հարկ կը լինի ողջը վերհրատարակել, որն անհնարին է: Մենք այդ մասին վիճաբանեցինք»:

Մենք ալ փորձենք վիճաբանիլ քիչ մը:

Նախ՝ այդ «ողջ»ին բոլո՞ր գործերը *ողջ* կը համարէ արդեօք Խալափեան, որ անհնարին կը համարէ Մեսրոպեան ուղղագրութեամբ անոնց վերհրատարակութիւնը:

Եւ յետոյ՝ ի՞նչ հաւատիք ունի կարծելու, որ «ազգային մեծագոյն այդ հարստութիւն» համարածին մեծագոյն մասը *ողջ* է եւ արդէն մեռեալ թղթակոյտ չէ:

Ճիշդ է, որ վերջին 70 տարիներուն ընթացքին հրատարակուեցան հայաստանի մէջ, բայց ո՞վ կրնայ պնդել, որ անոնց բոլորը մաս կը կազմեն մեր անփշուր ժառանգութեան: Ո՞վ պէտքը կը գգայ, օրինակ, այսօր կարդալու հոն հրատարակուած Համայեակ Սիրասի մը խոտանային բառակոյտերը, որ թուաբանականօրէն «ողջ»ին մաս կը կազմէ. կամ՝ Զարզանդ Դարեանի մը լեռնակուտակ զառանցանքներուն, կամ՝ Սեւադայի մը բանագողեալ սեւագրութիւններուն, կամ՝ Գարայեանի մը անկանգնելի յերիւրանքներուն, եւ ասոնց հասակակից հարիւրաւորներու անարիւն կուտակումներուն, որոնց առիթով կատարուած թուաբանութիւնը պատկառանք ներշնչէր մեզի: Դեռ չհաշուած Սիտալներու, Գուլյումճեաններու, Երիցանքներու եւ նոյնանման այլ ոչնչութիւններու առիթով կատարուած մախումները:

Հարցնել պէտք է տակաւին, որ մեր հայրենիքին, ժողովուրդին ու պատմութեան համար կրնանք երբեւիցէ խղճի մտօք «ողջ»ին շարքին դասել Լենինին նուիրուած հազարաւոր հատորները եւ նոյնքան դատարկահունչ ստալինեան բիւր-բիւրաւոր օրհներգները, ինչպէս նաեւ ասոնց ուսմունքին տակ գրուած կեղծիքներ, որ անոնց հաշուոյն սրբութիւններու մարզին մէջ զիջումներու երթայինք:

Դասական ուղղագրութեան վերադառնալու օրակարգին պէս լուրջ օրակարգ մը առիթով ճիշդ չէ արագ վճիռներ արձակել, բնա՛ւ:

Քանի մը տարին անգամ մը, ա՛ռ աւելն տասը տարին անգամ մը մեծարժէք գործերը հնարաւոր է վերհրատարակել եւ արդէն կը վերհրատարակուին: Եւ միւսներուն կարօտով ոչ ոք կը տոչորի:

Եւ երբ այդ քիչը միայն, այսինքն՝ արժանաւորը միայն հաշուի առնենք, աւելի ընդունելի կը դառնայ վերադարձը եւ առարկելու բան չի մնար:

Որքան ալ շատ գիրք հրատարակած ըլլանք 70 տարիներուն ընթացքին, բնաւ տրամաբանական չէ, որ քանակին զոհենք նուիրագործուած սրբութիւն մը:

Եւ յետոյ...

Ո՞վ ըսաւ, որ յաջորդ 70 տարիներուն կամ դարերուն 70 տարիներու ընթացքին հրատարակուած գիրքերէն աւելի մեծ քանակութեամբ գիրքեր պիտի չհրատարակենք: 70 տարիներուն հրատարակուածներուն հիմամբ եւ նոյն պատճառով հետագայ տասնամեակներուն ու դարերուն հրատարակելի գիրքե՞ր ալ «սիալերէնով» պէտք է հրատարակենք: Կարելի՞ է ընդունելի դարձնել նման տրամաբանութիւն մը...

Վէճը կը շարունակուի...

ՊԱՐՈՆ ՊԻՒԹԱՑԻ

ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ...

Առիթ բաց չեմ թողել ասելու, որ մեր սխալաշատ գործունէութեան մէջ **ամենամեծ սխալը**, *Մեւանայ լճի խնդրից էլ աւելի վտանգաւոր քայլը, եղել է մեր ուղղագրութեան «բարե-փոխումը: Թերեւս 20-30ական թուականներին ըստ ամենայնի ահռելի այդ քայլը ինչ-որ չափով օգնել է անգրագիտութեան վերացմանը: Թերեւս: Բայց երբ 40ականներին, քայլ արուեց դէպի աւանդականը. հարկ ու պատշաճ էր անել ե՛ւս մէկ քայլ, որի անհրաժեշտութիւնն այսօր արդէն անյետաձգելի է թուում: Այսպէս եմ մտածել միշտ, առաւել եւս հիմա...*

ՊԱՐՈՅՐ ՍԵՒԱԿ

*
* *

Դասական ուղղագրութիւնը այն ամուր կամուրջն է, որով հայոց ամէն մի նոր սերունդ անխախտօրէն կապուում էր իր անցեալի գրականութեան հետ: Դրանով այժմեան սերնդին աւելի մատչելի կը լինի ո՛չ միայն հին լեզուով ստեղծուած մեր գրական յուշարձանները, այլեւ հէնց նոր լեզուով ստեղծուածները, որոնք հրատարակուել են նախ քան 1922 թուականը եւ դրանից յետոյ՝ Սփիւռքում:

Խախտելով հին գիր ու գրականութիւն ունեցող մի լեզուի ուղղագրական համակարգային աւանդոյթը՝ խախտում ենք գրական - մշակութային ամբողջ ժառանգութեան ընկատմամբ եղած եւ այս դէպքում շատ էական յարգանքը, երկիւղածութիւնը, դուռ ենք բացում ամէն տեսակ հետագայ խախտումների առաջ, գոյացնում ուղղագրական տարընթացութեան լայն ասպարէզ:

Ամէն մի լեզուի ուղղագրութիւն ունի նաեւ իր զուտ ազգային իւրայատկութիւններն ու դերը: Երկար ժամանակ հայերէնի ուղղագրութեան այդպիսի կարեւոր նշանակութիւնն է եղել **հայերի բոլոր հատուածների մէջ իբրեւ միաւորիչ գործօնի՝ ուղղագրական համակարգի միասնութեան պահպանումը:** *1922 - 40 թթ. ուղղագրութեամբ խախտուել է ո՛չ միայն մշակութային դարաւոր աւանդոյթը, այլեւ այդ միասնութիւնը եւ Հայ ժողովրդի տարբեր հատուածների միջեւ ուղղագրական պարիսպ է ստեղծուել:*

ՌԱՖԱՅԷԼ ԻՇԽԱՆԵԱՆ

*
* *

Նոր ուղղագրութեան դէմ այնքան էին չդադարող բողոքներն ու ահազանգները, որ Խորհրդային Հայաստանի կառավարութեան յատուկ որոշմամբ լուսժողկոմատը 1926 թ. ստեղծեց ուղղագրական յանձնաժողով՝ քննելու դասական ուղղագրութեան որոշ տարրերը վերականգնելու հարցը: Յանձնաժողովը գործեց մօտ մէկուկէս տարի, գումարեց 25 նիստ: Թէ՛ յանձնաժողովի անդամները (Յ. Մանանդեան, Ստ. Մալխասեան, Լէո, Գ. Ղափանցեան եւ այլք) եւ թէ հարցման ենթարկուած տասնեակ մասնագէտներ միաբերան անընդունելի համարեցին նոր ուղղագրութիւնը: Նրանք այն կարծիքին էին, որ նոր ուղղագրութիւնը խաթարեց հայերէնն հազարաւոր բառերի փառաւոր տեսքը, մեր գրաւոր լեզուն բեռնեց տասնեակ անիմաստ համաձայնութիւններով (սէր - սեր, գէտ - գետ, յարկ -հարկ) աղճատեց շատ բառերի ճիշդ արտասանութիւնը, մեզ զրկեց հազարաւոր բառերի ծագման ու զարգացման հետեւելու դիւրութիւնից, պատճառ դարձաւ ուղղագրական սխալների առատացման, լեզուն զրկեց միասնական եւ կուռ ուղղագրութիւնից, էՀ աւելի մեծացրեց հայոց հին ու նոր լեզուների միջեւ եղած անջրպետը, մերձեցնելու փոխարէն իրարից էՀ աւելի հեռացրեց մեր գրական լեզուի զոյգ երակները, եւայլն, եւայլն:

ՌԱՖԱՅԷԼ ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ

*
* *

... Աշխարհում միակ ժողովուրդն ենք երեւի մենք, որ ունենք ոչ միայն երկու լեզու, այլեւ՝ երկու ուղղագրութիւն: Դա ոչ միայն հեռացնում է մեր ժողովրդի երկու տարբեր հատուածները, այլեւ կասեցնում է հայոց լեզուի միասնական, միաձոյլ, հարուստ զարգացումը: Այս մասին շատ է խօսուել, բայց, դժբախտաբար, այս տարաձայնութիւնը իրողութիւն է, իսկ ժամանակը պատմականօրէն խորացնում է անջրպետը:

ԴԱՒԻԹ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

*
* *

Մենք գլուխ ենք խոնարհում Մանուկ Աբեղեանի հայագիտական վիթխարի վաստակի, բայց ոչ հայերէնի ուղղագրութեան այն «բարեփոխման» առաջ, որի պատճառած վնասն աւելի շատ եղաւ, քան օգուտը, ինչպէս համոզուած ասում են մեր լեզուաբանները, եւ մեր սերունդն էլ տեսաւ իր աչքով: Դրա բացասական կողմերից մէկն էլ այն է, որ խորթացում ընկաւ Մայր Հայրենիքի հայութեան ուղղագրութեան եւ Սփիւռքի ուղղագրութեան միջեւ:

ԼԵՒՈՆ ՀԱԽՎԵՐԴԵԱՆ

«ՔԱՏՐԵՐԸ» ԻՆՔՆԱԿԱՄ ՀԵՌԱՆՈՒՄ ԵՆ

ՎԱՆՈՆ ԳՆՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔ

Առաջին յստակեցումը քատրային փոփոխութիւնների շուրջ կարողացանք պարզել Ն. Գ. Նախարար Վանս Սիրադեղեանից: Երէկ Ա. Ժ. Նիստից յետոյ միջանցքում նրան չրջապատած լրագրողները կարողացան իրենց այդ պահին ունեցած բոլոր հարցերը հասցէագրել այժմ արդէն նախկին Ն. Գ. Նախարարին:

Նախ եւ առաջ պարզուեց, որ Վանս Սիրադեղեանը դիմում է գրել հրաժարականի մասին եւ ստանձնելու է Երեւանի քաղաքապետի պաշտօնը: Ցամայնէ պս. «Մինչեւ էս պահը ճիշդ է, եթէ նախագահը ուրիշ բան չորոշի էս երկու օրուայ մէջ»: Այնուհետեւ լրագրողներին տրուած պատասխաններում Վանս Սիրադեղեանն այսպիսին էր Ա. Ա. Ն. եւ Ն. Գ. Ն-ի միացնելու վերաբերեալ. «Միացնելու նախնական տարբերակ, նախագիծ կայ»: Ներքաղաքական իրավիճակի մասին. «Բարդ է»: «Ես շատ գործնական եմ տրամադրուած քաղաք գնալուց առաջ, շատ մտահոգուած, ի հարկէ: Վիճակը ծանր է, հարցերը շատ են, թեթեւակի ծանօթացել եմ: Լիագօրութիւններիս չրջանակներն էլ օրէնսդրօրէն յստակեցուած չեն, սա ամենարարդ հարցն է, բայց պիտի էս ձմեռը հանենք ու մտածենք...»: «Իմ Ֆրանսիա գնալու տարբերակ չի եղել, ինչպէս 4 տարի առաջ, այնպէս էլ հիմա»: «Եթէ նոր սերունդ չաճի, ես գողականների խնդիր չեմ տեսնում: Էդքան լուրջ մի՛ ընդունէք: Եթէ քաղաքական գործիչները չգողականանան, ամէն ինչ լաւ է»:

Քաղաքական գործիչների՝ գողական դառնալու հաւանականութեան մասին. «Մի քիչ գուցէ ասիական յատկանիշ է, որ քաղաքական գործիչներն են ուզում գողական դառնալ: Մինչեւ հիմա կասեցրել ենք, կարծում եմ կարելի է սրանից յետոյ էլ կասեցնել»: «Եթէ առաջարկեն, նորից Ն. Գ. Նախարար կ՚աշխատէ՞ք» հարցին ի պատասխան. «Չեմ կարծում, թէ դրա անհրաժեշտութիւնը կը լինի, բայց ես պատրաստ եմ ամէն տեղ աշխատել, եւ երբ ասեն»: Ջոհ լինելու մասին. «Ո՛չ: Ջոհի կեցուա՛ծք ունեմ»: «Ձի՛ղ է, որ դուք ուզում էք Երեւան քաղաքի ոստիկանութիւնը Երեւանի քաղաքապետի տնօրինութեան տակ վերցնել» հարցին ի պատասխան. «Բոլորովին: Ես այդ նախագծին առաջինն եմ դէմ եղել եւ, կարծում եմ, հիմնական ընդդիմախօսը: Ոչ մի անհրաժեշտութիւն չկայ, որ քաղաքապետի ենթակայութեան տակ ոստիկանութիւն լինի: Բացի մի 10-12 հոգիանոց մի քաղաքապետական, այսպէս ասած, առողջապահական, խումբ ունենալը: Դա միշտ էլ եղել է եւ անցնի այն քաղաքապետարանին թէ չանցնի՝ ոչ մի սկզբունքային նշանակութիւն չունի»:

«Դուք մնո՞ւմ էք քաղաքականութեան մէջ, թէ գնում էք» հարցին ի պատասխան. «Իսկ դուք ի՞նչ էք ենթադրում, եթէ Երեւանը Հայաստանի կէսն է, ես մնո՞ւմ եմ, թէ գնում»:

«Ինչո՞վ էք բացատրում մամուլի, ժողովրդի հետաքրքրութիւնը ձեր նկատմամբ» հարցին ի պատասխան. «Չեմ կարծում, որ միայն արտաքին տեսքիս պատճառով է»: «Ինչպիսի՞ն է դառնալու Երեւանը» հարցին ի պատասխան. «կարծում եմ Մայիսին արդէն տարբերութիւնը կը զգաք: Եւ այսպէս, տարածուած յուրերի առաջին հաստատումը կայ՝ Ն. Գ. Նախարար Վանս Սիրադեղեանը հրաժարականի դիմում է գրել, չուտով (ի հարկէ, նախագահի հրամանագրից յետոյ միայն) գրաւեցնելու է Երեւանի քաղաքապետի պաշտօնը՝ աւելի պարզ՝ Վանօն իջնում է քաղաք:

ՎԱՀԱՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆԸ ՉԱՓԻՑ ԱՒԵԼԻ ՅՈԳՆԱԾ Է

Արտաքին գործոց նախարար Վահան Փափազեանը նոյնպէս հրաժարականի դիմում է գրել. «Ես ինքս եմ դիմել նախագահին՝ խնդրելով ինձ ազատել զբաղեցրած պաշտօնից»: Նա որոշել է 2-3 ամիս հանգստանալ: Իսկ նրան փոխարինելու է գալիս (Վահան Փափազեանի վկայութեամբ) ՄԱԿում Հայաստանի Հանրապետութեան ներկայացուցիչ Ալեքսանտր Արզումանեանը: Վահան Փափազեանի կարծիքով. «Տուեալ դէպքում արտաքին գործոց նախարարի փոփոխութիւնն անհրաժեշտութիւն չէ, բայց ես դա որոշել էլ դեռ 3-4 ամիս առաջ, մի քանի պատճառով. հիմնականում՝ անձնական բնոյթի, եւ յետոյ, չափից աւելի յոգնած եմ: Իսկապէս գտնում եմ, որ ուժերս այնքան չեն, որ ես աշխատեմ այնպէս, ինչպէս 1-2 տարի առաջ»:

Վ. Փափազեանի խօսքերով. «*քատրային փոփոխութիւնները Ղարաբաղեան խնդրի շուրջ բանակցութիւններում դժուարութիւններ չեն առաջացնի, որովհետեւ ե՛ւ Արզումանեանը, ե՛ւ Վարդան Օսկանեանը, որը կը շարունակի պաշտօնավարել (նա փոխ արտաքին գործոց նախարարն է), խորապէս ծանօթ են հարցին եւ կարող են ամբողջութեամբ տանել այդ բեռը»: Թէեւ Վահան Փափազեանի ենթադրութեան համաձայն, կառավարութիւնում կը փոխուեն 8-10 նախարար, բայց երեկուայ դրութեամբ...*

Ի վերջոյ, բայց առայժմ մենք երէկ Ա.Ժ. Նիստից յետոյ փորձեցինք մի քանի նախարարներից, որոնք Ա. Ժ. Նիստից յետոյ դեռ չէին հասցրել լքել խորհրդարանի շէնքը, պարզել՝ նրանք գնում են, թէ մնում:

Ընկերային Ապահովութեան, զբաղուածութեան, բնակչութեան տեղաշարժի եւ փախստականների հարցերով նախարար Ռաֆայել Բագոյեանը եւ արտակարգ իրավիճակների վարչութեան պետ-նախարար Ստեփան Բադալեանը ի պատասխան մեր հարցման, յայտնեցին, թէ իրենց հետ որեւէ պաշտօնական խօսակցութիւն չի եղել: Նրանք որեւէ դիմում չեն գրել, ինչպէս եւ՝ առողջապահութեան եւ արդիւնաբերութեան նախարարները (ի դէպ վերջինս գտնում է, որ ինքը դեռեւս հանգստանալու մտադրութիւն չունի): Միեւնոյն ժամանակ շարունակում են թափառել լուրերը, ըստ որոնց, օրինակ՝ հնարաւոր է, որ միացուեն էլեկտրատքի եւ տնտեսութեան նախարարութիւնները, իսկ նախարարի հարցն առայժմ բաց է: Լրահոսն ու դիպաշարը շարունակւում է: Ամէն ինչ կը պարզուի նախագահի հրամանագրից յետոյ, որով եւ կը նշանակուեն կառավարութեան նոր անդամները, չնայած Հրանդ Բագրատեանի կառավարութեան շատ անդամներ դեռեւս բնաւ էլ չեն հրաժարուել իրենց պաշտօններից:

ԳԱԳԻԿ ՆԱՀԱՊԵՏԵԱՆ

Ստորեւ կը հրատարակենք հայրենի «Լրագիր» եւ «Մոլորակ» օրաթերթերում մէջլոյս տեսած երկու յօդուածներ, որոնք կը մեկնաբանեն Արմէն Սարգսեանի վարչապետ նշանակման տուն տուող պատճառները եւ կը կատարեն գնահատականներ:

ՀԱՅՐԵՆԻ ՄԱՄՈՒԼԸ ԿԱՐՁԱԳԱՆԳԷ ԱՐՄԷՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏ ՆՇԱՆԱԿՄԱՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՒՈՐ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆ՝ ՋԼԱՏՈՒՄՆԵՐՈՎ

Նշանակուեց նոր վարչապետ, որին շնորհաւորելուց յետոյ աւելորդ չէ այդ առիթով որոշ դիտարկումներ անելը:

Արմէն Սարգսեանի վարչապետ դառնալու մասին խօսակցութիւնները շրջանառութեան մէջ էին դեռեւս մէկ-մէկուկէս տարի առաջ: Սակայն նա նշանակուեց այժմ: Ինչո՞ւ:

Պատճառները մի քանիսն են: Նախ՝ անգամ Արեւմուտքի կողմից այնքան էլ միանշանակ չընկալուած նախագահական ընտրութիւններից յետոյ Լեւոն Տէր Պետրոսեանը եւ ներսի, եւ՛ դրսի համար խնդիր ունի օրինականացնելու իր իշխանութիւնը, որ կարելի է անել միայն Վազգէն Մանուկեանին եւ ընդդիմադիրների աշխատունակ ու բանակաև հատուածին իշխանութեան մէջ ներգրաւելու միջոցով: Այլ հարց է՝ կը բաւարարի՞ դա Վ. Մանուկեանին եւ մասնաւորապէս Հ.Յ.Դ.ին՝ թէ՞ ոչ: Չբաւարարելու դէպքում, եթէ ընդդիմութեանը յաջողուի ժողովրդական զանգուածների միջոցով մինչեւ վերջ գնալու գիծը բռնել, ապա առաջին անհրաժեշտութիւն կը դառնայ ուժային կառոյցների օժանդակութիւնը (ի դէպ, դրսում բացասաբար ընդունուող), ինչպէս դա եղաւ Սեպտեմբերի 25ին: Կը նշանակի, այդ դէպքում, գետանց է: Իսկ ինչպէս յայտնի է, գետանցի ժամանակ ձիերը չեն փոխում:

Անգամ այս դէպքում երկխօսութեան առաջին քայլը պէտք է իշխանութիւնն անի եւ արեց՝ փոխելով դեռեւս Վ. Մանուկեանի ժամանակներից փորձ կուտակած եւ, սխալուած չեմ լինի ասելով, իշխանութեան մէջ ամենաառրական ու ժամանակակից կերպարին՝ Հրանդ Բագրատեանին: Նա յատկապէս փոխարինուեց անյայտ եւ ինչպէս մէկ տարուց աւել է խօսւում է, Ն. Գ. Նախարարի համար ցանկալի անհատով: Փաստը յուշում է, որ ընդդիմութեան եւ՛ մինչեւ վերջ գնալու գիծը որդեգրելու, եւ՛ երկխօսութեան մասնակցելու դէպքում սա ժամանակաւոր նշանակում է: Առաջին դէպքում վարչապետութեան կը վերադառնայ կա՛մ Հ. Բագրատեանը (անկեղծ ասած, ես դրան չեմ հաւատում), կա՛մ բագրատեանական գծի ոեւէ նշանաւոր ներկայացուցիչ (անկախ քաղաքական պատկանելութիւնից): Երկրորդ դէպքում միանշանակօրէն այդ պաշտօնը պահում է Վազգէն Մանուկեանի համար որի ձեռքով էլ ակնկալւում է «ազատել» կարեւորագոյն նախարարներից: Այսինքն այս նշանակմամբ Լ. Տէր Պետրոսեանը կատարեց դէպի երկխօսութիւն տանող իր առաջին քայլը: Այլ քայլեր դժուար թէ յաջորդեն մինչեւ ընդդիմադիրների վերջնական կողմնորոշումը: Պալատական ակնկալուող «փոփոխութիւնները» կը լինեն սոսկ շպարային (թերեւս բացի Ն. Գ. նախարարի ամենահաւանական փոփոխումից):

Նորընծայ վարչապետը կարող է երկարակեաց լինել միայն մէկ դէպքում. եթէ Վ. Մանուկեանը մինչեւ վերջ պնդի երկխօսութեան չգնալը, եւ եթէ այսօր առկայ քաղաքներն ընդունեն նոր վարչապետին, եւ ինքն էլ կարողանայ տաճելի համակշռում կատարել դրանց միջեւ:

Ապագան այնքան էլ պայծառ գոյներով չի պատկերանում: Լ. Տէր Պետրոսեանը, լինելով արեւմտեան հոգեկերտուածքի կրող, հաւանաբար փափաքում է իրենից յետոյ իշխանութիւնը յանձնել միայն արեւմտեան մտածողութեան եւ առողջ ազգայնութեան կրող Վ. Մանուկեանին: Բայց որքանո՞վ է ազատ Տէր Պետրոսեանը, եւ որքանո՞վ է ազատ Մանուկեանը: Նրանց յետեւում լուրջ շահեր ունեցող ամենաբազմաբեղէտ ուժեր են: Հնարաւոր է, որ, ընդդիմադիրների արմատականութեան դէպքում, Լ. Տէր Պետրոսեանը, չցանկանալով անգամ, հակուի դէպի Արեւելք, դէպի ուժային մեթոտներով իշխանութեան պահպանում: Հնարաւոր է, որ, իշխանական-պալատական կուրների հետեւանքով, ժողովրդավարների պարտութեան դէպքում, չստանալով աւելի խոստումնալից ու ժամանակների մէջ ապահովագրուած երաշխիքներ, ինչպէս նաեւ իր թիկունքում կանգնած ուժերի եւ անհատների ճնշումներից ելնելով՝ Վ. Մանուկեանը չցանկանալով անգամ՝ հակուի դէպի երկխօսութիւնից հրաժարում: Թէեւ այսօր շատերին է թւում, որ յաջորդ նախագահը Վ. Մանուկեանն է լինելու (ներսի եւ դրսի ուժերի համաձայնեցուած յարաբերակցութեան պահպանման դէպքում), եւ անցմանն այդ դէպքում է միայն, որ բացառուելու են ամենափոքր ցնցումներն իսկ:

Բնակչութիւնն այս զգալով՝ մղում է դէպի սպասողականութիւն՝ վերջնական քաղաքացիական արիութեան դրսեւորումը եւ խնդրի լուծումը հերթական անգամ թողնելով Լ. Տէր Պետրոսեանին եւ Վ. Մանուկեանին: Կ՚արդարացնե՞ն նրանք իրենց, թէ՞ կը կրեն հերթական բարոյական պարտութիւնը, որ մեր երկիրը կը նետի դէպի Արեւելք եւ ժողովրդին կը դատապարտի իրենց անիծելու, ցոյց կը տայ ժամանակը: Բայց այն, որ Լ. Տէր Պետրոսեանն էլ, Վ. Մանուկեանն էլ մէկը միւսի միջոցով կ՚ուզէին եւ կարող են միայն ազատուել իրենց շրջապատի կեղտի ոչ փոքր տոկոսից, սովորական քաղաքացուս համար պարզ է:

Վ. Մանուկեանը քայլ կատարեց՝ դիմելով իր չճանաչած Սահմանադրութեան Սահմանադրական դատարանին, Լ. Տէր Պետրոսեանը քայլ կատարեց՝ զոհաբերելով իր համար թերեւս ամենահարազատ պետական գործչին՝ վարչապետին (կարողանար ուրիշներին, համոզուած եմ, կը զոհաբերէր՝ այն էլ հաճոյքով. այսինքն այսօր աւելին ակնկալելը կը լինի հայկական մաքսիմալիզմ):

Տայ Աստուած, որ տոսթոեւսկիական այս ջլատումների շարքը ժողովրդի համար ժամանակային առումով չդառնայ կատուի խաղ - մկան մահ, եւ մենք վերջապէս մարմնաւոր հայրենիք ունենանք:

Յ. Գ. Երեւի աւելորդ չի լինի սոյն հրապարակման բնաբանը մէկ անգամ եւ վերջում կարդալը:

ՄԻՔԱՅԷԼ ՀԱՅՐԱՊԵՏԵԱՆ

(«Լրագիր»)

ԱՐՄԷՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ. ԻՆՔԶԻՆՔ ՍՏԵՂԾԱԾ ՄԱՐԴ ՄԸ

*Արմէն Սարգսեանին վարչապետ նշանակելու լուրերը սկսեցին պտտուել դեռ մէկ տարի առաջ, եւ դա ինչ որ չափով անակնկալ էր լայն հասարակութեան համար: Սակայն Հայաստանի քաղաքական, տնտեսական, գիտական եւ մանաւանդ դիւանագիտական շրջանակներն առանձնապէս չզարմացան եւ դրականօրէն ընդունեցին այդ լուրը: Չափազանցութիւն չէր լինի ասել, որ այս մարդը այն գրեթէ բացառիկ յայտնի դէմքերից մէկն է, որոնց մասին նոյնիսկ «նախանձողները» վատ բան չեն ասում՝ գոնէ բարձրաձայն, ասել է, թէ նա բաւականին դրական դիմագիծ ունի: Հարկ է նշել, որ հայկական դիւանագիտական ներկայացուցչութիւնների ղեկավարներից առաջիններից մէկը արտակարգ եւ լիագօր դեսպանի աստիճան ստացած Արմէն Սարգսեանը չատ արագ կարողացաւ գրեթէ գրոյից հիմնել Լոնտոնում Հ.Հ. դեսպանութիւնը եւ այնպէս աշխատեցնել այն (ունենալով ընդամէնը մէկերկու մարդ), որ այսօր այն մշտապէս բերւում է որպէս օրինակ՝ այլ դեսպանութիւնների համար: (Հ.Հ. Ա.Գ.Ն. Անգլիայից եւ Եւրոպական միւս երկրներից, ուր հաւատարմագրուած է պրն. Սարգսեանը որպէս դեսպան, ստացուող փաստաթղթերը գրաղեցնում են մրցանչային քանակի թղթապանակներ): Գաղտնիք չէ, որ Եւրոպայում Հայաստանի աւագ դեսպանի պաշտօնը ստեղծուեց «յատուկ» Արմէն Սարգսեանի համար, եւ նա չատ չուտ ապացուցեց, որ նման փորձը միշտ չէ, որ արատաւոր է: Նա «կապեց» Սկանտինաւիայից մինչեւ Իսրայէլ դիւանագիտական, քաղաքական, տնտեսական շրջանակներին եւ չապէս աշխուժացրեց Հայաստանի յարաբերութիւնները այդ երկրների հետ: Ոմանց մօտ կարող է հարց ծագել. ի՞նչ առնչութիւն տնտեսութեան հետ կարող է ունենալ բնագէտ եւ դիւանագէտ Արմէն Սարգսեանը: Նախեւառաջ, ինչպէս արդէն ասուեց, անցած տարիներին Ա. Սարգսեանն աշխուժօրէն աշխատել է արտասահմանեան տնտեսական կազմակերպութիւնների հետ եւ առաջին հերթին՝ Եւրոմիութեան շրջանակներում: Դրանցից է վերակառուցման եւ զարգացման եւրոպական դրամատունը: Երկրորդ՝ այսօր Հայաստանի տնտեսութեան համար ամենակենսական նշանակութիւնն ունեն արտասահմանեան ներդրումները, կարելի է նոյնիսկ ասել, որ առանց դրանց երկրի տնտեսութիւնը «երկար չի ապրի»: Եւ եթէ Հրանդ Բագրատեանն արդարացիօրէն համարւում էր Միջազգային արժութային հիմնադրամի եւ Համաշխարհային դրամատան «սիրելին» եւ նրա անուան հետ էին կապւում (մանաւանդ վերջին ժամանակներս) Հայաստանին այդ կազմակերպութիւնների կողմից տրուած բազմամիլիոն վարկերը, ապա Արմէն Սարգսեանը նրան բնաւ չի գիջում այդ հարցում. եթէ նոյնիսկ մի կողմ դնենք նրա ամուր կապերը Եւրոպայի եւ Ասիայի խոշորագոյն դրամատներ, տնտեսական - քաղաքական շրջանակների հետ եւ այն, որ մեծաւ մասամբ նրա ջանքերի չնորհիւ յաջողուեց Հայաստան «բերել» այնպիսի հսկաների, ինչպիսիք են «Միտլենտ Պանք»ը եւ «Քոքա Քոլան», ապա միայն նրա առանց չափազանցութեան համայիչ դիմագիծը՝ որպէս հմուտ դիւանագէտի, բարեկիրթ եւ խելացի, ամենայն վստահութիւն ներշնչող մարդու (անկեղծ լինենք, նման տպաւորութիւն «դրսի» վրայ այսօր կարող են գործել մեր ոչ բոլոր պաշտօնեաները) ամենայն հաւանականութեամբ մագնիսի դեր կը խաղայ հաւանական ներդրողների համար: Եւ ի վերջոյ, մի բան է տնտեսագէտ լինել րստ խորհրդային, չատ յաճախ՝ ձեւական բնոյթ կրող վկայականի, եւ այլ բան՝ արտասահմանեան ելեւմտական առաջատարների հետ գործնական աշխատանքի տարիների փորձը: Մեր նպատակը չէ բնաւ համեմատութիւններ անել նախկին եւ ներկայ վարչապետների միջեւ, մանաւանդ որ գնացած մարդու ետեւից չեն խօսում: Սակայն բանիմաց մարդկանց կարծիքով, Հրանդ Բագրատեանն իսկապէս առասպելական աշխատունակութիւնը եւ «օրը 24 ժամ աշխատելը» (ի դէպ, Արմէն Սարգսեանի հին ու նոր ընկերները նոյնն են ասում եւ նրա մասին) բացատրւում է ի թիւս այլ պատճառների նաեւ իր աշխատակազմի ոչ այնքան ուժեղ լինելով: Կը յաջողուի՞ արդեօք նոր վարչապետին, որն ինքը արհեստավարժ է եւ չափազանց բարձր է գնահատում արհեստավարժութիւնը, այնպիսի մի խմբակ ստեղծել, որը թոյլ տար իրենց «շէֆին» գրաղուել ռազմավարական ծրագրերի մշակմամբ՝ ազատելով նրան գործարաններին պենգին կամ փող բաժանելու գործից: Միւս կարեւոր հարցերից է այն, թէ արդեօք կը կարողանա՞յ նոր վարչապետը ձերբազատուել քատրային քաղաքականութեան մէջ արմատաւորուած հովանաւորչութիւնից, ժողովրդի գայրոյթը գրգռող չփացած - անբան մեծ ու փոքր չինովնիկներից, որոնք վարկաբեկեցին եւ չարունակում են վարկաբեկել «իշխանութիւն» հասկացութիւնը: Իրատես լինենք. դժուար թէ միանգամից գանգուածային քատրային փոփոխութիւններ լինեն կառավարութեան կազմում: Սակայն առաջին նշանակումները, կարծում ենք, կարող են բացայայտել Լոնտոնի համալսարանի դասախօսի քատրային քաղաքականութեան միտումը: Ըստ ամենայնի, լինելով փորձառու դիւանագէտ, նա կը փորձի պահպանել հաւասարակշռութիւնը եւ այս հարցում: Իսկ Սփիւռք - Արմէն Սարգսեան յարաբերութիւնները կարելի է բնութագրել երկու խօսքով. աննախադէպ գերագանց: Մի կարեւոր հանգամանք էլ կայ Արմէն Սարգսեանի վարչապետ լինելու պարագայում: Մենք այսօր ապրում ենք քաղաքացիական ճգնաժամի պայմաններում, երբ ընդդիմութիւնը մեղադրում է երկրի ղեկավարներին իշխանութիւնն իրենց մենաշնորհը դարձնելու մէջ, եւ այս պայմաններում իր խառնուածքով կեղրոնաձիգ, քաղաքական որեւէ «գոյն» չունեցող Արմէն Սարգսեանը, որը յայտնի է որպէս «կամուրջներ գցող» ամենայն հաւանականութեամբ կը կարողանայ վերջապէս երկխօսութեան մէջ մտնել, եզրեր գտնել եւ գուցէ աշխատել ընդդիմութեան հետ: (Այստեղ տեղին է նկատել, որ երբ Արմէն Սարգսեանին քիչ թէ չատ ճանչող մարդկանց հարցնում ես նրա ամենակրեւոր յատկանիշի մասին, բոլորը միաձայն ասում են. «Նա կարող է լսել մարդկանց եւ խօսել նրանց հետ»: Ցիրաւի, գրեթէ բացառիկ բան մեր այսօրուայ կեանքում...): Ակնյայտ է մի բան. եթէ մի մարդ Լոնտոնում բարեկեցիկ եւ յագեցած կեանքով մօտ 10 տարի գրեթէ անընդհատ ապրելուց յետոյ ստանձնում է վերդովուած եւ չքաւոր ժողովուրդ ունեցող չրջափակման մէջ գտնուող երկրի վարչապետի պաշտօնը, այն էլ գրտաչունչ ճմրան չեմին, ապա նա իսկապէս վստահ է իր ուժերին: (Ինչ - ինչ, բայց արկածախնդրութեան մէջ նրան քչերը կարող են մեղադրել: Հաւանաբար, սեփական ուժերին ապաւինելը բնորոշ յատկանիշ է բոլոր նրանց համար, ովքեր ինքնուրոյն, առանց ոեւէ մէկի օգնութեան յաղթահարել են կեանքի դժուարութիւնները եւ հասել աստղերի ամենաարժէք գագաթին: Այս իմաստով, առանց հօր մեծացած եւ ագրեցիկ «քերիներ» չունեցող նորընծայ վարչապետն իսկապէս մարդ մրն է, որն ինքն իրեն ստեղծեց. Արմէն Սարգսեանի եռանդն ու պատուախնդրութիւնը լաւ իմացող մարդիկ ասում են, որ հէնց այդպէս էլ կայ: Կ՚ապրենք՝ կը տեսնենք:

ԳԷՈՐԳ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

(«Մոլորակ»)

գրականութիւն եւ մշակոյթ

ՍԻՒԶԱՆ ԱՃԷՄԵԱՆ - ՔԻՈՒԻ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նմոյշ մը Քրիսթաֆըր Քիուի գործերէն:

Երբ մրցակցութիւններ այսման գօրաւոր են, օտար միջավայրի մէջ յաջողութիւններ արձանագրելը այնքան ալ դիւրին չէ: Հարցը աւելի կը բարդանայ, մանաւանդ եթէ խօսքը վերաբերի նուագարանի մը:

Սակայն գեղանկարչուհի Սիւզան Աճէմեան Քիու արդէն իսկ կրցած է ինքզինք հաստատել Լոնտոնի մէջ, իբրեւ անհատականութեան ակնառու արուեստագիտուհի: Հարցը այն է, որ ան մէկ տարուան ընթացքին մասնակցած է հինգ խմբային ցուցահանդէսներու եւ արժանացած՝ յատուկ ուշադրութեան եւ գնահատանքներու:

Այս արժանաւոր հայուհին ծնած է Պուրճ Համուտ: Գեղարուեստական նախնական կրթութիւնը Պէյրութի մէջ

Նմոյշ մը՝ Սիւզան Աճէմեան - Քիուի գործերէն:

ստանալէ եմ կը մեկնի Լոնտոն, ուր կը կատարելագործէ իր ուսումը: Անընդհատ կազմակերպած է մինչեւ մէկ անհատական ցուցահանդէս, սակայն կարեւ ժամանակի ընթացքին մասնակցած է տասնեակ մը աւելի խմբային ցուցահանդէսներու՝ իր վրայ կեդրոնացնելով գեղարուեստասէր հասարակութեան ուշադրութիւնը:

Սիւզան Աճէմեան – Քիու ամուսնացած է իր ուսուցչի Քրիսթոֆըր Քիուի հետ, որ կը համարուի Անգլիոյ ժամանակակից ամէնէն հետաքրքրական եւ իմիճատիք գեղանկարիչներէն մէկը: Ան ծնած է 1957ին, Զիմպապուէ: Մասնագիտական կրթութիւնը ստացած է Լոնտոնի Արքայական գեղարուեստից բարձրագոյն հիմնարկին մէջ, ուրկէ վկայուած է իբրեւ մագիստրոս (M.A.): Յարդ արժանացած է միջազգային նշանակութիւն ունեցող մրցանակներու, որոնց շարքին է Արքայական ակադեմիայի Ա. մրցանակն ու «Maclaine Watters»ի ոսկի մեդալը: Համաշխարհային ճանաչում ստացած այս գեղանկարիչը աշխարհի տարբեր երկիրներու մէջ ցարդ կազմակերպած է եօթնէ անհատական ցուցահանդէսներ եւ մասնակցած՝ բազմաթիւ խմբային ցուցահանդէսներու:

Քրիսթոֆըր Քիու կը հետեւի գերիրապաշտ ուղղութեան: Սակայն անոր գերիրապաշտութիւնը կը տարբերի եւրոպականէն, այն իմաստով, որ իւիֆ կու գայ Զիմպապուէէն՝ իրեն հետ բերելով չինական ոգին ու հզօր երեւակայութիւնը: Անոր կտաւներէն իւրաքանչիւրը առանձին վիճակ մը կը պարզէ, ուր կայ չինական մշակոյթի վերարժեւորումը՝ նոր մարդու լիզուամտածողութեամբ ստորագրած:

Սիւզան Աճէմեան – Քիու թէեւ կրած է իր ուսուցիչի բարերար ազդեցութիւնը, սակայն արդէն իսկ ձգած է իր ստեղծագործական ուղին:

Մ. Ծ.

ՖՐԱՆՍՈՒԱԶ ՄԻԼԼԷՐ - ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ ՊՐԻՔՍԷԼԻ ՄԷՋ

Նմոյշ մը «Ծովուն յատակը» շարքէն. գործ՝ Ֆ. Միլլէրի:

Լիբանանի գեղարուեստասէր հասարակութեան համար արդէն իսկ յայտնի անուն մըն է Ֆրանսուազ Միլլէր - Ահարոնեան: Ան քանի մը տարին անգամ մը Պէյրութ կու գայ եւ անհատական ցուցահանդէսներ կը կազմակերպէ:

Անոր անուններ հետզհետէ սկսած է դուրս գալ Ֆրանսայէն եւ տարածիլ Եւրոպայի մէջ: Ան ծնած է Սթրազպուրկ (Ֆրանսա): Մասնագիտական կրթութիւնը ստացած է Սթրազպուրկի «Eleve aux Arts Decoratifs» գեղարուեստից հիմնարկին մէջ: 1971 - 73 աշխատակցած է «La maison Francaise» հանդէսին, որմէ ետք քանի մը տարի, իբրեւ վիմատպագրութեան

9

Ստորեւ կու տանք Կոստան Զարեանի «Թատրոն»ը եւ «Հայ Թատրոն»ը ակնարկները, ուր կը քննարկուին այնպիսի հարցեր, որոնց կարեւոր մէկ մասը այսօր ուսանելի է նաեւ մեզի համար:

ԹԱՏՐՈՆԸ

Անկումներով եւ յուսախաբութիւններով լեցուն հայ կեանքի այս չրջանի մէջ, երբ կարծես խաւարը այլեւս փաթաթել է մեզ, ու հոգիները փակ են, մեծ ճիգի ու մեծ հաւատքի պէտք ունինք, որպէսզի այս լուծը տանենք ու երագը նորէն վերակենդանացնենք: Ու Հայ ժողովուրդը այլեւս յոգնած՝ սին փառասիրութիւններով լեցուն, միջակ ու գոռոզ, իր լրագրող քաղաքագէտներից՝ նորից իր աչքերը յառում է նոր կարելիութիւններ կերտող իր արուեստագէտների վրայ:

Ու թատրոնը իբրեւ համադրութիւն բոլոր արուեստների, ամէնէն մօտն է ժողովուրդին:

Մօտ է՝ որովհետեւ այնտեղ է, որ նա կարողանում է մոռանալ իր ամէնօրեայ ու փոքրոգի պայքարը, գեխերի մէջ ոլորուող օձերի այս խաղը, այնտեղ է նա փնտռում հոգեղինացած իր մտապատկերը եւ այն թաքնաթաքուր գծաւորումները, որոնք գործում են իր ենթագիտակցութեան մէջ:

Թատրոնը, լինելով բանաստեղծութեան ամենաբարձր արտայայտութիւնը, պէտք է լինի ցեղի սրտի ամենածածուկ լարերի հոյակապ թրթռացումը, ուր երգը խօսք է ու խօսքը պար, ուր կեանքը լուսաւոր խորհրդածութիւն է եւ համատրոփ գործողութիւն:

Ու վա՛յ նրանց, որոնք համարձակին յուսախաբ անել այդ ժողովուրդը եւ նրա երախայական աչքերի մէջ լոյսի տեղ ոսկեգծած խաւար թափեն: - Կը մեռնի բեմը, եւ դիակի անհրապոյր կեանքով կ'ապրի ժողովուրդը:

* * *

Ինքնատիպ թատրոն չունեցող ժողովուրդները դիմագծից եւ ստեղծագործական թափից գուրկ են: Քաղաքական ստրուկ լինելուց աւելի վատ է ուրիշների մշակոյթի ստրուկ լինել ու խորտակել իր հոգին մակարոյծ ճեւերի ու գաղափարների տակ: Մեզ մօտ մտաւորականներ կան - կատր մարդիկ - որոնք իրենց սին գոյութիւնը պաշտպանելու համար, բէմլամի եւ խորամանկութեան միջոցով՝ տարածած միջակ քաղաքակրթութիւնները՝ որոնց-մով իրենք սնանած են, կ'ուզեն մեզ իրեւ իսկական արժէքներ ծախել ու մեր ուղեղները քողարկել: Այդ գիրք կարդացող եւ յօդուած ու ճառ ճգտող պարոնների համար, մշակոյթը այնքան կարեւորութիւն ունի, ինչքան որ հասնում է իրենց մտային մակարդակին եւ աւելին՝ սատանայից եկած է:

Արդ, մենք արեւելքը լքած ենք ու արեւմուտքը չենք ուզած ընդունիլ, պէտք չէ արդեօք որ հասկանանք վերջապէս մեր ազգային, ինքնուրոյն մշակոյթի անհրաժեշտութիւնը եւ դրան հասնելու համար, պէտք չէ, որ մեր աչքերով այլեւս դիտենք ուրիշների արտադրութիւններին: Թող գերմանացիների, նորվեկիացիների, ռուսների եւ, մանաւանդ վերջերս, իրլանտացիների գրական պայքարները մեզ օրինակ ծառայեն:

Բայց գանք բուն նիւթին:

* * *

Պոլսում, հայ դերասանների եւ դերասանուհիների մի խումբ, սկիզբը ղեկավարուած մի ինչ Կոմիտէի կողմից, յետոյ առանձին, ամիսներից ի վեր ներկայացումներ է տալիս:

Խումբի մասին քիչ բան կարելի է ասել, որովհետեւ ի՛նչ կարելի է պահանջել նրանցից, եթէ միջավայրը, մեր կեանքի այս չրջանում, աւելին չի արտադրում: Նրանք եռանդով լեցուն մարդիկ են, որոնք մեծ գոհողութիւնով՝ հայ միջավայրի մէջ ապրող արուեստագէտներին յատուկ կերագոյն յիմարութեամբ՝ քարչ են տալիս իրենց կեանքը՝ լաւագոյն օրերին սպասելով:

Ու տաղանդաւոր մարդիկ էլ կան իրենց մէջ:

Սակայն նոյնը կարելի չէ ասել նրանց ընտրած թատերական կտորների մասին: Հայ թատրոնի նոր տարեչրջանը՝ եկեղեցական պատարագից յետոյ՝ բացուեց օտար կտորով, ինչ որ կարծեմ չէր տեսնուած հայ թատրոնի պատմութեան մէջ: Ու մինչեւ այսօր աննշան այդ արտադրութիւնների չարքը ծածկում է նրանց ագդերը: Եթէ հայ դերասանական խումբը նպատակ ունի, այս տարի, ֆրանսական չատ որոշ այդ գրականութիւնով, այլասեռիլ, դեռ նոր կազմուող, մեր թատերական հասարակութեան ճաշակը, թող նա իմանայ որ այդ միանգամայն ոճիր է:

Պէ՞տք է նորից կրկնել՝ որ միջակ այդ արտադրութիւնները հայ հոգւոյ հետ եւ առհասարակ արուեստի հետ եւ ոչ մէկ կապ ունին: Այդ փոքրիկ գաղափարներով եւ խեղճ գաղափարներով հիւսուած բեմախաղերը, որոնք կարող են ագդել իրենց հասարակութեան գագաթնակէտ յօդուածներ, մեզ համար թոյն են: Ինքնահաւանութեամբ ու կեղծիքով լեցուն այս թատերական կտորները - ուր ո՛չ խորհուրդ կայ, ո՛չ ստեղծագործ գաղափար, ո՛չ վեհութիւն, ուր ամէն ինչ մակերեսային է եւ շաքարացած աղբ, ի՛նչ կապ ունի ահաւոր ողբերգութիւնից ելած ագնիւ եւ միամիտ մեր ժողովուրդի հետ:

Ո՛ր հայր կարող է, բեմի վրայ քայլող, թեթեւսոլիկ ու կեղծ, նիւթապաշտ ու փոքրոգի, աննչան, ոչ մէկ բարձր իտէալով լուսաւորուած, այդ հակների աչքերի մէջ նայիլ ու իր ցաւը, իր խորհուրդը իր իտէալը հասկնալ: Ու մեզ, արիւններով թաթախուած եղերերգող հայերիս, ո՛ր Պեռնչթայնը, ո՛ր Մարդուն կամ ո՛ր Բաթայլը կարող են իրենց ուղեցոյց ծառայել ու տալ այն՝ ինչ որ արուեստի ամենամեծ չնորհ է - վերացում եւ գեղեցկութիւն:

Ու ես դեռ չեմ ուզում խօսիլ այն մասին՝ թէ ինչպէս են, հայ դերասանի կամ դերասանուհու ձեւերի եւ խօսելակերպի մէջ, իրականանում այդ բեմախաղերը՝ ուր արտաքին ձեւը եւ որոշ նրբութիւնները ամրողջ համայքն են կազմում:

Այդպիսի թատրոնին վարժուող հասարակութիւնը այլեւս չի կարող Իրսէն եւ Շէյքսփիր լսել եւ կամաց կամաց պիտի պահանջի փողոցային խեղկատակութիւնները: Թող յաւ մտածեն այդ մասին հայդերասանները եւ ճշդեն իրենց բարոյական պատասխանատուութիւնը:

Պիտի չուզէի նաեւ անվստահութիւն ներշնչել դէպի հայ թատրոնը, ընդհակառակը՝ ես վստահ եմ որ հայ գրագէտների եւ արուեստագէտների ուժերը միացնելով, մէջտեղ բերելով պարզ եւ կենդանի գաղափարներ, եռանդ երիտասարդութիւն, կարելի պիտի լինի, ոչ շատ հեռու ապագայում, ստեղծել իսկական հայ թատրոնը՝ բարձրագոյն արտայայտութիւնը ագգային ոճի եւ հանճարի:

Բայց այդ մասին ուրիշ անգամ:

ՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆ

Սիրելի՛ Օշական,

Շատ աւելի հաճելի է ինձ համար՝ երբ հարցը արուեստին եւ գրականութեան է վերաբերում - մտերմօրէն ու երկարօրէն, աչք աչքի ու սիրտ սրտի, վիճել քեզ հետ, ինչպէս մեր սովորութիւնն է այդքան տարիներից ի վեր: Բայց ահա որ թատերական գործիդ հանած աղմուկը, ի՛նչ եմ ասում, վայնասո՛ւնը, եկաւ փոթորկեց մեր այսպէս ասած «գրական» միջավայրը եւ որովհետեւ մենք «Մեհեան»ի օրերից ի վեր սովոր ենք մեծաղդող ալիքների մէջ նաւարկել, ինչպէ՛ս լռեմ եւ ինչպէ՛ս չասեմ այն ամէնը, ինչ որ խորապէս ինձ տանջում է:

Վերլուծումի ոչ մի փորձ պիտի անեմ: Թատերախաղիդ որոշ թեքնիք թերութիւնները, անձերի ինչ-ինչ հոգեբանական անորոշութիւնները, եւ եթէ պրպտենք, մի քանի ուրիշ պակասութիւնները՝ ոչինչ են այն վստահ գծաւորումների, այն գեղեցիկ խօսակցութիւնների ու պարզ եւ ճկուն տրամաթիքական կառուցուածքին առջեւ, որ դու տուիր աղքատիկ հայ բեմին:

Անուրանալի է այն - եւ այդ գգում էր սրահում լեցուած հոծ հասարակութիւնը - որ դու քո «Նոր Պսակ»ով, հիմը դրիր պոլսահայ թատրոնին, որ մինչեւ այսօր գոյութիւն չունէր:

Սակայն հարցը դրա մէջ չէ: Ես, որ այստեղ իսկ, ուրացայ Բաթայլների եւ Պեռնչթայների բեմախաղերը, ինչպէ՛ս մտածեմ քո գործիդ, որը հեռաւոր, բայց սովոր աչքին նչմարելի գծերով կապուած է այդ տեսակ արտադրութիւնների հետ: Հարցը գրական սեռի մասին է, ինձ համար կարեւոր ու մեծ հարց:

Նոր կազմուող գրականութիւնների սկզբնական չրջանի մէջ, քննադատները ամենամեծ ուշադրութիւն են դարձնում լեգուին ու ձեւին, արտաքին գգեստաւորումին. սակայն անցնում են տարիներ, եւ ժամանակը գալիս է՝ երբ այլեւս արուեստի մէջ խորութիւնն են փնտռում, այսինքն՝ նոր հոգեկան աշխարհի, նոր գգայողութեան, նոր մտածելակերպի գեղեցիկ ու ճշգրիտ արտայայտութիւնը: Պէյհատի պրպտումները կարեւոր են անտարակոյս, բայց, ձեւի եւ լեգուի տեսակէտից Թերի Վիլլոնը, միակ իսկական բանաստեղծն է ամրողջ միջնադարեան գաղղիական գրականութեան մէջ: Այդ տեսակ քննադատութեան ժամը հասել է եւ մեր մէջ, երբ դպրոցական տղայ չկայ՝ որ ձեւի տեսակէտով տանելի ոտանաւոր չգրի:

Արդի մտաւորական սերունդի առջեւ մի սոսկալի խնդիր է դրուած, կամ ստեղծագործել ի յայտ բերել ագգային արժէքներով համակուած անհատականութիւն, կամ մեռնիլ՝ ագգի ֆիզիքական ոչնչացումին աւելցնելով եւ հոգեկան ոչնչացումը: Անուրանալի փաստ է, որ հայ ագգը իր տառապանքների երեք քառորդը պարտ է իր միջակ, անհրապոյր ու անհանճար մտաւորականութեան, որը երբեք, ոչ մէկ բարոյական արժէքներով նրան չէ հարստացրել, ոչ մի աչխարհահայեացք նրան չի տուել եւ նրա հոգին չի թափանցել եւ չի հասկացել:

Գաղութային մտայնութիւնը մեզ համար մա՛հ եղած է, որովհետեւ նա մասնաւորուած է, եւ մասնաւորի մէջ ամրողջութիւնը չէ տեսած:

Արդ, արուեստը եւ գլխաւորապէս թատրոնը այն համայնատրոփ գործողութիւնն է՝ որ տեղի է ունենում հոգիների խորքերում, որ պարգում է ամրողջական տեսիլքի բարդութիւնը, ու որոնում անյայտի մէջ կորած կարելիութեանց նոր ճամբաները:

Արուեստը երբեք սովորական, մակերեսային եւ մակաբոյծ իրականութիւնը չէ՝ ուր անցնում է արտաքին խաղը տաղտկալից լինելութեան: Նրա նպատակն է արտայայտել մարդկային հոգիի խորունկ գաղտնիքները, որոնք մնում են թաքնուած ձեւերի եւ խօսքերի ժանգոտած միակերպութեան տակ: Ու թատրոնը, իրբեւ համադրութիւն բոլոր արուեստների, գերագանցօրէն անյայտն է, իտէացած կենցաղը՝ հիւսուած կարելիի եւ իրականի նշանաբան մոթիւներով:

Ներկայացնել լուսանկարչի աչքերով տեսնուած իրականութիւնը, միանգամայն կեղծիք է որովհետեւ լուսանկարիչը կենդանին դիակի է վերածում եւ չի նչմարում գգացումների խորութիւնը:

Իսկական արուեստը ստեղծում է բնաւորութիւններից եւ հոգիներից գաղտնի գիծերով առած նոր բարոյական մթնոլորտ, նոր իրականութիւն, որին հաւատալ ենք ու ընդունում իրեւ ճշմարտութիւն, որովհետեւ նա հոգեղինացած, բիւրեղացած, աստուածային չունչով օծուած մի իրականութիւն է, որ մեզի աւելի մօտ է ու սիրելի, քան մեզ չրջապատող կեանքն իսկ:

Ու թող լինի այդ՝ երեւակայական, ֆանտաստիք մի իրականութիւն, ի՛նչ փոյթ, բաւական է որ գգացումների ու ճշմարտութեան թափը տիրապետէ ու հաւատքը ծնի. լինի մասերի՝ տրամաբանական ճուլումը, տեսիլքի ամրողջութիւնը եւ լինելակերպի այն կարելիութիւնը, որը աւելի յայտնատեսութեան է վերաբերում քան խելքին:

Արուեստը կեանքի առջեւից է քայլում ու լուսաւորում ապագան: Նա գերագանցօրէն գիտութիւն է ու գերագոյն իրականութիւն: Ո՛վ կարող է ուրանալ, որ մենք աւելի լաւ ենք ճանաչում Համլէտը, Դանիմարքի տժգոյնադէմ իչխանը, կամ Ֆաւստաֆը, քան մեր ամենամտերիմ բարեկամները: Նրա՛նք են որ ապրում են իսկական կեանքով եւ ոչ թէ մենք. նրանք երկրագունդի անմահ բնակչութիւնն են կազմում, իսկ մենք ժամանակաւոր չուքեր ենք միայն:

Տուայտանքը անկարելիի համար, գեղեցիկի ծարաւը, հոգեկան կեանքի խոր թափանցումը եւ ստեղծագործական մեծ եռանդը, որով լուսաւորում են այդ փնտռումները, ահա՛ արուեստը, ահա՛ ճշմարտութիւնը: Տանթէն, Շէյքսպիրը, «Պրանտ»ի եւ «Պէր Գիւնտ»ի Իբսէնը, Գէօթէն, Թոլսթոյը, ա՛յդ փնտռած եւ այդ իրագործած են:

Թատերական կտորիդ հերոսուհին գանգատւում է իր անհրապոյր, մոխրագոյն կեանքից եւ «դագաղ» է անուանում այն սենեակը - բուրժուաների սրբութեան սրբոցը - որի մէջ տարիներով ապրած ու թառամած է: Եւ ահա միակ յանդուգն քայլից յետոյ, երբ անսպասելի ու, վերջ ի վերջոյ, յիմար եւ անիմաստ մի մահ՝ գալիս եւ միացնում է նրան «Նոր Պսակ»ով իր ամուսնու հետ, կարծո՛ւմ ես դու՝ որ այդ «դագաղը» պիտի դադրի այլեւս դագաղ լինելուց: Ես չեմ կարծում, որովհետեւ անցեալը չափազանց անիմաստ է, եւ ապագան՝ աներազ: Ու մենք ես, ահաւասիկ, թատերգութեանդ հետ, խաւարի մէջ...

Պոլսահայ գագրելի իրականութեան այդ դէպքը, որին մօտեցած ես տաղանդով եւ գայրոյթով, եւ որի մէջ հասարակութեան մէկ մասը սիրում է իր դունչը տրորել, անհրապոյր է եւ քեզ անարժան: Բեմի վրայ, սիրելի Օշական, պիտի ուզէի տեսնել քո հեքիաթներիդ լուսնացան երագը, ու թողնելով քաղքենիների աղբը լրագրողներին, ճախրէիր դէպի քո գիւղդ՝ նոր հունձքը բերելու նոր տեսիլքների:

ԿՈՍՏԱՆ ԶԱՐԵԱՆ
«Բարձրավանք» (1922)

ԹՂԹԱԴՐԱՄԸ՝ ԱՆՄԱՀՈՒԹԵԱՆ ՅՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԵՒ...

ՁԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԲԱՒԱՐԱՐ Է ԳՊՉԱՆ ՄԸ ԼԵՑՈՒՆ ՏԱՐՕՐԻՆԱԿ ԳՐԱՄԱՆԻՇՆԵՐՈՎ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՒ: ԱՐԴԵՕՔ ՈՐՈՆՑ ԴԻՄԱՆԿԱՐՆԵՐԸ ԳՈՐԾԱԾԵԼՈՎ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐ ԿՏՐԱԾ ԷՔ

ՍՊԱՆԱԿԱՆ ՓԵՍԵԹԱ

Հազար փեսեթա արժող թղթադրամը, որ երապարակուած է 1994ին, կ'ոգեկոչէ սպանացիներու կողմէ Ամերիկայի գրաւումին 500ամեակը: Անիկա կը պատկերէ ամերիկեան յամառամաս նուաճած ծովագնացներ Հռնան Քորթէսն ու Ֆրանսիսքօ Փիսարոն:

Երբ 1518ին Քորթէս Մեքսիկա հասաւ, սկիզբը Աստեղոյ մրնմանրնդունուեցաւ բնիկ ազէնների կողմէ: Սակայն, երբ անոնց իշխանաւորը՝ Մոնթեզիւմա Բ. անդրապարծաւ, թէ իրականութեան մէջ Քորթէս երկնային արարած մըչէր, գայն դուրս շպրտեց Մեխիքօ Թենոչտիթլան: Քորթէս հակադարձեց՝ գրաւելով ազէնների մայրաքաղաքը եւ գերիվարելով Մոնթեզիւման: 1521ին Քորթէս արդէն տապալած էր ազէնների կայսրութիւնը:

Մինչ այդ Փիսարօ կը գտնուէր հարաւային ռազմանեակատի մը վրայ: 1531ին իճմաներու միջեւ ծայր առած քաղաքացիական պատերազմէ մը օգտուելով՝ ան՝ իր հակակշիռին տակ առաւ Փերուն: 1535ին Փիսարօ հիմնեց այսօրուան մայրաքաղաքը Լիման՝ ապահովելէ եաէ անոր բազաւորը՝ Սրահուպին: Ան ի վերջոյ սպաթիկուեցաւ 1541ին:

Սպանիոյ Բոսթա Տէլ Սոլի ծովիգերեայ շրջանին մէջ հազար փեսեթայով կարելի է գնել 6 շիշ գարեջուր...:

ՄԵՔՍԻՔԱԿԱՆ ՓԵՍՕ

Քսան փեսօ արժող թղթադրամին վրայ դրոշմուած դիմանկարը կը պատկանի նախագահ Պենիթօ Խուարէսի (ապրած է 1806էն 1872): Խուարէս ինքզինք Մեքսիքայի իշխանաւոր հռչակած է 1861ին եւ անմիջապէս առկախած է երկրին օտար պարտքերու հատուցումը:

Այս կեցուածքը պատճառ դարձած է, որ եւրոպական պարտատէր տարբեր ուժեր ներխուժեն Մեքսիքա: 1863ին Ֆրանսացիք Աւստրիոյ Մաքսիմիլիան դուքսը հռչակած են Մեքսիքայի կայսր: Սակայն, երբ 1866ին Ֆրանսական բանակները քաշուած են Մեքսիքայէն, Մաքսիմիլիան ձերբակալուած է եւ սպանուած: Խուարէս վերադարձած է իշխանութեան՝ նախագահելով մինչեւ իր մահը՝ 1872:

Թիյուանայի կեդրոնական շուկային մէջ քսան փեսօ արժող 3 թղթադրամներով կարելի է գնել գաւաթ մը վարդագոյն Մարկարիթա...:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՖՐԱՆՔ

Այս մուք կապոյտ եւ գոյնզգոյն դրամապրամը եւրոպայի ամէնէն գրաւիչ դրամապրամներէն է, նաեւ՝ օրինակ դրամանիշ մըն է Ֆրանսայի գաղութներուն, ինչպէս՝ Նուատեյուփի եւ Ռեւունիոնի մէջ:

Անիկա կը պատկերէ Ֆրանսացի օդաչու եւ գրագէտ Անթուան Տը Սէնթ Էքզիւփերին (ապրած է 1900էն 1944) եւ Փոէրիկ Իշխանը, որ հերոսն է անոր հռչակաւոր մանկական պատմուքեան կամ չափահասներու համար՝ այլաբանական վէպին՝ *«Լը Փրթի Փրինս»*ին:

Սէնթ Էքզիւփերի Բ. Աշխարհամարտին ծառայած է Ֆրանսական օդուժին մէջ եւ կորսուած է 1944ին, երբ վինթուրական առաքելութեամբ մը Բորսիգլիոնի բոիչ առած է դէպի Ֆրանսա:

Հարաւային Ֆրանսայի արեւափայլ Քոր ա'Ազիւր շրջանին մէջ 50 ֆրանէ *պիլէթով* կարելի է գնել 3 շիշ *Ռոմա Ռոյա* կամ 3 Բիլօ Խոսուիջ...:

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ՏՐԱԽՄԱ

Հազար տրախմա արժող թղթադրամին կեդրոնը կ'իշխէ յունական պանթէոնի դիցերէն Ապողոնը: Ան կ'առնչուէր բժշկութեան, երաժշտութեան, բանաստեղծութեան եւ մարգարէութեան: Հօտերու եւ նաիւրներու պաշտպանն էր, ինչպէս նաեւ կը պաշտուէր իբրեւ լոյսի աստուած:

Հակառակ այս տպաւորիչ պատկերին, Ապողոն սիրոյ մէջ անբախտ էր: Ան սիրահարուած էր լեռնային յաւերժահարսի մը՝ Տաֆնէի, որ բացարձակապէս կը մերժէր ոեւէ այր մարդու սէրը: Ճարահատ՝ հայրը զայն դափնիի վերածած էր գրուելու համար Ապողոնի ուշադրութիւնը: Սիրատենչ Ապողոնը այնուհետեւ դափնեպսակը հռչակած էր արուեստներու մէջ յաջողութեան խորհրդանիշ:

Հազար տրախմայով կարելի է գնել 4 լիդր վառելանիւթ...:

ՀՈԼԱՆԴԱԿԱՆ ԿԱԼՏԸՐ

Հոլանտայի դրամապրամները ձեւավորուած են երկրին կեդրոնական Հրամատան կողմէ: Թէեւ պերութեամբ կը նանչցուին, սակայն անոնց աչքառու եւ արդիական ոճով ձեւաւորումները յանախ կը բնութագրուին, որովհետեւ այնտեղ նշմարելի է, որ դժուար է տեսնել վանինի կեղծ դրամապրամներ, տարբերող յատկանիշական գիծերը:

Թանինիզ հոլանտական կիլոերով կարելի է գնել 24 շիշ Հայնիքըն:

ԱԻՍՏՐԱԼԻԱԿԱՆ ՏՈԼԱՐ

Առաջին անգամ 1994ին երապարակուած այս դրամապրամը տպուած է *պլաստիկ* նիւթի մը վրայ եւ կը պատկերէ Ճոն Ֆլոյնր (ապրած է 1880էն 1951): Ան 1928ին հիմնած է «Թռչող Բժիշկ»ի ծառայութիւնը՝ ներշնչուելով Ա. Աշխարհամարտին օդանաւերով վիրաւորներու փոխադրելու պատասխանատուութենէն:

«Թռչող Բժիշկի» ծառայութիւնը մեծ բարիք եղած է Աւստրալիա հատատուած եւրոպացիներուն համար, որոնք կը տառապէին երկրին վատնզաւոր միջատներուն եւ օձերուն պատուհասէն: Ֆլոյնի հիմնած պատասխանատուութիւնը տուիր կու տար, որ նոյնիսկ հեռաւոր գիւղերու մէջ մարդիկ կարենան բնակչութեան բժշկական նսկայ հարկ եղած պարագային:

Դրամապրամին վրայ կայ նաեւ, ուղտ հշողի մը պատկերը: Աւստրալիոյ կեդրոնական մասը ծգխատոսի կամ Արաբիոյ նման ուղտերով լեցուն է: Անոնք առաջին անգամ ներածուած են 19րդ դարուն, Ասիոյ արեւմտեան տափաստաններէն, եւ ծառայեցուած են երկրին անհիւրընկալ կեդրոնը զարգացնելու նպատակին: Սակայն այս օրերուն անոնք գլխաւորաբար կը գործածուին զբօսաշրջիկութեան համար:

Միանիի մէջ 20 աւստրալական տոլարով կարելի է գնել շարժապատկերի առմս մը կամ թղթակազմ գիրք մը:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

●Աշխարհի բոլոր մետադրամներուն մանրամասնութիւնները կ'արձանագրուին Բրիտանիոյ մէջ: Դրամներ հատող արքայական դարբնոցը ոչ միայն արձանագրութիւն մը կը պահէ աշխարհի «մանրուքներուն» մասին, այլեւ կը հատէ աւելի քան 82 երկիրներու մետադրամները:

●Վարպետ ձեւագծողներ գեղագիտական յատկութիւններ կը միաձուլեն գեղծումի դէմ արհեստագիտական հնարքներու, ինչպէս՝ դրամին բաղադրութեան խառնուած մետաղէ բարակ թելեր կամ լուսանկարի մը վրայ աւելցուած այլ պատկերներ:

●Թղթադրամը կը տրպուի յատուկ մելաններով, որոնք տպագրական մասնագիտական գործիքներով կը կիրարկուին: Անոնք թղթադրամին մակերեսին կու տան քիչ մը բարձրացած երեւոյթ, ինչ որ գանոնք դիւրութեամբ կը գանագանէ կեղծերէն:

●Երբ ճամբորդութենէ մը վերադարձին փորձէք ձեր օտար մետադրամները փոխանակել տեղական դրամանիշով, բաւական դժուարութեան կը հանդիպիք, որովհետեւ դրամատուներ չեն նախընտրեր փոխանակել գանոնք՝ առաքումի ծախսերուն պատճառով:

... ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԳԻՏԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԽԹԱՆ ՄԸ

ԵՒՐՈՊԱՑԻՔ ԿԸ ՓՈՐՁԵՆ ՅԱՐՄԱՐ ՁԵՒԱԳԾՈՒՄ ՄԸ ԳՏՆԵԼ ԻՐԵՆՑ ՄԻԱՑԵԱԼ ԴՐԱՄԱՆԻՇԻՆ ՀԱՄԱՐ

«Եւրօ» դրամանիշին փոխարէն՝ «խելացի» քարտ մը, որուն ետեւի կողմը Շարլըմէյնի պատկերը կրնայ դրուիլ:

Շարլըմէյն Ֆրանսացի այն թագաւորն է, որ նուաճելով միացուցած է Արեւմտեան Եւրոպայի գրեթէ բոլոր քրիստոնեայ երկիրները եւ իբրեւ կայսր իշխած է 800էն 814ի միջեւ: Քաղաքական իր ուժը ընդարձակելու կողքին, ան նաեւ մշակութային վերակենդանացում մը բերած է կայսրութեան: Այս վերածաղկումը կոչուած է Քարոլինեան Վերածնունդ (Շարլըմէյն կը պատկանէր Ֆրանսական Քարոլինեան թագաւորական հարստութեան):

«Եւրօ» նախածանցը հոմանիշ դարձած է այն ամէն ինչին, որ անկենդան է եւ դիւանակալական, ինչ կը վերաբերի Միացեալ Եւրոպայի մը «ազնուական» գաղափարին: Հետեւաբար, կը թուի, թէ եւրոպական ոչ մէկ ժողովուրդ այնքան ալ խանդավառ է հասարակաց դրամանիշի մը «Եւրօ» անունով: Նաեւ ոչ ոք գիտէ, թէ ի՛նչ երեւոյթ պիտի ունենայ անիկա, թէեւ ձեւագծողներ, պատմագետներ եւ նոյնիսկ հոգեբաններ կ'ուսումնասիրեն Եւրոպական Դրամական Հիմնարկին յանձնուած տարբեր գաղափարները:

Բրիտանացիք մտահոգ են, որ թագուհիին դիմանկարին յարմար տեղ չկայ նոր դրամանիշին վրայ: Ֆրանսացիք համոզուած են, որ նոր թղթադրամը իրենց 50 ֆրանք արժող բզուքթադրամին չափով պէտք է ըլլայ: Սակայն, ինչպիսի տեսք ալ ունենայ, պէտք է եւրոպացիներուն գրպանը հասած ըլլայ մինչեւ 1 Յունուար 2002, որմէ 6 ամիս ետք տեղական դրամանիշներու գործածութիւնը պիտի դադրի:

Անուանի ձեւագծող Հենրի Շթայներ, որ միջմշակութային ձեւագծումներու վարպետ մըն է եւ Հոնկ Քոնկի մէջ ձեւագծած է թղթադրամներու շարք մը, կը մտածէ, թէ հարցը ինքնին կը լուծուի, եթէ թղթադրամի փոխարէն օգտագործուի քարտ մը: Ի վերջոյ, մինչեւ 5 տարի թղթադրամի գործածութիւնը արդէն «հնամեայ» սովորութիւն պիտի համարուի: Վիեննացի այս ձեւագծողը կը պատկերացնէ, թէ քարտին առջեւի կողմը կարելի է գրել EUR տառերը, հռոմէացի Տրայան կայսեր սիւնին նկարին վրայ: Ասիկա եւրոպական աւանդութեան զգացողութիւն մը կրնայ տալ, մինչ համակարգիչի *չիփի* մը շուրջ եւրոպական երկիրներուն թիւով շարուած աստղեր կրնան խորհրդանշել արհեստագիտական յառաջդիմութիւնը: Քարտին ետեւի կողմը կարելի է պատկերել համաեւրոպական դէմք մը, ինչպէս՝ Շարլըմէյնը:

«Եւրօ» դրամանիշին նպատակներէն մէկն է հաւաքական զգացողութիւն մը եւ գիտակցութիւն մը ստեղծել Եւրոպական Միութեան տարբեր երկիրներուն եւ քաղաքացիներուն միջեւ: Թղթադրամ մը դժուար թէ կարենայ յաջողիլ այս կէտին մէջ: Սակայն աւելի հաւանական է, որ «խելացի» քարտ մը յաջողի: Շթայները կը բացատրէ. *«Այս քարտին առջեւի կողմը հայելիի յատկութեամբ օժտուած պիտի ըլլայ, եւ մարդիկ պիտի կարենան իրենց դիմագիծը տեսնել անոր մէջ: Իրեւ եւրոպացի քաղաքացի, ասիկա ենթադրաբար դրական անդրադարձ պիտի ունենայ»*: Իսկ գեղծումի կամ գողցուելու վտանգը բացարձակապէս անգոյն պիտի ըլլայ, որովհետեւ բանալի թիւերու կամ տառերու բարդ շարք մը պիտի որդեգրուի համակարգիչի իւրաքանչիւր չիփի մէջ: Այդ պարագային Եւրոպայի անգործներու փաղանգին պիտի միանան նաեւ քսակահատները...:

Պատրաստեց՝

Լ. ԿԻԼԱՅԵԱՆ - ՍՐԱՊԵԱՆ

USI
AIR & SEA FREIGHT
PACKING — TRAVEL — INSURANCE
UNITED SERVICES INTERNATIONAL S.A.R.L.
NACCACHE STREET – CHARTOUNI BLDG.
TEL 350550/1/2/3 - 341150/51- 342800
P.O.BOX 11 4335 – BEIRUT – LEBANON
CABLE LOSHSERV – TELEX 20949 LE

ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՈՅՔԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԾՐԱՐՈՒՄ ԵՒ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ԴԷՊԻ ԱՇԽԱՐՀԻ ԲՈԼՈՐ ԿՈՂՄԵՐԸ, ԻՆՉՊԷՍ ՆԱԵՒ ՕԴԱՆԱՒԱՅԻՆ ՏՈՒՄՍԵՐ

Մարզական Մարզական

ՃԱՓՈՆ ԵԻ ՀԱՐԱՒ. ՔՈՐԷԱ ԿԸ ՀԱՄԱՁԱՅՆԻՆ

Անցեալ Հինգշաբթի, Ճափոն եւ Հարաւային Քորէա, որոնք միասնաբար պիտի կազմակերպեն 2002ի Մոնտիալը, կարգ մը որոշումներ տուին, յատկապէս բացման եւ փակման մրցումներուն յայտագիրներուն մասին:

Երկու երկիրներուն յարաբերութեանց պատմութիւնը միշտ վարդագոյն չէ եղած: Աշխարհամարտին, երկու երկիրները թշնամիներ էին: Ճափոն մօտաւորապէս 35 տարի գրաւման տակ պահած էր Քորէան:

Մրցաշարքին *լոկոն* որոշելու համար, Ճափոն գիջեցաւ եւ որոշուեցաւ «Քորէա - Ճափոն 2002» նշանախօսքը գործածել:

Բացման մրցումը տեղի պիտի ունենայ Քորէայի մէջ, իսկ աւարտականը՝ Ճափոնի մէջ: Նախապէս աւարտական մրցումին համար, առաջարկուած էր երկու մասի բաժնել երթ ու դարձի դրութեամբ, մէկը՝ Սէուլի, միւսը՝ Թոքիոյի մէջ:

Վիճակահանգութիւնները տեղի պիտի ունենան Ճափոնի մէջ, իսկ աւարտական մրցումին համար, նկատի առնուած է Թոքիոյի մօտ գտնուող Եոքոհամայի նաւահանգիստին զօրակառոյց դաշտը:

ՔԱՓԸԼ ՄԻԱՅՆ 33 ՕՐ ԴԻՄԱՑԱԻ

41 տարեկան Սթիւ Քափըլ հագիւ 33 օր դիմացաւ Մանչեսթըր Սիթիի հետ եւ ներկայացուց իր հրաժարականը: Պատճառը յստակ կր: Պարտականութիւնը սպասւածէն շատ աւելի ծանր կր:

Բժիշկի մը ցուցմունքները մտիկ ընելով, ան նախընտրեց չծանրաբեռնուիլ: Համալսարանի ուսանող այս մարգիչը չկրցաւ ճնշումի տակ մնալ: Տեսակցութիւն մր ունենալով Սիթիի նախագահ Ֆրենսիս Լիի հետ, ան բացատրեց իր վիճակը: Քափըլ 42 անգամ կրած կ Անգլիոյ ագգային խումբին չապիկր՝ 1978էն 1983, ապա ոտքէն ստացած վէրքին պատճառով, 29 տարեկանին Քափըլ ստիպուեցաւ լքել Ֆութպոլը:

Երիտասարդ տարիքին մարգիչ դառնալով, ան 1990ին Քրիսթըլ Փէլէսի հետ հասաւ Անգլիոյ բաժակի աւարտականին, Մանչեսթըր Եունայթըտի դէմ, բայց պարտուեցաւ:

Լիվըրփուլ ծնած Քափըլ 1975ին մաս կազմած կր Մանչեսթըր Եունայթըտին:

ՇՈՒԷՏԱՑԻ ՖՈՒՐՍԹ ՄԻԱՅԱՒ Ֆ.Ֆ. ՔԷՕԼՆԻՆ

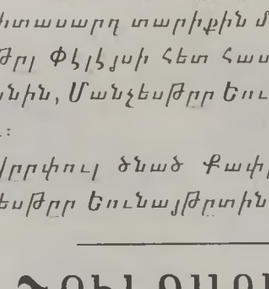
Շուէտի Հելսինկպորկի միջնապահը՝ Քրիսթըր Ֆուրսթ պայմանագրութիւն մը ստորագրեց Ֆ.Ֆ. Քէօլնին հետ: 26 տարեկան Ֆուրսթ ի վերջոյ եղաւ արհեստավարժ մարգիկ մը:

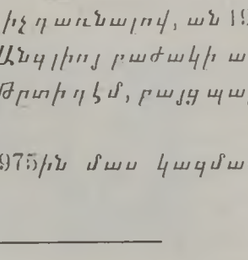
Ցայտնի չէ անոր փոխանցման գումարը: Ֆուրսթի փափաքն կր արհեստավարժ Ֆութպոլիստ ըլլալը: Ան չ'ըսեր իր գանձելիք գումարը:

USE THE BEST, USE SIEMENS

SIEMENS

The World's Most Advanced Technology in Electrical Products

CIRCUIT BREAKERS
- Moulded case and air circuit breakers
- Widest range covering 0-6300 AMPS
- Exceptionally high sensitivity and precision
- Thermal and magnetic adjustable trips
- Up to 100KA short circuit breaking capacity
- Optional solid-state electronic overcurrent release
- Optional shunt trip, undervoltage release, motorized drive mechanism

CONTACTORS
- Three and four poles available up to 1250A
- Maintenance free vacuum contactors.
- Advanced technology long life contacts.
- Extremely noiseless operation.
- Mechanical interlocks, plug in timers, auxiliary contact blocks.
- High sensitivity thermal overload relays.

Protect your installations with SIEMENS Products.

ALL AVAILABLE NOW at the authorized dealers

G. AYANIAN & SONS

Dora, Tel: 884914 - 870210 (jumping numbers) - Fax: 265187
Gemayzeh, Tel: 447940 - 445096 - Fax: 582357 - Cell: 03/627729 - 8

HOTEL BZOMMAR

• ՆՈՐ ԲԱԺԻՆ ՆՈՐԱՊՍԱԿ ԶՈՅԳԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
•ՔՈՔԹԷՅԼԻ ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՍՐԱՀ
•ՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ ԸՆՏԱՆԻՔՆԵՐՈՒԻ

ՀԵՌ. 902731
902469

ՏԵՓՈՐԹԻՈ ՔՈՐՈՒՆԱ ԱՆԾԱՆՕԹ «ՄԵԾ»Ը

Պարսելոնայի, Ռէալ Մատրիտի եւ անցեալ տարւան ախոյեան Աթլեթիքօ Մատրիտի կողքին, վերջին տարիներուն աւելի յաճախ կը լսուի Տեփորթիւօ Քորունա խումբին անունը:

Սպանիոյ հիւսիսարեւմտեան չրջանի մեծ քաղաքը հեռու է համեմատած Մատրիտին, Պարսելոնային եւ ընդհանրապէս եւրոպական այլ երկիրներէ:

Յաճախ Բ. դասակարգի անդամ Քորունա վերջին տարիներուն գօրացած է, չնորհիւ 10 տարի առաջ անոր նախագահի պաշտօնը ստանձնած Մեսար Աուկոսթօ Լէնտոյրոյի: Ան 1994ին, միայն վերջին չրաթը կորսնցուց առաջնութիւնը: 1995ին չահեցաւ բաժակը, իսկ ախոյեանական մրցաշարքին երկրորդ դիրքը գրաւեց:

Լա Քորունա որոշեց գօրացնել իր կազմը, պահելով կալէցի մարգիչ Ճոն Թոշաքը: Այսօր խումբը կր մրցի մեծերուն հետ: Ինր օտար միջազգայիններ մաս կր կազմեն Լա Քորունայի: Անոնց կարգին՝ երկու պրազիլիացիներ՝ Մաուրօ Սիլվա եւ Ռիվալտօ, երեք ֆրանսացիներ՝ Մարթինես, Պոնիսէյ եւ Մատար, չեխ մը՝ Քուպա, մարոքցի մը՝ Նայպէթ, լուկոսլաւ մը՝ Տմուքիչ եւ քամերունցի մը՝ բերդապահ Սանկօ: Անոնց կողքին կան Սպանիոյ ագգային խումբին նախկին եւ ներկայ աստղերէն՝ Վորօ, Նանտս, Ռաֆայէլ Մարթին Վասքէս եւ Այթոր Պեկիրիսթայն, նաեւ անծանօթ երիտասարդներ՝ Տաւիտ, Արմանտօ եւ Վիքէյրա:

Խումբը ամբողջականն է: Վիրաւոր մր չուտով կարելի է փոխարինել: Բոլոր մարգիկներն ալ գոհ են խումբին վիճակէն:

Մեծ խանդավառութիւն ստեղծած է Միքայէլ Մատարր, որ կր տիրապետէ սպաներէնին:

Լա Քորունայի դաշտն ալ ընդարձակուելու ընթացքի մէջն է եւ պատրաստ աւելի մեծ թիւով հանդիսատեսներ ընդունելու: Այս տարեշրջանին,

Ձախէն աջ՝ Մատար, Պոնիսիլ եւ Մարթինես

Թոշաքի կազմը կը սպասէ անակնկալ մր: Դժուար է նալը: Թերեւս բաժակը...

ՊԻՐՏԶԼԻԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԻՒՆԸ...

Անցեալ Կիրակի, Նիւքէսթլ յաղթանակ մր տարաւ Գրացի Միտրլզպորոյի վրայ, 3 - 1 արդիւնքով եւ վերըստին գրաւեց առաջին դիրքը:

Անցեալ տարի ալ «Կաչաղակ»ները կր գրաւէին առաջին դիրքը, յետոյ ձախողութիւններ եւ բաժակը կորսնցուցին: Կր թուի, թէ այս տարի խումբը աւելի հետեւողական է իր յաղթանակներուն մէջ եւ կ'ուզէ կանուխէն առանձնանալ պարագլուխի դիրքին վրայ ու ապահովել բաժակը:

Ուշագրաւ է վեթերան խմբապետ Փիթըր Պիրտգլի, միջնապահի իր դիրքին վրայ 90 վայրկեան չարունակ պայքարող Փիթըր իր երկրորդ երիտասարդութիւնը կ'ապրի: Այժմ 35 տարեկան է, բայց կ'ուզէ հինգ տարի եւս խաղալ: Եթէ կինք դատենք վերջին չարաթներու մրցումներով, ան կրնայ չատ աւելի երկար մրցիլ: ԵուէֆէֆԱի մրցաշարքի գծով, վերջերս, ան Հունգարիոյ Ֆերենքվարոշին դէմ փենալթի մր չկրցաւ նշանակել, բայց քանի մր օր ետք, յանդգնեցաւ Միտրլզպորոյի դէմ փենալթի մր նշանակել, ապա երկրորդ կոլ մրն ալ նշանակեց՝ քանի մր մրցակիցներ խաղի բերելէ ետք: Կոլը նշանակելէ ետք, ան վագեց բերդին մօտ գտնուող եւ գնդակը դաշտ բերող մանուկներէն մէկուն մօտ եւ գրկելով՝ վագեց: Այդ մանուկը իր գաւակն էր՝ Տրիւն, որ չաբախ հոն կ'ըլլայ:

Պիրտգլիով ամէնէն աւելի խանդավառը՝ մարգիչ Քեւին Քիկրընն է, որ իրեն պէս անցեալին եղած է Լիվըրփուլի անդամ:

Խանդավառութիւն ստեղծող մարգիկ մրն է Պիրտգլի, որ խումբը կր մղէ բարձր մակարդակի մրցում կատարելու: Լիվըրփուլի հետ երկու անգամ ախոյեանութեան տիրացած Պիրտգլի այժմ կ'աչխատի ախոյեանութեան բաժակր Նիւքէսթլ բերելու... 1927էն ետք առաջին անգամ ըլլալով:

ՈՒՐՈՒԿՈՒԷՅԻ ՄԱՐԳԻՉ ՎԻՔԹՈՐ ԷՍՓԱՐԱԿՈ՝ ՍԱՐԱԿՈՍԱՅԻ ՄԱՐԶԻՉ

Ուրուկուէյի մարգիչ Վիքթոր Էսփարակօ նշանակուեցաւ Սպանիոյ Ռէալ Սարակոսայի մարգիչ, փոխարինելէ ետք Վիքթոր Ֆերնանտէսը, որ պաշտօնանկ եղաւ խումբին պատասխանատուներուն կողմէ:

1995ին, Սարակոսա Ֆերնանտէսի հետ չահած էր Եւրոպայի բաժակակիր խումբերու բաժակը, սակայն խումբը յաւ վիճակի մէջ չէր: Երբ անկէ պահանջուեցաւ հրաժարականը, ան դժգոհ եւ յուզուած հեռացաւ ակումբէն:

ՌԷՅՆՃԸՐԶ ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒԱԾ Է ՊԷՐՈՆՈՎ

Սկովտիոյ ախոյեան Կլասքօ Ռէյնճըրզ հետաքրքրուած է Ս.Վ. Համպուրկի յառաջապահ Քարսթըն Պէրոնով: 23 տարեկան Պէրոնով հետաքրքրուած էր նաեւ Ինթէր Միլանով:

«Ապագայիս մասին չեմ ուզեր խօսիլ», ըսաւ Պէրոն, որ որոշած է յառաջիկայ Յունուարին իր վերջնական որոշումը տալ, Գերմանիա՞ մնալ, թէ անցնիլ այլ խումբի մը:

ՔՈԼԻՄՈՐ ԿՐՆԱՅ ՊԱՏԺՈՒԻԼ

Լիվըրփուլի յառաջապահ Սթան Քոլիմոր կրնայ պատժուիլ իր կազմին կողմէ, պահեստի խումբին հետ դաշտ ներկայացած չրլլալուն պատճառով:

Ան անցեալ Զորեքչաբթի օր, Թրանմիրի պահեստի մարգիկներուն խումբին դէմ պաշտ չէր ներկայացած:

Ամիսներէ ի վեր, չեխ փաթրիք Պերկրրի հրաւէրով, Քոլիմոր չէ կրցած պահել իր դիրքը առաջին կազմին մէջ: Ան միշտ ալ տարակարծութեան մէջ էր մարգիչին՝ Ռոյ Իվընգի հետ:

Անցեալ տարի, Լիվըրփուլ վճռեց 8.5 միլիոն սթերլին, ձեռք ձգելու համար Նոթինկհամ Ֆորէսթի անդամ Քոլիմորը:

ՄՈՆՏԻԱԼԻ ՁՏՈՒՄԻ ԷՍԹՈՆԻԱ - ՍԿՈՎՏԻԱ ՄՐՑՈՒՄԸ ՊԻՏԻ ԿՐԿՆՈՒԻ

Անցեալ 9 Հոկտեմբերին, Մոնտիալի ընտրումի գծով, Էսթոնիա - Սկովտիա մրցումը տեղի չունեցաւ հիւրընկալ խումբին... բացակայութեան պատճառով:

Սկովտիացիք նախընտրած էին, որ ժամը յառաջ բերուի, նկատի ունենալով, որ դաշտին լուսաւորումը գոհացուցիչ չէր: Էսթոնիացիք մերժած էին եւ սպառնացած էին դաշտ չներկայանալ, պատճառաբանելով, որ անոնց մարզիկները ոչ - արհեստավարժ են եւ չեն կրնար գործի ժամերուն մրցում կատարել:

ՖԻՖԱն որոշեց 2 - 0 արդիւնքով պարտուած հռչակել Էսթոնիան, սակայն քննելէ ետք հարցը, որոշեց կրկնել մրցումը, նկատի ունենալով, որ որոշումները արագ տրուած էին, անակնկալի բերելով յատկապէս Էսթոնիոյ կազմը: Արդ, մրցումը տեղի պիտի ունենայ 16 Մարտին:

Սկովտիոյ խմբապետ Կերի Մաքալիսթըր, որ մէկ մրցում կախակայուած էր, չկրցաւ դաշտ ներկայանալ անցեալ Կիրակի, Շուէտի դէմ Մոնտիալի ընտրումի մրցումին, Կլասքոյի մէջ:

Նշենք թէ 9 Հոկտեմբերի առաւօտեան ժամը 9.00ին Էսթոնիոյ ֆետերասիոնը ֆաքս մը ստացած էր, որ մրցումը տեղի պիտի ունենար կէսօրէ ետք ժամը 3ին: Այսինքն վեց ժամ առիթ կը տրուէր պատրաստութիւն տեսնելու համար:

ՖԻՖԱյի փոխ նախագահը՝ սկովտիացի Տէյվ Ուիլ, դժգոհութեամբ ընդունեց այս նոր որոշումը:

ՁԵԼԸՐ՝ 60 ՏԱՐԵԿԱՆ

4 Նոյեմբերին, Գերմանիոյ Ֆութպոլի ագգային խումբին նախկին հերոսներէն՝ Ուվէ Ձելըր ձօնեց իր 60րդ տարեդարձը:

72 անգամ Գերմանիոյ ագգային խումբին չապիկր կրած Ձելըր, որ այժմ Ս.Վ. Համպուրկի նախագահն է, պայքարող մարգիկ մրն էր, որ յիսունականներէն մինչեւ եօթանասունականները կրեց ագգային խումբին չապիկր:

Գերմանիոյ վարչապետ Հելմութ Քոհլ չնորհաւորեց Ձելըրը՝ իր կատարած աչխատանքին համար:

Պեքընպաուրրի համար, Ձելըր «երագ մարգիկ»ն էր:

ԼԸ ԹԻՄԻԷ ՄԻՇՏ ՎՏԱՆԳԱԻՈՐ

Թէեւ չատ գօրաւոր կազմի մը մաս չի կազմեր, սակայն Սաութհէմփթընի անդամ եւ Ֆրանսական հնչիւնով, ծանօթ յառաջապահ Մաթիու Լը Թիսիէ իր կոլերով չարունակ կը փտանգէ մրցակիցները:

Այս պատկերին մէջ, Քովենթրիի դէմ ան նչանակած է կոլ մը: Ան յաճախ Անգլիոյ ագգային խումբին մէջ նկատի առնուած է, սակայն հագուադէպօրէն դաշտ ներկայացած է: Այսուհանդերձ, ան իր կազմին յաւագոյն մարգիկն է:

ԿԱԼԸՐԻ ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ

ՆՆՋԱՐԱՆ — ՀԻԻՐԱՍՐԱՀ — ՃԱՇԱՐԱՆ ԵԻ ԱՅԼ ԿԱՀ-ԿԱՐԱՍԻՆԵՐ

Պուրճ Համուտի Քաղաքապետարանի մօտ, «Արմենիա» պողոտայ. հեռ· 260818 — 265144:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՖՈՒՏԲՈԼԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

Հ.Մ.Ը.Մ. ՅԱՂԹԵՑ ԹԱՏԱՄՈՆ ՍՈՒՐԻՆ (0-1), ԲԱՅՑ ՀԱՍԱԿԻՐՆԵՐԸ «ՊԱՏԺՈՒԵՑԱՆ»

Սայտայի Քաղաքապետարանին դաշտին վրայ տեղի ունեցաւ բագմաթիւ իմաստներով տագ մրցում մը՝ Հ.Մ.Ը.Մ.ի եւ Թատամոն Սուրի միջեւ եւ վերջ գտաւ ինպատ Հ.Մ.Ը.Մ.ի, որ առաջին անգամ ըլլալով ախոյեանութեան գծով (2 տարիէ ի վեր) յաղթականը կը վերադառնար Սայտայէն։

Մրցումէն ետք, Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրները կարծէք թէ «պատժուեցան», որովհետեւ մօտաւորապէս ժամ մը պահուեցան դաշտին մէջ, քարկոծուելով մրցակից խումբին համակիրներէն եւ տալով քանի մը վիրաւոր...

Մրցումը եղաւ բաւական գեղեցիկ, բայց 14րդ վայրկեանէն ետք «հարբուտացաւ»... ֆաուլերով։ Հ.Մ.Ը.Մ. դաշտ ներկայացած էր նախորդ մրցումի (Սաժէս) կազմով։

Մրցումը սկսաւ երկուստէք յարձակումներով։ Խաղը տեղի ունեցաւ ընդհանրապէս դաշտին կեդրոնը, ուր բաւական յաւ ձեւով իշխեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի տղաքը։ Այս գօտին Հ.Մ.Ը.Մ.ի տկար կէտն էր մինչեւ երկիք։ Սամուէլ, Կարպիս, Ստեփան եւ Վահէ յաւապէս կ'որսային գընդակը եւ յարձակումներ կը կազմակերպէին։ Վարդան եւ Դրօ խիստ հսկողութեան տակ էին։

Մրցումը «տաքցաւ» 14րդ վայրկեանին, երբ մրցակից բերդապահ Մանասրի ինքգինք վիրաւոր ձեւացուց։ Արդարեւ, մրցումին առաջին վայրկեանէն իսկ, Քարիմ Մանասրի դուրս գացած գընդակը իր բերդին ետեւէն բերելու համար չատ ժամանակ կ'անցնէր։ Իրաւարար Նիկար Ուաթթէի հրահանգով, պահեստի մարգիկներէն Վրէժ եւ Սագօ անոր բերդին ետին մնացին, գնդակը անոր հասցնելու համար։ Ապիթով մը, երբ Վրէժ գնդակը բերդապահին կու տար, բերդապահը անոր մօտեցաւ եւ ստեղծուեցաւ գիրար հրելու դէպք մը։ Քարիմ ինքգինք գետին նետեց եւ վիրաւոր ձեւացաւ։ Հարցը մեծցաւ։ Վրայհասան 2 մրցակից խեռապահներ եւ հրեցին Վրէժը։ Անոնց միացան չուրջ 15 մարգիկներ եւ պատասխանատուներ։ Թրիպիւնները վրայ, համակիրներ կ'արձակէին գայրոյթի արտայայտութիւններ։ Ի վերջոյ, բանակիններու միջամտութեամբ դէպքը վերջ գտաւ։ Իրաւարարը Սագոյի եւ Վրէժի թելադրեց վերադառնալ իրենց աթոռին։ Բայց արդէն, մրցումը «կարծրացած» էր։ Վարդան, Սամուէլ, Ստեփան, Դրօ չաճախ ֆաուլի կ'ենթարկուէին։

19րդ վայրկեանին, Դրօ կրնար օգտուիլ իրարանցումէ մը, բայց բերդապահ Մանասրի գօսպեց։ 10 վայրկեան ետք, Կարպիս գեղեցիկ փոխանցում մը կատարեց Դրօյի, որ սակայն չկրցաւ տիրապետել գնդակին ու հարուածել։ Գնդակը հասաւ բերդապահին։

31րդ վայրկեանին, օդէն երկար փոխանցումը անցաւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի դաշտի կէսէն անդին։ գնդակը խարեց 2 մրցակիցի եւ հասաւ Վարդանի, որ թէեւ առիթ ունէր յառաջանալու, բայց նախընտրեց փոխանցել Դրօյին, սակայն գնդակը հանաւ մրցակիցի մը։

36րդ վայրկեանին, Կարպիս գնդակը փոխանցեց Դրօյին, բայց քիչ մը երկար էր փոխանցումը։ Դրօ չարունակեց ճնշել մրցակիցին վրայ, Ստեփանի օգնութեամբ։ Ստեփան գնդակը «գողցաւ», օվքը մը փորձեց, գնդակը հովի օգնութեամբ հասաւ Թատամոնի բերդին... հորիզոնական սիւնին եւ ելաւ դուրս։

Կիսախաղ՝ 0-0։

48րդ վայրկեանին, Սամուէլ գօրաւոր հարուած մը տուաւ դէպի Թատամոնի բերդը։ Բերդապահ Մանասրի դժուարութեամբ գսպեց գնդակը։

51րդ վայրկեանին, Ստեփան Թատամոնի մեծ քառակուսիին մէջ գետին բերուեցաւ, բայց իրաւարարը անտեսեց։

52րդ վայրկեանին, Դրօյի դէմ ֆաուլ մը կատարուեցաւ։ Երբ Դրօ նոյն մարգիկին կը գանգատէր, Ալի Ապտալլա եկաւ եւ կարկաւ Դրօյի։ Դրօ փոխադարձեց, բայց իրարանցում մը ստեղծուած էր։ Հետեւանքը եղաւ այն, որ Դրօ եւ Ալի Ապտալլա կարմիր քարտ ստացան։ Դրօ գրդջաց, բայց արդէն ուշ էր։

58րդ վայրկեանին, Սագօ օդէն դիւրին գնդակ մը կորսնցուց եւ «նուիրեց» մրցակից յառաջապահի մը, որուն հարուածը բախեցաւ սիւնին եւ վրիպեցաւ։

61րդ վայրկեանին, Արտակ փոխարինեց Ստեփանը։ 70րդ վայրկեանին, Վարդան գեղեցիկ շօ մը րրաւ եւ 3 մրցակից խաղի բերելէ ետք, ձախ կողմէն երկար փոխանցում մը կատարեց դէպի աջ Արայի, որուն ուղղակի հարուածը ոմբայինէր։ Մանասրի գրնդակը քոռնըրի վերածեց։

Քոռնըրէն ետք, գնդակը հասաւ Արայի, որ գայն օդէն հասցուց կեդրոն։ Վաչէ գլխու գեղեցիկ հարուածով մը նշանակեց մրցումին միակ կոյր։

74րդ վայրկեանին, Անդօ Թորոսեանի քոռնըրէն ետք, Վարդան փորձեց գրլխու հարուածով մը հաշիւը բարձրացնել 2ի, բայց հարուածը քիչ մը հեռու էր։

Վերջին քառորդ ժամը մրցումը անցաւ Թատամոնի ճնշումին տակ, բայց Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարգիկները լաւ ձեւով դիմադրեցին եւ ժամանակը անցաւ ի նպաստ Հ.Մ.Ը.Մ.ին, որ Սայտայի դաշտին վրայ առաջին անգամ ըլլալով յաղթանակով աւարտեց ախոյեանական մրցում մը։ Վստահաբար յաղթանակները պիտի կրկնուին ապագային...

Երկուստեք մրցումին հետեւողը դժուարութիւն պիտի չունենար տեսնելու, որ մրցակիցները ջիղերու պատերազմ ալ կ'ընէին եւ Հ.Մ.Ը.Մ.ի մարգիկներէն կր սպասուէր չկորսնցնել պաղարիւնութիւնը։

Մրցումին աւարտէն ետք, անախորժ դէպքեր պատահեցան։ Մրցակից կազմի պահեստի մարգիկներ հայհոյեցին եւ քարկոծեցին Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրները, բայց մրցակիցներուն քարկոծումը «մանր դէպք» էր, համեմատած Թատամոնի համակիրներուն «հերոսութեան»։ Անոնք դաշտին դուրսէն քարերու տարափի մը տակ առին Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրները, պարպապէս որովհետեւ առաջինը եղած էին դաշտէն դուրս գալու մէջ։ 4-5 հոգի վիրաւորուեցան։ Աւելին, մրցակիցի համակիրներէն եւ մարգիկներէն խումբ մը դաշտ վերադարձան կռիւի։ Հ.Մ.Ը.Մ.ի համակիրները եւս դաշտ իջան, բայց բանակիններ հակակշիռի տակ առին կացութիւնը։

Հ.Մ.Ը.Մ.ի յաջորդ մրցակիցը Պրաժն է։ մրցումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ Կիրակի, Պեքաայի «Ժամայ Ապտէլ Նասէր» դաշտին վրայ։

Հ.Մ.Ը.Մ.ի բոլոր մարգիկները երէկ բարձր կորովով մրցեցան եւ գրեթէ անսխալ էին։ Վստահաբար այդ կորովը միշտ բարձր պիտի մնայ բոլոր մրցակիցներուն դէմ։

Հ.Մ.Ը.Մ. երէկ դաշտ ներկայացաւ հետեւեալ կազմով.-

Սագօ - Արա, Փանոս, Արթիւր, Լեւոն - Վահէ, Սամուէլ, Ստեփան (ապա՝ Արտակ), Կարպիս (ապա՝ Անդօ Թ.) - Վարդան եւ Դրօ։

Ստորեւ Ը. հանգրուանի արդիւնքները.-

Շապապ Սաճէլ - Ախա Ահլի Ալէյ	0-0
Ռիատա Ուալ Ատապ - Պըրժ	1-1
Նըժմէ - Սալամ	1-0
Սաֆա - Անսար	0-0
Սաժէս - Շեպիպէթ Մազրաա	1-1
Հ.Մ.Մ. - Ռասինկ	1-0
Թատամոն Սուր - Հ.Մ.Ը.Մ.	0-1

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Անսար	20 (17-3)
2. Հ.Մ.Մ.	19 (16-10)
3. Հ.Մ.Ը.Մ.	17 (20-10)
4. Նըժմէ	16 (13-7)
5. Շապապ Սահիլ	13 (9-9)
6. Ախա Ահլի Ալէյ	12 (9-9)
7. Ռիատա Ուալ Ատապ	12 (7-7)
8. Թատամոն Սուր	9 (6-8)
9. Պըրժ	9 (7-10)
10. Սաֆա	8 (11-10)
11. Սաժէս	8 (15-16)
12. Սալամ	5 (9-17)
13. Շեպիպէթ Մազրաա	4 (5-16)
14. Ռասինկ	1 (3-15)

ԱԺՄ ԱՌԱՅԺՄ ՉՈՒԶԵՐ...

1

պայմաններուն մէջ, երբ Աժմի գրասենեակը փակուած է, հետապնդումները կը չարունակուին եւ Սահմանադրական Դատարանի մէջ կը քննուի ընտրութեանց արդիւնքները, նման հանդիպում «նպատակայարմար չէ»։ Խօսելով Սահմանադրական Դատարանի մէջ քննութեանց գործընթացի մասին, Շաւարշ Քոչարեան ներկայացուց Սահմանադրական Դատարանի կողմէ հարցին միակողմանի կերպով քննարկուած ըլլալուն փաստերը։ Ան նշեց, որ իրենք չեն ստացած քննութեանց արդիւնքները, իսկ Սահմանադրական Դատարանին իրենց յանձնած փաստաթուղթերը փոխանցուած է ԿԸՀին։ Ան նաեւ նկատել տուաւ, որ Սահմանադրական Դատարանի նիստին Նոյեմբեր 13ին կայացման լուրը իրենք տեղեկացած են... պատկերասփիւռէն։ Իր կարգին, Հրանդ Խաչատուրեան խօսեցաւ օտար դեսպաններու հետ հանդիպումներուն մասին։ Ան նշեց, որ անոնց ներկայացուած է Ազգային Համաձայնութեան Դաշինքին յուշագիրը եւ Սահմանադրական Դատարանին յանձնուած փաստաթուղթերը։ Տրուած են համապատասխան բացատրութիւններ։ Քննարկուած են նաեւ այն հաւանականութիւնները, որոնք կրնան ծագիլ, եթէ Սահմանադրական Դատարանին ներկայացուած դիմումը մերժուի։

Դաշինքի մամլոյ քարտուղար Գագիկ Մկրտչեան կարեւորութեամբ չեշտեց, որ դեսպանատուներուն ներկայացուած դիմումը լոկ տեղեկատուութեան նպատակով կր եւ ոչ թէ օտար երկիրներէն միջամտութեան ակնկալութեամբ։ Դիմումը ներկայացուած է Գերմանիոյ, Ֆրանսայի, Իրանի, Ռուսիոյ, Չինաստանի, Միացեալ Նահանգներու եւ Անգլիոյ դեսպանատուներուն։

●*Աժմ պաշտօնական յայտարարութեամբ մր կ'ըսէ, որ իր կնիքը առայժմ անվաւեր է, որովհետեւ իր կեդրոնին փակումէն ետք, անիկա գրաւուած է իշխանութիւններուն կողմէ։*

ՏՕՔԹ. ՎԱՉԷ ԳԲԼԲՊՈՋԵԱՆ

(Մտաւորա-աղիքային հիւանդութիւններու մասնագէտ)

Կը յայտնէ հանրութեան, թէ սկսած է ընդունիլ հիւանդներ, իր նորաբաց դարմանատան մէջ՝ Ժել Էլ Տիպ, մայր պողոտայ, Ապու Ժաուտէ հիւանդանոցին մօտ, Ա. յարկ։

Հեռ.՝ դարմանատուն 03/264747, իսկ բնակարան՝ 01/404135։

1998Ի ՄՈՆՏԻԱԼԻ ԶՏՈՒՄ

ԱԼՊԱՆԻԱ - ՀԱՅԱՍՏԱՆ 1-1

Հայաստանի ազգային խումբը 1998ի Մոնտիալի գտումի գծով Թիրանայի մէջ հաւասարութիւն մը խլեց Ալպանիային, 1-1 արդիւնքով։

Ալպանիա 58րդ վայրկեանին նշանակեց իր կոյր, չնորհիւ Պայրամ Ֆրահոլիի, բայց պահեստի մարգիկ Յակոր Տէր Պետրոսեան վերջին վայրկեանին օգտուեցաւ բերդապահ Պլենտի Նալպանիի սխալէն եւ նշանակեց հաւասարութեան կոյր։ Նալպանի ձախողած էր վարագդատ Աւետիսեանի մէկ օվքերին հասնիլ։

Հայաստան արգելք եղաւ, որ Ալպանիա չկարենայ արձանագրել իր 5րդ յաղթանակը Մոնտիալի գտումի 45 մրցումներու ընթացքին (1964էն ի վեր)։

Հայաստան դաշտ ներկայացաւ հետեւեալ կազմով.-

Արմէն Պետրոսեան - Երուանդ Սուքիասեան, Վարդան Խաչատրեան, Սարգիս Յովսկիեան - Արսէն Աւետիսեան (ապա՝ Յակոր Տէր Պետրոսեան), Յարութիւն Վարդանեան (ապա՝ Վարագդատ Աւետիսեան), Համլէթ Մխիթարեան, Արթիւր Պետրոսեան, Արամայիս Տոնոյեան (ապա՝ Վարդան Մինասեան) - Էրիք Ասատուրեան եւ Կարապետ Միքայէլեան։

Ստորեւ Եւրոպայի 9 խմբակներուն գծով կատարուած մրցումները եւ դասաւորումը.-

Ա. ԽՄԲԱԿ

Սլովենիա - Պոսնիա 1-2
Խրուաթիա - Յունաստան 1-1

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Յունաստան	7 (7-3)
2. Պոսնիա	6 (4-1)
3. Խրուաթիա	4 (5-2)
4. Պոսնիա	3 (3-8)
5. Սլովենիա	0 (1-6)

Բ. ԽՄԲԱԿ

Վրաստան - Անգլիա 0-2
Լեհաստան - Մոլտավիա 2-1

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Անգլիա	9 (7-1)
2. Իտալիա	6 (4-1)
3. Լեհաստան	3 (3-3)
4. Վրաստան	0 (0-3)
5. Մոլտաւիա	0 (2-8)

Գ. ԽՄԲԱԿ

Ազրպէյճան - Հունգարիա 0-3
Զուիցերիա - Նորվեկիա 0-1

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Նորվեկիա	9 (9-0)
2. Հունգարիա	6 (4-3)
3. Զուիցերիա	3 (3-4)
4. Ազրպէյճան	3 (1-8)
5. Ֆինլանտա	0 (2-4)

Դ. ԽՄԲԱԿ

Աւստրիա - Լաթվիա 2-1
Սկովտիա - Շուէտ 1-0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Սկովտիա	7 (3-0)
2. Աւստրիա	7 (3-1)
3. Շուէտ	6 (7-4)
4. Պինլոռուսիա	4 (3-7)
5. Էսթոնիա	3 (1-1)
6. Լարվիա	1 (3-7)

Ե. ԽՄԲԱԿ

Կիպրոս - Իսրայէլ 2-0
Լիւքսեմպուրկ - Ռուսիա 0-4

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Ռուսիա	7 (9-1)
2. Իսրայէլ	4 (3-4)
3. Պուլկարիա	3 (3-3)
4. Կիպրոս	3 (2-4)
5. Լիւքսեմպուրկ	0 (1-6)

Զ. ԽՄԲԱԿ

Եուկոսլաւիա - Չեխիա 1-0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Եուկոսլաւիա	12 (18-2)
2. Սլովաքիա	9 (11-1)
3. Չեխիա	4 (6-1)
4. Սպանիա	4 (6-2)
5. Ֆեռօ Կղզիներ	0 (5-22)
6. Մալթա	0 (0-18)

Է. ԽՄԲԱԿ

Հոլանտա - Կալէս 7-1
Թուրքիա - Սան Մարինօ 7-0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Հոլանտա	6 (10-2)
2. Պելճիքա	6 (5-1)
3. Կալէս	6(13-10)
4. Թուրքիա	3 (8-2)
5. Սան Մարինօ	0 (0-21)

Ը. ԽՄԲԱԿ

Լիխթընշթայն - Մակեդոնիա 1-11
Այիր - Իսլանտա 0-0

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Մակեդոնիա	7 (15-5)
2. Այիր	7 (8-0)
3. Ռումանիա	6 (7-0)
4. Լիթվանիա	6 (4-4)
5. Իսլանտա	2 (1-7)
6. Լիխթընշթայն	0 (2-21)

Թ. ԽՄԲԱԿ

Ալպանիա - Հայաստան 1-1
Փորթուգալ - Ուքրանիա 1-0
Գերմանիա - Հիւս. Իրլանտա 1-1

ԴԱՍԱՒՈՐՈՒՄ

	ԿԷՏ
1. Փորթուգալ	7 (5-2)
2. Ուքրանիա	6 (3-2)
3. Գերմանիա	4 (6-2)
4. Հայաստան	3 (3-7)
5. Հիւս. Իրլանտա	2 (2-3)
6. Ալպանիա	1 (1-4)

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԳՈՐԾԻ...

1

Իսրայէլի նախագահ Էգէր Ուայզման խոստովանեցաւ, որ Իսրայէլ անկարող կր մնայ Հարաւի դիմադրութեան հարուածներուն դէմ եւ անհրաժեշտ նկատեց, որ Իսրայէլ վերատեսութեան ենթարկէ Հարաւի մէջ իր մարտավարութիւնը։

«Ըզպալլա»ի ղեկավար չէյխ Հասան Նասրալլա, իր կարգին, աննախընթացօրէն սաստկացուց իր յարձակողական ոճը։ «Թող սիոնական թշնամին գիտնայ, թէ այնքան ատեն որ կր մնայ մեր հողին վրայ, պիտի հարուածենք, գործողութիւններ պիտի կատարենք եւ նահատակութիւն տեղի պիտի ունենայ», ըսաւ ան, կացութեան վատթարացման պատասխանատուութիւնը բեռցնելով Իսրայէլի ուսերուն (տեսնել 2րդ էջ)։

Պէյրութեան եւ շրջանային դէտերու նկատողութենէն չի վրիպիր, որ Հարաւի բեմին հրաբխային այս փուլը կր գուգադիպի շրջանային եւ միջազգային մէկ կէս աւելի ուշագրաւ գարգացումներու։ Արդարեւ, եթէ նախագահ Քլինթընի վերընտրութեան հանգրուանը առիթ պիտի տայ ամերիկեան դիւանագիտութեան, որ Միջին Արեւելքը դարձեալ իր օրակարգի կարեւոր նիւթերէն մէկը նկատէ, շրջանի բեմին վրայ կ'արձանագրուին «միջամտութեան» այլ փորձեր, գլխաւորաբար եւրոպական նախաձեռնութեամբ։ Մինչ այդ, շրջանային դէտեր երէկ յուսարձակի տակ առին Ուաշինկթրն - Թեհրան ձիւնհալի մը նախանշանները, որոնց գարգացումը, ըսին անոնք, կրնայ շրջանին մէջ ստեղծել բարեխառնող այիքներ։ Յամենայնդէպս, դէտերը վերապահ են իրենց մեկնարանութիւններուն մէջ։

ՄԱՀԱԶԴ

Տէր եւ տիկին Սարգիս Սարգիսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Համբարձում Սարգիսեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Մանուկ Գասապեան եւ գաւակունք
Տիկին Վերժին Պոյաճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Յակոբ Մերմէրեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց մօր, մեծ մօր եւ հարագատին՝

ԵՂԻՍԱԲԷԹ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Տիգրանակերտ, 1892ին)

մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 10 Նոյեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 3ին, «Նոթրը Տամ» հիւանդանոցին մէջ։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի ունեցաւ նոյն օրը, Կիսօրէ ետք ժամը 3ին, Ս. Նշան Մայր Եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ագգային գերեզմանատունը։

●*Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մատուցք։*

●*Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Մար Իլիաս փողոց, Քանաֆանի շէնք, 4րդ յարկ, Երկուշաբթի 11 եւ Երեքշաբթի 12 Նոյեմբերին։*

ՀԱԼԷՊԻ Հ.Մ.Ը.Մ. - ՀԱՄԱՅԻ ԱՇԽԱՏԱՒՈՐՆԵՐ 5-2

Երէկ, Սուրիոյ ախոյեանութեան գծով, Հալէպի Հ.Մ.Ը.Մ. (Եարմուք) 5-2 արդիւնքով պարտութեան մատնեց Համայի աշխատաւորական խումբը։

Հ.Մ.Ը.Մ.ի կոլերը նշանակեցին Յովիկ, Րաֆֆի, Յարութ (փենալթիով), Յակոբ եւ Ապպուտ։

ՄԱՀԱԶԴ

Տ. Ներսէհ Մ. վրդ. Փապուճեան
Տիկին Ադաւնի Փապուճեան եւ գաւակները՝ Սարգիս եւ Մարալ
Տէր եւ տիկին Ասատուր Փապուճեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Գարոյեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Վիգէն Հապէշեան
Տիկին Անգինէ Հարմանտայեան եւ գաւակունք
Տէր եւ տիկին Սարգիս Փապուճեան եւ գաւակունք
եւ համայն ազգականներ կը գուժեն իրենց ամուսնոյն, հօր, եղբօր եւ հարագատին՝

ՅԱՐՈՒԹԻԻՆ ՓԱՊՈՒՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ՝ Պելան, 1930ին)

անակնկալ մահը, որ պատահեցաւ Կիրակի, 10 Նոյեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 5ին, սրտի կաթուածի հետեւանքով։

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի ունեցաւ նոյն օրը, Կիսօրէ ետք ժամը 3ին, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ագգային գերեզմանատունը։

●*Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մատուցք։*

●*Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին հանգուցեալին բնակարանը, Նոր Կիլիկիա, Երկուշաբթի 11, Երեքշաբթի 12 եւ Չորեքշաբթի 13 Նոյեմբերին։*

5

ՖՐԱՆՍՈՒԱԶ ՄԻԻԼԼԵՐ - ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ ՊՐԻՒՔՍԵԼԻ ՄԷՋ

ուսուցիչ, դասաւանդած է «L'Academie d'Art de provence»ին մէջ: Ցարդ կազմակերպած է 14 անհատական ցուցահանդէսներ եւ մասնակցած քսանէ աւելի խմբային ցուցահանդէսներու՝ աշխարհի տարբեր երկիրներու մէջ, ինչպէս՝ Գերմանիա, Ֆրանսա, Լիբանան, Նորվեկիա, Եուկոսլաւիա, Թայուան, Ճափոն, Պուլկարիա, Լեհաստան, Եգիպտոս, Հոլանտա եւայլն: Այս անգամ անոր գործերը կը ցուցադրուին Պրիւքսէլի Լորելլի ցուցասրահին մէջ, որուն բացումը տեղի ունեցաւ Հինգշաբթի, 31 Հոկտեմբերի երեկոյեան ժամը 7ին:

Ցուցադրութեան դրուած գործերը մեծ մասամբ կը պատկերեն ծովու յատակը, իր հարուստ բուսականութեամբ եւ կենդանական աշխարհով: Այս միջավայրին մէջ «Կ'ապրին» Ֆրանսուազի կերտած կերպարները (ծովանուշներ), որոնք իրենց բնոյթով ու շրջապատին հետ նոյնանալու ընդունակութեամբ ջրածին կը թուին ըլլալ:

Ֆրանսուազ Միւլլեր - Ահարոնեանի մէջ առաւելապար կը գնահատուի իր ինքնատպութիւնն ու հպօր երեւակայութիւնը:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՄԷՋ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄԻ ՀԱՄԱՐ

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին «Ազդակի մէջ որեւէ ծանուցում հրատարակել, պէտք է բնագիրը խմբագրատուն ծանուցումներու բաժանմունք հասցնեն հրատարակման թուականէն առնուազն օր մը առաջ, ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 5:

ՄԱՀԱԶԴԵՐԸ բացառութիւն են: Մահագդ կ'ընդունուի մինչեւ ուշ գիշեր, այնքան ատեն որ կայն հրատարակելու հնարաւորութիւն կայ:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ
ԹՈՐՈՍ ՌՈՍԼԻՆ
ԿԵՐՊ. ԱԿԱԴԵՄԻԱ

Համազգայինի «Թորոս Ռոսլին» կերպ. Ակադեմիայի Ալենճարի մասնաճիւղի արձանագրութիւնները կը սկսին Շաբաթ, 10 Նոյեմբեր 1996, Համազգայինի ակումբին մէջ:

Դիմել Ալենճարի Պարոյր Սեւակ մասնաճիւղի վարչութեան:

Վերամուտ՝ 15 Նոյեմբեր 1996:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Իշխանութեան Ուսումնական Խորհուրդը վարժարանի տնօրէնութեան համար դիմումներ կ'ընդունի, առնուազն հետեւեալ պայմաններէն մէկը լրացնող թեկնածուներէ.-

1.- Վաւերապարանական «Կրթական Վարիչ»ի Մագիստրոս (M.A. in School Administration) ստացած:

2.- Վաւերապարանական «Կրթական Մագիստրոս» (M.A. in Education) ստացած եւ ուսուցչական փորձառութիւն ունեցող:

3.- Վաւերապարանական «Գիտութեանց կամ Պատկառոր Արուեստից» (B.A. Arts and Sciences) ստացած եւ 5 տարուան ուսուցչական փորձառութիւն ունեցող:

Դիմումները կ'ընդունուին Ազգային Առաջնորդարանի մէջ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Հ. Մ. Ը. Մ.
ԱՆԹԻԼԻԱՍ

ԽՐԱԽՃԱՆՔ

Տեղի կ'ունենայ Հինգշաբթի, 21 Նոյեմբեր 1996, երեկոյեան ժամը 8.30էն սկսեալ GOLDEN BEACHի սրահին մէջ:

Սակ՝ 35$

LOԽ «ՆԱՅԻՐԻ» ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

ՀԵՐԹԱԿԱՆ Ա. ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 12 Նոյեմբեր 1996, առաւօտեան ժամը 9.30ին, Ն. Աղբալեան ակումբի «Ս. Թովմասեան» սրահին մէջ:

ՕԱՆՕԹ.– կարեւոր օրակարգ:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱՆԻ
ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ
ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

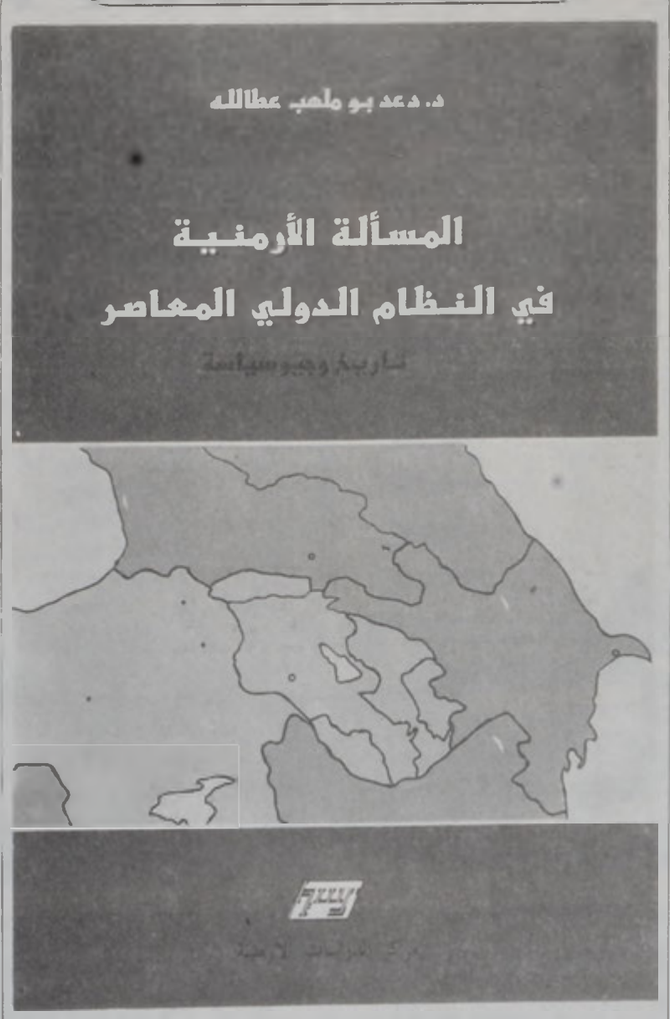
ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ - ՋՐՈՑՅ

«ՊԵՏՈՆ» գիրքի հեղինակ
ՀԱՄԼԷՏ ԳԷՈՐԳԵԱՆի հետ
Գիրքի հրատարակութեան առիթով

Տեղի պիտի ունենայ Երեքշաբթի, 12 Նոյեմբեր 1996, երեկոյեան ժամը 8ին, «Լ. Շանթ» կեդրոնի մէջ:

ՀՐԱՒԷՐ

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

Հ.Յ.Դ. ԼԻԲԱՆԱՆԻ
ՀԱՅ ԴԱՏԻ ՄԱՐՄԻՆԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԵԱՆՑ ԿԵԴՐՈՆ.

Հրատարակութիւն թիւ 3:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ (4/ԱՇՈՒՆ 1996)

Բագին

Վ. ՇՈՒՇԱՆԵԱՆ Շ. ՇԱՀՆՈՒՐ

❀

Վազգէն Շուշանեանի ձեռագիրներուն մէջ ընթերցողին երեւակայութիւնը ամէնէն աեւի յուզող գործը Շահան Շահնուրի գրականութեան շուրջ խմբագրուած գրութիւնն էր՝ *«Մարդ մը, որ Ափսոս չունի իր հոգւոյն խորքը»*, որ լոյս տեսաւ գրառումէն ուղիղ կէս դար ետք, 1988ին, Երեւանի *«Նաւրաց»* ամսագիրին մէջ, ժամանագրային տարբերակով:

«Օրագիր» ին կնքուած տետրակին յառաջաբանէն կ'իմացող, որ *«Նաւրաց»*ի էջերուն լոյս տեսած ազդ գործը վերամշակուած ու ծաւալած աշխատանքի մը է եւ առաջին տարբերակը, որ կը տարածուի 111 էջերու վրայ, կը մնայ անտիպ:

*«Բագին»*ի յաջորդ թիւով կը սկսինք լոյս ընծայել խնդրոյ առարկայ երկին առաջին թիւրը, առանց *«տարբերակային»* չքմեղանքներու, հաւատարիմ մնալով գրագէտի մը ձեռագիրը անխախտ պահելումեր անդարձ սկզբունքին...

Յաջորդ թիւով՝
«Մարդ մը, որ Ափսոս չունի իր հոգւոյն խորքը...

4/ ԱՇՈՒՆ 1996

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ	Իմ «Ճառընտիր»ը
Ա. ԿԻՐԱԿՈՍԵԱՆ	Բանաստեղծութիւններ
Վ. ՕՇԱԿԱՆ	Նոր արմատ
Վ. ԹԵՔԵԱՆ	Հայութիւն
Վ. ՇՈՒՇԱՆԵԱՆ	Քրոնիկոն ընաբական
Փ. ՋԵՐԱՆԵԱՆ	Բանաստեղծութիւններ
Զ. ՊԱՀՐԻ	Կնաճիւս վկայ
Կ. ԱՂԱՅԵԱՆ	Բանաստեղծութիւններ
Փ. ԻՍԹՐԱԹԻ	Գիւրա Գիւրալիւա
Ն. ՉԱՐԽՈՒԹԵԱՆ	Հանճարին անիծեալ հուսահերը
Վ. ՄԱՏԹԷՈՍԵԱՆ	Ո՞վ է Հեների Միլլերի հայ գուշակը
Մ.Ս. ՔԵՐՈՊԵԱՆ	Մեսրոպ Մաշտոց եւ հայ երգարուեսար
***	Նշմարներ
***	Լոյս սեսան
***	Մշակութային լուրեր
***	*«Բագին»*ի 1996 սարեշրջանի բովանդակութիւնը

ԳՐԱԽՕՒԱԾ ՕՐ

21 Նոյեմբեր 1996

ՀԵՂՈՒՄ
ՏԱՐԵԿԱՆ
ՃԱՇԿԵՐՈՒՅԹ
ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

●Ծանուցումներու ընկերութիւն մը պէտք ունի քարտուղարուհիի մը, որ տիրապետէ անգլերէնին եւ ծանօթ ըլլայ ֆրանսերէնի, նաեւ կարենայ համակարգիչի վրայ աշխատիլ Word եւ Excel յայտագիրներուն վրայ:

Ժամադրութեան համար հեռաձայնել (01) 520632 եւ (03) 664634 թիւերուն, ժամը 11էն 13:

ԾԱԽՈՒ Է

●Կօշիկի գործատեղի մը, բոլոր կազմածներով միասին, կամ միայն գործատեղին: Հեռ. 03-600425 եւ 09-915028:

ՎԱՐՁՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●Պուրճ Համուտի մայր պողոտայ, Ա. յարկ, 100 քառ. մեթր տարածութիւն, գրասենեակի կամ դարմանատան յարմարութեամբ: Հեռ. 01-260307:

ԾԱԽՈՒ ՅԱՐԿԱԲԱԺԻՆ

●Նիւ Ժրտէյտէի մէջ, *«Ուէյճ»* դրամատան դիմաց, *«Էլ Սաւան»* շէնք, 3րդ յարկ: Հեռ. 892095, երեկոյեան ժամը 7էն 8:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

● Համբի Հաստատութիւնը (Confection Hampy) կարիքը ունի արդուկող եւ կարող գործաւոր - գործաւորուհիներու:

Հետաքրքրուողները կրնան դիմել հաստատութեան գրասենեակը, առաւօտեան ժամը 8էն կէսօրէ ետք ժամը 4: Տորայի Օթոսթրատ, Ա. յարկ:

Հեռ. 581028, 581528:

ԾԱՆՈՒՑՈՂՆԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

«Ազդակ»ի մէջ ազգային կամ առեւտրական ծանուցումներ հրատարակել փափաքողներէն կը խնդրուի ծանուցումին բնագիրը *ընթեռնլի գիրով* (հաստատութեանց պարագային՝ նախընտրաբար պաշտօնական թուղթի վրայ, եւ՝ հաստատուած) ներկայացնել «Ազդակ»ի ծանուցումներու գրասենեակը:

ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ ՄՈՒՏՔԻ ՆԻՒԹԱԿԱՆ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ՁԵՐԲԱԶԱՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵՑԷՔ՝

ԱՖՀԻԼի մօր

●ՆՈՒԱԶԱԳՈՅՆ սակերով
●ԱՌԱԻԵԼԱԳՈՅՆ խնամք
●Վճարման դիւրութիւններ

Հասցէ.- Ազգային Խորհուրդի շէնք, ԱՖԷՏի կից, Հեռ. 263324

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ազգային Իշխանութեան Ուսումնական Խորհուրդը վարժարանի տնօրէնութեան համար դիմումներ կ'ընդունի, առնուազն հետեւեալ պայմաններէն մէկը լրացնող թեկնածուներէ.-

1.- Վաւերապարանական «Կրթական Վարիչ»ի Մագիստրոս (M.A. in School Administration) ստացած:

2.- Վաւերապարանական «Կրթական Մագիստրոս» (M.A. in Education) ստացած եւ ուսուցչական փորձառութիւն ունեցող:

3.- Վաւերապարանական «Գիտութեանց կամ Պատկառոր Արուեստից» (B.A. Arts and Sciences) ստացած եւ 5 տարուան ուսուցչական փորձառութիւն ունեցող:

Դիմումները կ'ընդունուին Ազգային Առաջնորդարանի մէջ:

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

☆ ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ ☆

☆ *ԽՈՒՅՐ* (21 *Մարտէն* 20 *Ապրիլ*)

Ձեր գործին առնչութեամբ ձեզի խորհուրդ մը պիտի տայ փորձառու եւ տարիք բարեկամ մը՝ օգտակար ըլլալով ձեզի: Լսեցէք անոր խօսքերը:

☆ *ՅՈՒԼ* (21 *Ապրիլէն* 21 *Մայիս*)

Մտադիր էք փոխել ձեր գործակցած բնակարութիւնը եւ այլ պաշտօն մը ստանձնել: Նոյն ատեն կը փափաքիք փոխել ձեր գործը. զգուշ եղէք, յաւ մտածեցէք:

☆ *ԵՐԿՈՒՈՒՐԵԱԿ* (22 *Մայիսէն* 21 *Յունիս*)

Կարգ մը դժուարութիւններ յաղթարած են ձեր արտադրութիւնը եւ դարձած է յուսախար: Եղածը բնոյթին պարզօրէն, ժպտացէք ու պիտի տեսնէք, թէ այնքան ալ ծանրակշիռ չէ պատահածը:

☆ *ԽԵՑԳԵՏԻՆ* (22 *Յունիսէն* 23 *Յուլիս*)

Ուժականութեան պիտի ըլլաք այսօր, բարձր արտադրութեամբ: Նոր սկսող շարաբը պիտի դիմաւորէք յոյսով ու պիտի վերականգնէք ձեր կորովը:

☆ *ԱՌԻՒԾ* (24 *Յուլիսէն* 23 *Օգոստոս*)

Կը մտադրէք փոփոխութիւններ ներմուծել ձեր աշխատասիրի մէջ՝ լաւագոյնին ձգտելու դիտաւորութեամբ, ինչ որ պիտի ոգեւորէ ձեզ: Շարունակեցէք հանգիստ մնալ, որպէսզի բարելաւէք ձեր գործերը:

☆ *ԿՈՅՍ* (24 *Օգոստոսէն* 23 *Սեպտեմբեր*)

Ունիք բոլոր տուեալները՝ իրագործելու աշխատասիրութիւններ, ինչ կը վերաբերի ձեր գործերուն: Ուրիմն առաջ անցէք ու իրագործեցէք ձեր մտադրութիւնները:

☆ *ԿՇԻՌՔ* (24 *Սեպտեմբերէն* 23 *Հոկտեմբեր*)

Տարիներ առաջ սկսուած բայց չաւարտած աշխատասիրի մը պատուղը պիտի քաղէք այսօր՝ ձեր բաժինը առնելով արդարօրէն: Օրը գեղեցիկ է ու բարենպաստ. ժպտացէք բոլորին, որպէսզի խաղաղութիւն տիրէ ձեր շուրջը:

☆ *ԿԱՐԻՃ* (24 *Հոկտեմբերէն* 23 *Նոյեմբեր*)

Ձեր պաշտօնակիցներով միասին հաւաքոյթի մը ներկայ պիտի ըլլաք կամ՝ բնաւորութիւն մը: Այս յարաբերութիւնները պիտի նպաստեն ձեր կարգ մը հարցերուն բարւոք լուծման:

☆ *ԱՂԵՂՆԱՒՈՐ* (24 *Նոյեմբերէն* 21 *Դեկտեմբեր*)

Օրը յարմար չէ նոր գաղափարներ գործի վերածելու. խոհական կերպով մնացէք ձեր տեղը: Ոչ մէկ փոփոխութեան ձեռնարկեցէք այսօր:

☆ *ԱՅԾԵԼՔԻՒՐ* (22 *Դեկտեմբերէն* 20 *Յունուար*)

Ընտանեկան հանդիպում մը պիտի յատակացնէ շփոթ կացութիւն մը եւ բոլոր պիտի տայ լաւագոյն յարաբերութիւններուն: Դէպի բարելաւում կ'ընթանաք:

☆ *ԾՈՎԱՆՈՑՇ* (21 *Յունուարէն* 19 *Փետրուար*)

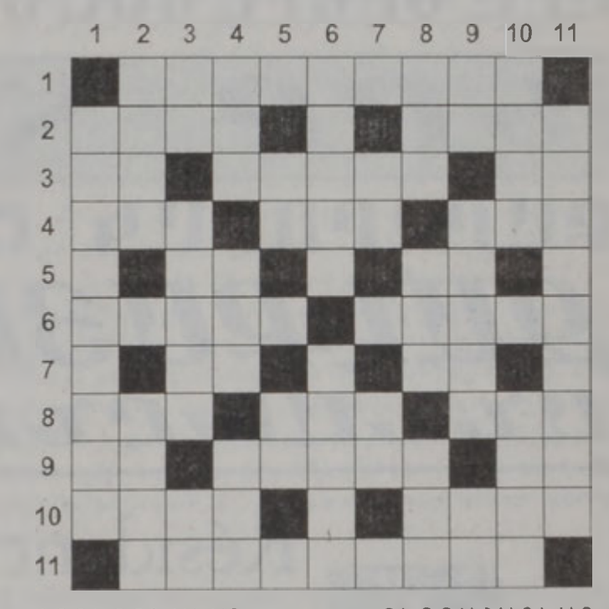
Ֆիզիմապէս անհանգիստ պիտի ըլլաք այսօր. պատասխանատուութիւն մը կրնայ վնասել փխրուն առողջութիւն ունեցողներուն: Զգուշացէք հարբուխէ:

☆ *ՋՈՒԿ* (20 *Փետրուարէն* 20 *Մարտ*)

Պիտի վերագտնէք երկար տարիներ ի վեր աչքէ հեռու մնացած բարեկամներ: Պիտի խանդավառուիք այս հանդիպումներու բնաբացին: Ընդառաջ գացէք բոլորին:

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 3530

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱՋԱՐԵԱՆ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. *Արշակունի թագաւոր:*
2. *Ոգելից ըմպելի - Սեբաստիոյ տարբեր անուանումը:*
3. *Շաղկապ - Մադրածու, մխմոս - Կրկնուած բաղաձայններ:*
4. *Իրերայաջորդ տառեր - Հոյլ - Ուրուական (հակ.):*
5. *Կրկնուած ձայնաւորներ - Իրերայաջորդ գիրեր:*
6. *Մեւ ծովու նաւահանգիստներէն - Մրար:*
7. *Ադամանդ - Ռամկօրէն՝ այո՛:*
8. *Ադաղակ - Հայ ապատագրական պայքարի ռահվիրան - Հայկական կուսակցութիւն:*
9. *Նաեւ - Արական օտար անուն - Ֆրանսացի նորավիպագիր՝ Տր Մօփասան:*
10. *Վայրի խոզ - Տեսք կամ չոդոկանք (հակ.):*
11. *Սաթիր:*

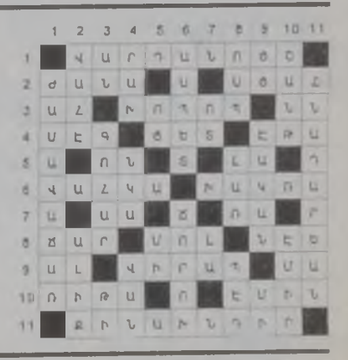
ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1. *Կացութիւն:*
2. *Մոյթ - Թել մանելու ձեռային գործիք:*
3. *Անձնական դերանուն - Ուժեղ ձայն - Յուցական ածական:*
4. *Որոշուած գին - Պատշաճ - Ձոխացում, յաւելում:*
5. *Իրերայաջորդ տառեր - Դե՛հ:*
6. *Օրինակելի - Գիր, կնիւն:*
7. *Ստացական ածական - Առարկայ:*
8. *Բարունակ - Ձամբայ - Մակր փակէ՛ (հակ.):*
9. *Ձայնակից գիրեր - Մինչեւ վերջը - Գրարար՝ ո՞ւր:*
10. *Սովորութիւն կամ աստիճան - Համրերէ՛ (հակ.):*
11. *Խօսակից:*

ԹԻՒ 3529

ԽԱՉԲԱՌԻՆ

ԼՈՒԾՈՒՄԸ

ԱԶԴԱԿ ՀԵՌ. ԽՄԲ. 239186 (ՊԵՅՐՈՒԹ), 260780-583026 (ՊՈՒՐԺ ՀԱՄՈՒՏ), 260115 (ՏՊԱՐԱՆ)
AZTAG, TEL.RED. 239186 (BEIRUT), 260780-583026 (BOURJ HAMMOUD), 260115 (IMP.), P.O.B 80860. BOURJ HAMMOUD
ԱԶԴԱԿ
أزتاك هاتف دَار التحرير ٢٣٩١٨٦ - بيروت ٢٦٠١١٥ المطبعة
ص.ب ٨٠٨٦٠ برج حمود - ٥٨٣٠٢٦-٢٦٠٧٨٠ برج حمود

ՄԻՆՉ ԵԼՅԻՆ ԿԸ ՄՆԱՄ ՔԱԼԵԼ

ՄԱՖԻԱՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻ 11 ՋՈՐ՝ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 10 (ՌԷՈՒԹԸՐ).- Մոսկուայի մէկ գերեզմանատան մէջ պատերազմի զոհերու յիշատակին տեղի ունեցող արարողութեան մը ընթացքին, ռումբի մը պայթումը Կիրակի օր առնուազն 11 զոհ իլեց: Ոստիկանութեան համաձայն, դէպքը կապուած է *մաֆիայի* անդամներու միջեւ մաքրագործումներու:

Յետ-խորհրդային Ռուսիոյ մէջ ոճիրներու թիւը մեծ բարձրացում արձանագրած է: Այս հարցը նախագահ Ելցինի օրակարգին գլխաւոր նիւթերէն մէկը պիտի ըլլայ, երբ սրտի գործողութենէն ապաքինելէ ետք Կրեմլին վերադառնայ:

Կիրակի օր, բժիշկները յայտնեցին, թէ ևս վիճակը «գոհացուցիչ է» եւ սկսած է իրեն յատկացուած սենեակներուն մէջ երթեւեկել:

Միւս կողմէ, երկրին տնտեսական տագնապը իր ազդեցութիւնը ունեցած է կեդրոնական Ռուսիոյ Քալուկա շրջանին մէջ Կիրակի օր տեղի ունեցած տեղական ընտրութեանց: Արդարեւ, Ելցինի թեկնածուն՝ Օլէկ Սաւչենքօ պարտութիւն կրեց կեդրոնի թեկնածու Վալերի Սուտարեւնքովեն, որ տեղացի համայնավարներուն զօրակցութիւնը կը վայելէ:

Ցարդ կայացած շրջանային 19 ընտրութիւններէն իրը համայնավարները շահած են, իսկ 7ը՝ կառավարութեան զօրակցութիւնը վայելող թեկնածուներ:

ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆՆԵՐԸ ՊԱՏՐԱՍՏ՝ ԳՈՐԾԱԿՑԵԼՈՒ ՔԼԻՆԹԸՆԻ ՀԵՏ

Միացեալ Նահանգներու Մերակոյտի հանրապետական դեկավարը՝ Թրէնթ Լոթ խոստացաւ նախագահ Պիլ Քլինթընի հետ գործակցիլ, եթէ ան անկեղծօրէն կ'ուզէ պիւտճէն հաւասարակշռել եւ կառավարութեան կազմը փոքրացնել:

Մանօթ է, որ երեքշաբթի օրուան ընտրութիւններուն, Քլինթըն պաշտօնավարութեան 2րդ ժամանակաշրջան մը ապահոված էր, իսկ հանրապետականները Ներկայացուցիչներու Տան եւ Մերակոյտին վրայ իրենց հակակշիռը պահպանած էին:

Լոթ, պատասխանելով Քլինթընի ձայնասփռուած խօսքին, ըսաւ, թէ հանրապետականները կ'ուզեն ընտրարշաւին անհաճոյ երեւոյթները մոռնալ եւ գործակցիլ դեմոկրատներուն հետ, ի չահ երկրին:

Նախագահը ձայնասփռուած իր խօսքին մէջ յայտնած էր, որ կ'ուզէ, որ հանրապետականները իրեն միանան պիւտճէն հաւասարակշռելու համար, այնպիսի ձեւով, որ անիկա ընտանիքները ամրապնդէ:

(ՌԷՈՒԹԸՐ)

ԳԱՀԻՐԷԻ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԳԵՐԱՍՏԻՃԱՆԻՆ ՀԱՆԴԷՊ ԱՆՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՆԻԿՈՍԻԱ, 10 (ՌԷՈՒԹԸՐ).- Գահիրէի մէջ երեքշաբթի օր բացուելիք Միջին Արեւելքի տնտեսական գերաստիճանը հաւանարար արար-իսրայէլեան անյոյժ տագնապին մէկ արտայայտիչը պիտի ըլլայ, քան խաղաղ եւ բարգաւաճ Միջին Արեւելքի մը տեսլականը հետապնդող ժողով մը, կ'ըսեն դէտեր:

Անցեալ Մայիսին Իսրայէլի վարչապետ Պենիամին Նեթանիահուի ընտրութենէն ետք, անոր քաղաքական ուղեգիծը Սուրիոյ հետ խաղաղութեան յոյսերը անդամալուծեց եւ պատեստինցիներուն հետ բանակցութիւնները տագնապի մատնեց, ինչպէս նաեւ տնտեսական գործակցութեան հաւանականութիւնները մեծ վնաս հասցուց:

Ամէն մարդ գիտէ, որ առանց խաղաղութեան տնտեսական բարգաւաճման յոյս չկայ, կ'ըսէ Գահիրէի մէջ Ճափոնի դեսպանատան բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն՝ Միցուէօ Սաքապա:

Դէտեր կ'ըսեն, թէ այս տարուան տնտեսական գերաստիճանին կայացման համար անցնող տարիներուն խանդավառութիւնը չկայ: Նոյնիսկ իսրայէլեան կարգ մը նախարարներ սպառնացած են պոյքոթի ենթարկել Գահիրէի նրստաշրջանը, քննադատելով իսրայէլեան քաղաքականութիւնը:

Նեթանիահուի ընտրութենէն ետք, Եգիպտոս պահ մը մտածեց ջնջել գերաստիճանը: Երբ ի վերջոյ նախագահ Հիւսնի Մուպարաք որոշեց գայն կայացնել, ան յստակ դարձուց, որ իր նպատակը ապագային չահերն են եւ ո՛չ թէ Միջին Արեւելքի խաղաղութեան միջոցներու որոնումը:

Թէեւ անցեալին յառաջդիմութիւններ դժուար էր, արար-իսրայէլեան կողմէ չատեր խաղաղութեան գործընթացը անդառնալի կը նկատէին: 2 կողմերէն առեւտրականներ անցեալ տարի մասնակցած էին Ամմանի գերաստիճանին, որովհետեւ չահաբեր համաձայնութիւններէ դուրս չէին ուզած մնալ:

ԿԱՐՃ ԼՈՒՐԵՐ

ԼՈՄԱՆ.- Յորդանանի Հիւսէյն թագաւորը Շաբաթ օր իր անձնական ինքնաշարժով բանտէն տուն փոխադրեց գինք ամենէն աւելի քննադատող անձնաւորութիւններէն՝ Լայր Շուպայլաքը: Թագաւորը Ուրբաթ օր հրահանգած էր ազատ արձակել այլախոհ ընդդիմադիրը: Ընդդիմադրութիւնը կը յուսայ, որ այլ դեկավարներ ևս ներման արժանանան:

ԹՈՒԶԼԱ.- Հիւսիսային Պոսնիոյ Պրչքօ շրջանին մէջ իսլամ գաղթականներու պատկանող 8 տուներ նիւթական ծանր վնասներու [illegible] ռումբերու հետեւանքով:

ՏՈՒՊԱՅ.- Պահրէյնի պետական ապահովութեան ատեանը 3 քաղաքացիներու դէմ բանտարկութեան վճիռ արձակած է քաղաքական խռովութեանց կապուած յարձակումներու յանցանքով:

ՓԵՔԻՆ.- «Քսինճիանկ» չինական օրաթերթը երէկ «աւետեց», որ 2000 թուականին, երկիրը 80 միլիոն ամուրի տղամարդոց բանակով մը «կինուած պիտի ըլլայ»: Չիները կը նախընտրեն տղայ կաւակ ունենալ եւ կնոջ յղութեան շրջանին, արդիական սարքերով կը ստուգեն մանուկին սեռը. աղջիկները ընդհանրապէս գոհ կ'երթան ծնելէ առաջ...:

ՀՌՈՄ.- Հռոմի մէջ այս շարաթ պիտի բացուի Սերպդանիայի Համաշխարհային Գերաստիճանը, որուն չորջ հարիւր նախագահներ եւ վարչապետներ ներկայ պիտի ըլլան եւ որուն առիթով, չորջ 10 հազար ոստիկաններ եւ գինուորներ պիտի հսկեն ապահովութեան: Ասիկա Հռոմի ճամբաներուն վրայ գործի լծուող մեծագոյն ուժն է... Բ. Աշխարհամարտի օրերէն ետք:

(ՌԷՈՒԹԸՐ)

Speedway
BLANCO CENTER
ՀԵՌ. 585545-268962
ՕՐՈՒԱՆ ՃԱՇԸ
● ՍՓԱԿԵԹՔԻ՝ ՊՈԼՈՆԻԱԿԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԵԱՄԲ
● ԱՂՅԱՆ
— ԿԱՄ —
● ԷՄՔԱԼՈՓ ՍԻՍ
● ՏԱՊԿՈՒԱՃ ԳԵՏՆԱԽՆՁՈՐ
● ԱՂՅԱՆ

TATEOSSIAN TRADING CO.
(TTC - Lebanon)

SAIFI - CENTRE TEKEYAN
TEL.: 01/449667 - 448848 - FAX.: 01 449667
ROND POINT DORA
TEL.: 03/661809

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՍՓԻԹԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ՎՐԱՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԵՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԱՆՁԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐԷ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՄԱՍԻՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԳԻՐՔԵՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԱՆՁԵՐՈՒ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐԷ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՍՓԻԹԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՔԻՆ ՎՐԱՅ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ